

I. Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΩΝ ΟΛΥΜΠΙΑΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ ΣΤΗ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΠΟΧΗ

Ο **αθλητισμός και η πολιτική** ποτέ δεν μπόρεσαν να αγνοήσουν ο ένας τον άλλο . Η αντίληψη ότι υπάρχει εγγενής αντινομία μεταξύ του αθλητισμού και της πολιτικής στερείται περιεχομένου . Τα δύο φαινόμενα , όπως θα φανεί και στη συνέχεια , αλληλεπιδρούν . Είναι γνωστό εξάλλου σε όλους τους διπλωμάτες ότι ο αθλητισμός είναι ένα πεδίο συνέχισης της πολιτικής με άλλα μέσα . Παρουσιάζει λοιπόν ιδιαίτερο ενδιαφέρον να εξετασθούν οι **διεθνείς σχέσεις στον αθλητισμό** , όπως αυτές διεξάγονται και ολοκληρώνονται κυρίως από τη δραστηριοποίηση μεγάλων διεθνών αθλητικών οργανισμών , όπως είναι και η Διεθνής Ολυμπιακή Επιτροπή .

1. ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η θεώρηση του τρόπου με τον οποίο διαρθρώνεται και οργανώνεται ως διεθνής μη κυβερνητική οργάνωση η Διεθνής Ολυμπιακή Επιτροπή , έχει ιδιαίτερη σημασία . Μέσα από αυτή τη θεώρηση είναι δυνατόν να φανούν οι σκοποί της αλλά και η εμβέλειά της δραστηριοποίησής της στο παγκόσμιο στερέωμα του αθλητισμού .

Η Διεθνής Ολυμπιακή Επιτροπή (η οποία στο εξής δηλώνεται με τη συντομογραφία ΔΟΕ) ιδρύθηκε στις 23 Ιουνίου 1894 από το Γάλλο βαρόνο Pierre de Coubertin , με την επιθυμία να αναβιώσει τους Ολυμπιακούς Αγώνες της ελληνικής αρχαιότητας .

Η ΔΟΕ είναι ένας διεθνής μη κυβερνητικός μη κερδοσκοπικός οργανισμός και αποτελεί το δημιουργό του Ολυμπιακού Κινήματος . Εκφραστές του κινήματος αυτού , εκτός από τη ΔΟΕ είναι οι Διεθνείς Αθλητικές Ομοσπονδίες , οι 199 Εθνικές Ολυμπιακές Επιτροπές , οι Οργανωτικές Επιτροπές των εκάστοτε Ολυμπιακών Αγώνων , οι εθνικές αθλητικές ομοσπονδίες , τα σωματεία και ασφαλώς οι ίδιοι οι αθλητές .¹

Τα **μέλη** της ΔΟΕ , οι αποκαλούμενοι Αθάνατοι , είναι 113 (μεταξύ των οποίων και 10 εν ενεργεία αθλητές) καθώς και 20 επίτιμα μέλη . Όλοι αυτοί είναι μέλη των διαφόρων οργανώσεων του Ολυμπιακού Κινήματος που προαναφέρθηκαν και συνιστούν την Επιτροπή της οποίας ηγείται ο Πρόεδρος . Ο **πρόεδρος** της ΔΟΕ εκλέγεται από τα μέλη με μυστική ψηφοφορία για μια αρχική θητεία οκτώ ετών , η οποία μπορεί να ανανεωθεί μία φορά ακόμη για άλλα τέσσερα έτη .

Ο πρόεδρος της ΔΟΕ , τέσσερις αντιπρόεδροι και έξι μέλη της απαρτίζουν το **Εκτελεστικό Γραφείο** το οποίο και διαθέτει την απόλυτη ευθύνη για τη διοίκηση της ΔΟΕ και την τήρηση της Ολυμπιακής Χάρτας , εκτός από τις υπόλοιπες αρμοδιότητές του που αφορούν στην προώθηση των διαφόρων ζητημάτων που απασχολούν κατά καιρούς την Επιτροπή (οικονομική διαχείριση , υποψηφιότητες , καθορισμός θεματολογίας συνόδων , τήρηση αρχείων κ.α.) .

Η διοίκηση της ΔΟΕ βρίσκεται υπό την ευθύνη του **Γενικού Διευθυντή** , ο οποίος την ασκεί με τη βοήθεια του Γενικού Γραμματέα και των Διευθυντών των διαφόρων τομέων (διεθνής συνεργασία , συντονισμός Ολυμπιακών Αγώνων , σχέσεις με εθνικές επιτροπές , διεθνείς ομοσπονδίες , οικονομικά , νομικά ζητήματα , επικοινωνίες) .

Ένα άλλο τμήμα της ΔΟΕ είναι το **Ταμείο Ολυμπιακής Αλληλεγγύης** , το οποίο συνεστήθη για να συντονίζει τη βοήθεια που παρέχεται στις Εθνικές Ολυμπιακές Επιτροπές , ιδίως σε εκείνες των αναπτυσσόμενων χωρών που αντιμετωπίζουν και τις μεγαλύτερες ανάγκες . Η Ολυμπιακή Αλληλεγγύη είναι υπεύθυνη λοιπόν για τη διαχείριση του μεριδίου των εσόδων από την πώληση των δικαιωμάτων αναμετάδοσης των Ολυμπιακών Αγώνων και για την αναδιανομή του στις Εθνικές Ολυμπιακές Επιτροπές , με σκοπό να τις βοηθήσει να αναπτύξουν τον αθλητισμό στις χώρες τους .² (βλ. και Παράρτημα 1)

Η ΔΟΕ χρηματοδοτείται ολοκληρωτικά από ιδιωτικούς φορείς και μέσω του Ολυμπιακού Κινήματος διανέμει περίπου το 93% των πόρων που συγκεντρώνει (κυρίως από την πώληση δικαιωμάτων τηλεοπτικής αναμετάδοσης και από διαφημιστικά προγράμματα) .³

2. ΝΟΜΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ

Η διερεύνηση του νομικού καθεστώτος που διέπει τη ΔΟΕ , είναι απαραίτητη για να γίνουν αντιληπτά τα όρια δράσης της , να εξηγηθούν οι τρόποι της δράσης αυτής αλλά και τα προβλήματα που κατά καιρούς ανακύπτουν στις σχέσεις αυτού του οργανισμού με τα κράτη και με άλλες διεθνείς οργανώσεις .

¹ IOC , Olympic Organizations Structure , Geneva στο www.olympic.org

² “The aim of Olympic Solidarity is to organize aid to NOCs recognized by the IOC , in particular those which have the greatest need of it . This aid takes the form of programs elaborated jointly by the IOC and the NOCs , with the technical assistance of the Ifs , if necessary” , αναφέρεται σχετικά στην Ολυμπιακή Χάρτα .

³ IOC , op cit.

Η **Ολυμπιακή Χάρτα** (βλ. Παράρτημα 2) περιλαμβάνει τις θεμελιώδεις αρχές , τους κανόνες και τους παράπλευρους νόμους που έχει υιοθετήσει η ΔΟΕ . Το περιεχόμενό της είναι προσανατολισμένο στην εξυπηρέτηση του κύριου σκοπού του Ολυμπιακού Κινήματος , το οποίο ενσαρκώνει η ΔΟΕ , και ο οποίος δεν είναι άλλος από τη συνεισφορά στο κτίσιμο ενός καλύτερου , ειρηνικού κόσμου . Αυτό , σύμφωνα με τη Χάρτα , μπορεί να γίνει εκπαιδύοντας τη νεολαία με τον αθλητισμό χωρίς διακρίσεις οποιασδήποτε φύσης και μέσα στο Ολυμπιακό Πνεύμα , το οποίο απαιτεί αμοιβαία κατανόηση , φιλία , αλληλεγγύη και ευγενή άμιλλα . Η Ολυμπιακή Χάρτα καθορίζει λοιπόν την αποστολή της ΔΟΕ ως εκπαιδευτικής και εποικοδομητικής για την παγκόσμια ειρήνη . ⁴

Μέσω της Χάρτας , το **Ολυμπιακό Κίνημα** εγκαθιδρύει έναν προσανατολισμό καθώς και το βαθμό ολοκλήρωσής του μέσα στις εκάστοτε συγκυρίες και την ανάπτυξη που διαμορφώνονται από τον έξω κόσμο . Με το κανονιστικό αυτό πλαίσιο , το Ολυμπιακό Κίνημα διεκδικεί τη μεγαλύτερη δυνατή ανεξαρτησία από δημόσιες και οικονομικές επιρροές έξω από αυτό , δημιουργεί τις συνθήκες για πιθανή συνεργασία με πολιτικούς θεσμούς (βλ. θεμελιώδεις αρχές παρ. 3 , άρθρο 2 παρ. 2,3,11 , άρθρο 19 παρ. 1) και διακηρύσσει τις αρχές του . ⁵

Η πιθανότητα συνεργασίας με πολιτικούς θεσμούς , δίνει τη δυνατότητα στη ΔΟΕ να δρα και σε πεδία που φυσιολογικά ανήκουν σε κρατικές και δημόσιες αρχές ή να επηρεάζει τις πολιτικές κρατών σε διάφορα θέματα , χωρίς αυτό να σημαίνει ότι παρεμβαίνει άμεσα στις πολιτικές αυτές . ⁶ Έτσι εξηγούνται για παράδειγμα οι συχνές παραινήσεις μελών της ΔΟΕ προς το ελληνικό κράτος σχετικά με τον τρόπο αντιμετώπισης των διαφόρων ζητημάτων που αφορούν στη διοργάνωση των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004 , περιπτώσεις που αποτελούν ασφαλώς παρεμβάσεις «χαμηλής πολιτικής» .

Η διεθνής αναγνώριση είναι εξάλλου ένα σημαντικό γεγονός για το Ολυμπιακό Κίνημα και τις δυνατότητες που αποκτά ώστε να δρα χωρίς περιορισμούς . Ο Πρόεδρος της ΔΟΕ από το 1980 μέχρι το 2001 , Χουάν Αντόνιο Σάμαρανκ , πέτυχε την αναγνώριση της ΔΟΕ ως μη κυβερνητικού οργανισμού σε διεθνές και υπερεθνικό επίπεδο από τον ΟΗΕ , την ΟΥΝΕΣΚΟ και τις πολιτικές αρχές όλων σχεδόν των

⁴ IOC , op cit.

⁵ Paul Stauffer , “The Olympic Movement as an example of the interdependence between sport and politics” , International Olympic Academy , Ολυμπία , 1999 στο www.olympic.org

⁶ ibid

κρατών . Έτσι μπορεί πλέον η ΔΟΕ να αντιμετωπίζει τα πολιτικά προβλήματα που συνδέονται με το Ολυμπιακό Κίνημα πιο ενεργά από ότι στο παρελθόν .⁷

3. ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΔΟΕ

Από όσα έχουν ήδη αναφερθεί , έχουν διαφανεί τα στοιχεία που αποτελούν τις βασικές αρχές ύπαρξης της ΔΟΕ . Οι αρχές αυτές συνιστούν ταυτόχρονα την πυξίδα για τον προσανατολισμό του οργανισμού αυτού μέσα στην παγκόσμια κοινωνία και , συνεπώς , τον προσδιορισμό των στόχων του .

Η ολοκλήρωση του Ολυμπιακού Κινήματος

Το Ολυμπιακό Πνεύμα συμπύκνωσε στην κλασική του σύλληψη την παραίνεση του «*Νους υγιής εν σώματι υγιεί*» . Μέσα από την καλλιέργεια και την εμπέδωση της ευγενούς άμιλλας στη διάρκεια των αγώνων , ο αθλητής εξευγενίζει την ψυχή του , εξυψώνει το νου του και γυμνάζει το σώμα του . Αυτή η πολλαπλή εκπαιδευτική διαδικασία η οποία προάγεται χάρη στον αθλητισμό , είναι όλη η φιλοσοφία του Ολυμπιακού Κινήματος . Ο αθλητισμός , σύμφωνα με το ολυμπιακό ιδεώδες , μπορεί να διδάξει στους ανθρώπους τον ευγενή συναγωνισμό προτείνοντας οι ηττημένοι να αντιμετωπίζονται με σεβασμό και οι νικητές με τιμή . Αυτή η προσέγγιση καλλιεργεί ευγενή αισθήματα τα οποία είναι εξαιρετικά χρήσιμα και σε άλλες πτυχές της ζωής . Εξάλλου το Ολυμπιακό Κίνημα απηχεί την πίστη ότι ο αθλητισμός μπορεί να γκρεμίσει τα τείχη των διαφορών στη γλώσσα , τον πολιτισμό , τη θρησκεία , την εθνικότητα , την ηλικία και το φύλο και να χτίσει γέφυρες μεταξύ όλων των ανθρώπων για την προώθηση της παγκόσμιας ειρήνης .⁸

Προς την κατεύθυνση της ενίσχυσης της ειρήνης και της κατανόησης μεταξύ των λαών , η ΔΟΕ προωθεί την ιδέα της **Ολυμπιακής Εκεχειρίας** κατά τη διάρκεια των Ολυμπιακών Αγώνων . Οι πιο σημαντικές πρωτοβουλίες που έχει αναλάβει για την εξυπηρέτηση αυτού του σκοπού είναι η δημιουργία , από κοινού με την ελληνική κυβέρνηση , του Κέντρου Διεθνούς Ολυμπιακής Εκεχειρίας στην Ολυμπία⁹ , καθώς και η Απόφαση για την Ολυμπιακή Εκεχειρία (με τίτλο «Κτίζοντας έναν καλύτερο

⁷ ibid

⁸ IOC , op cit.

ειρηνικό κόσμο με τον αθλητισμό και το ολυμπιακό ιδεώδες») την οποία υιοθέτησαν ομόφωνα τα 180 μέλη της Γενικής Συνέλευσης του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών στις 24 Νοεμβρίου 1999 , μεταξύ των οποίων και τα πέντε μόνιμα μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ (Κίνα , Γαλλία , Ρωσία , Ηνωμένο Βασίλειο και ΗΠΑ) .¹⁰ (βλ. και Παράρτημα 3)

Η Ολυμπιακή Εκεχειρία

Η ΔΟΕ δραστηριοποιείται εξάλλου και στον τομέα των ανθρωπιστικών προγραμμάτων , με το σκεπτικό ότι μπορεί , μέσω του αθλητισμού , να βελτιώσει το βιοτικό επίπεδο όσων ζουν στα αναπτυσσόμενα σημεία του πλανήτη . Γι' αυτό η ΔΟΕ συνεργάζεται με τους ανάλογους εταίρους γι' αυτά τα θέματα , όπως είναι η Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες (UNHCR) , το Πρόγραμμα Ανάπτυξης του ΟΗΕ (UNDP) και η Παγκόσμια Οργάνωση για την Εργασία (ILO) . Επιπλέον για την προώθηση του ίδιου του αθλητισμού σε χώρες με μεγαλύτερη ανάγκη , λειτουργεί στους κόλπους της ΔΟΕ η Ολυμπιακή Αλληλεγγύη , μια επιτροπή η οποία φροντίζει για τη διαχείριση και τη διανομή των εσόδων της ΔΟΕ από τα τηλεοπτικά ή άλλα δικαιώματα σε όλες τις Εθνικές Ολυμπιακές Επιτροπές .¹¹

⁹ IOC , The International Olympic Truce Center , Αθήνα στο www.truce.org

¹⁰ IOC , op cit.

¹¹ “The goal of Olympism is to place everywhere sport at the service of the harmonious development of man , with a view to encouraging the establishment of a peaceful society concerned with the preservation of human dignity” , Ολυμπιακή Χάρτα , Θεμελιώδεις Αρχές , παρ. 3

4. ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Αν θεωρήσουμε την πολιτική όχι μόνο ως μια διαδικασία λήψης απόφασης αλλά και ως ένα φαινόμενο το οποίο εμφανίζεται κατά τη διάρκεια της συμβίωσης των ανθρώπων και έχει μια δημιουργική επίδραση στην κοινωνική ζωή , είναι βέβαιο ότι τις ίδιες διαπιστώσεις θα κάνουμε και για τον αθλητισμό . Και ο αθλητισμός είναι ένα φαινόμενο συμβίωσης και σύμπραξης πολλών ανθρώπων , γεγονότων που έχουν μεγάλη σημασία για την κοινωνική ζωή και , συνεπώς , είναι εγγενώς πολιτικός . Επιπλέον ο αθλητισμός και η πολιτική έχουν ενωθεί στην αθλητική πολιτική η οποία είναι μια διαδικασία σχεδιασμού και εφαρμογής αποφάσεων σε πεδία που ανήκουν στον αθλητισμό σε στενή και ευρεία έννοια . Η πολιτική και οι πολιτικές αποφάσεις παρέχουν το πλαίσιο δράσης στον αθλητισμό και τα αθλητικά κινήματα , ομοσπονδίες και σωματεία , έχουν αγωνιστεί για ένα πλαίσιο εντός του οποίου αξίζει να δρα κανείς . Η αλληλεπίδραση μεταξύ αθλητισμού και πολιτικής , όπως θα φανεί και στη συνέχεια , είναι δεδομένη και κανείς δε μπορεί να είναι πολιτικά ουδέτερος κάτω από αυτές τις συνθήκες , γιατί μια ουδέτερη στάση απέναντι σε ένα φαινόμενο , μια πολιτική ή κοινωνική εξέλιξη , μια πολιτική διαδικασία ή αποφάσεις και δηλώσεις που επηρεάζουν τον αθλητισμό και τις οργανώσεις του , τα αθλητικά γεγονότα και τους στόχους του αθλητισμού , είναι από μόνη της μια πολιτική δήλωση.

Οι αξίες και οι αρχές του αθλητισμού είναι επίσης δεδηλωμένοι στόχοι διαφορετικών κατά τη σύλληψή τους πολιτικών και κοινωνικών ομάδων και συστημάτων . Δεν μπορούν να διαχωριστούν από τα πρόσωπα και τις οργανώσεις που δρουν . Όταν ο βαρόνος Κουμπερτέν προωθούσε την ιδέα της αναβίωσης των Ολυμπιακών Αγώνων , ήθελε παράλληλα να εισαγάγει μια μεταρρύθμιση στο εκπαιδευτικό σύστημα της Γαλλίας . Έβλεπε , δηλαδή , την άθληση και ως ένα εργαλείο για την προαγωγή της ηθικής και κοινωνικής συμπεριφοράς της γαλλικής νεολαίας . Ο αθλητισμός θα ήταν το πρώτο κύτταρο για την αναγέννηση της δημοκρατίας , της συλλογικής προσπάθειας και της κοινωνικής ελευθερίας . Συνεπώς , ήδη από τις απαρχές , και πολιτικοί λόγοι υπήρχαν στην απόφαση να αναβιώσουν οι Αγώνες .¹²

Ο αθλητισμός , οι αθλητικές δραστηριότητες , τα αθλητικά αποτελέσματα είχαν πάντοτε μια μεγεθυντική επιρροή και σημασία στους θεατές και στο ενδιαφερόμενο

κοινό χάρη στα μέσα ενημέρωσης . Γι' αυτό η επένδυση στον αθλητισμό είναι μακροπρόθεσμα μια λιγότερο δαπανηρή δυνατότητα προβολής ενός κράτους ή ενός πολιτικού συστήματος , ενώ επιπλέον χρησιμεύει για τη σφυρηλάτηση της εθνικής ταυτότητας .

4.1. Τα στοιχεία της πολιτικής στον παγκόσμιο αθλητισμό

4.1.1. Το λειτουργικό πλαίσιο

Ρίχνοντας μια ματιά στον τρόπο οργάνωσης των διαφόρων διεθνών αθλητικών ομοσπονδιών και κυρίως σε εκείνον της ΔΟΕ , όπως παρουσιάστηκαν πιο πάνω , διαπιστώνουμε ότι πρόκειται για κατεξοχήν πολιτική μορφή οργάνωσης . Χαρακτηρίζονται από έξι γνωρίσματα : το βαθμό κεντρικού ελέγχου (εκτελεστικές επιτροπές , γενικούς γραμματείς) , τη νομιμοποιητική τους βάση (διεθνής αναγνώριση, γενικές συνελεύσεις) , την αλληλεπίδραση μεταξύ των οργανισμών (συνεργασία) , τη σχέση τους με τις διάφορες κυβερνήσεις (συνεργασία για τη διοργάνωση αθλητικών γεγονότων) , την ισχύ τους στο παγκόσμιο στερέωμα (θετικές παρεμβάσεις για επίλυση διαφορών) και τα καθήκοντά τους (αρχές , διακηρύξεις) .¹³

4.1.2. Το πραγματιστικό πλαίσιο

Ο αθλητισμός , όπως εμπεδώνεται μέσα από την αθλητική πολιτική , είναι πρωτίστως ένα στοιχείο της εκάστοτε κρατικής πολιτικής .¹⁴ Τόσο οι προσπάθειες ρύθμισης των αθλητικών ζητημάτων από νόμους του κάθε κράτους ή από διάφορες παρεμβάσεις από μέρους του πολιτικού κόσμου (βλ. πιο πάνω) , όσο και το γεγονός ότι ο αθλητισμός δεν μπορεί να αγνοεί το κράτος , τουλάχιστον σε επίπεδο οικονομικής διαχείρισης και πόρων , καταδεικνύουν ότι ο αθλητισμός είναι υποχρεωμένος να αφομοιώσει τις ενυπάρχουσες πολιτικές συγκυρίες σε μια πρακτική την οποία ούτε θέλει ούτε μπορεί να αποφύγει . Από την άλλη ο εκδημοκρατισμός της άθλησης και της παρακολούθησης αθλητικών δραστηριοτήτων και η παρεμβολή τους στα ήθη της

¹² Paul Stauffer , op cit.

¹³ Trevor Taylor , “Sport and world politics : functionalism and the state system” , International Journal 43 (4) , Άνοιξη 1988 , σελ. 531 κ.εξ.

¹⁴ ibid

κοινωνίας , μετέτρεψαν τη συγκατοίκηση αθλητισμού και πολιτικής σε γάμο αμοιβαίων συμφερόντων . Αυτό σημαίνει ότι ο αθλητισμός πρέπει , ιδιαίτερα στη σύγχρονη εποχή , να συμβιβαστεί με τα πολιτικά ζητήματα , τη στιγμή κατά την οποία είναι γνωστό ότι σπάνια οι Ολυμπιακοί Αγώνες , για παράδειγμα , δεν ήταν δέσμιοι προβλημάτων και επιρροών από την πολιτική και τη δημόσια σφαίρα . ¹⁵

4.2. Η πολιτική εκμετάλλευση του αθλητισμού

Η πολιτική δεν εισέβαλε στον αθλητισμό ούτε τυχαία ούτε άδικα . Αντίθετα η πολιτική παρέμβαση εμπεριείχε εξαρχής μια διπλή ιδιομορφία : αφενός ήταν αναπόφευκτη γιατί η εμφάνιση ενός υπερεθνικού φαινομένου , όπως είναι οι διεθνείς αθλητικές διοργανώσεις , δεν μπορούσε να χειραφετηθεί από τους περιορισμούς της διπλωματίας των κρατών , αφετέρου ήταν νόμιμη γιατί τα πολιτικά συστήματα διέθεταν το πλεονέκτημα της δημόσιας αποδοχής και της νομιμότητας , κάτι που δε συνέβαινε στα πρώτα βήματα των διεθνών αθλητικών οργανισμών . ¹⁶

4.2.1. Ο αθλητισμός ως φορέας συγκεκριμένης πολιτικής : η αθλητική προπαγάνδα

«Οι Ολυμπιακοί Αγώνες είναι μια ευκαιρία για προπαγάνδα , χωρίς προηγούμενο στην παγκόσμια ιστορία» Φουνκ , υπαρχηγός του Γκαίμπελς , 1936 .

Από τη στιγμή που ένα καθεστώς παρεμβαίνει σε όλους τους τομείς της ζωής ενός έθνους , χρησιμοποιεί εσκεμμένα τον αθλητισμό για την επίτευξη πολιτικών στόχων , ακολουθώντας το παράδειγμα της ναζιστικής Γερμανίας , με τους Ολυμπιακούς Αγώνες του Βερολίνου το 1936 . ¹⁷ Οι Αγώνες εκείνοι αποτελούν ορόσημο για τη διαδικασία της ανάμειξης της πολιτικής στον αθλητισμό , παρά το γεγονός ότι και πρωτότερα είχαν υπάρξει πράξεις πολιτικής επιρροής σε βάρος του Ολυμπιακού Κινήματος – η απουσία της σημαίας των ΗΠΑ από την τελετή έναρξης των Ολυμπιακών Αγώνων του Λονδίνου το 1908 , τα αιτήματα της Αυστρίας και της Ρωσίας να διωχθούν από τους Αγώνες του 1912 οι Ουγγαρία , Βοημία και η

¹⁵ Xavier Delacroix , “Quand la raison d’ Etat ne connait point de treve” , Maniere de voir , Τεύχος 30 , Μάιος 1996 , σελ. 13

¹⁶ ibid , σελ. 12

¹⁷ ibid , σελ. 12

Φινλανδία αντίστοιχα , ο αποκλεισμός -τιμωρία της Γερμανίας και της Αυστρίας από τους Αγώνες του 1920,1924 και 1920 αντίστοιχα ως υπαίτιων για το Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο .

Είναι λοιπόν οι Ολυμπιακοί Αγώνες του Βερολίνου καμπή στην ιστορία του αθλητισμού γενικότερα , γιατί εκεί συνέβησαν κοσμογονικές αλλαγές . Από περιφερειακή εκδήλωση των πολιτικών αντιπαραθέσεων μετατράπηκαν σε ιδιαίτερο πεδίο αντιπαράθεσης , τη στιγμή που για πρώτη φορά ένα τόσο μεγάλο γεγονός μεταδιδόταν απευθείας από την τηλεόραση . Από το 1936 και στο εξής οι διεθνείς αθλητικές εκδηλώσεις κατέστησαν πολιτικό εργαλείο είτε για την εσωτερική πολιτική είτε για τη διεθνή .¹⁸

Περιορίζοντας τη διερεύνηση αυτού του ζητήματος στο χώρο των Ολυμπιακών Αγώνων , παρατηρείται ότι ιδιαίτερα κατά τη διάρκεια του Ψυχρού Πολέμου οι ίδιοι οι Αγώνες γίνονται στόχος της προπαγάνδας των διαφόρων κρατών και κυρίως των δύο υπερδυνάμεων εκείνης της εποχής , των ΗΠΑ και της Σοβιετικής Ένωσης . Είναι χαρακτηριστικό ότι η τελευταία σε μια στροφή 180 μοιρών εντάχθηκε στο Ολυμπιακό Κίνημα για τους Αγώνες του 1952 με σκοπό να καταδείξει την ανωτερότητα του Σοβιετικού συστήματος διεθνώς και να νομιμοποιήσει το καθεστώς μέσα στα ίδια του τα σύνορα .¹⁹ Αλλά και για τις ΗΠΑ οι Αγώνες ήταν εξαιρετικά σημαντικοί για την προβολή τους ως ηγετικής παγκόσμιας δύναμης . Τα λόγια του Αμερικανού προέδρου Τζέραλντ Φορντ το 1974 ότι «Μια αθλητική επιτυχία μπορεί να χρησιμεύσει σε ένα έθνος όσο και μια στρατιωτική» αποδεικνύουν του λόγου το αληθές .²⁰

Έτσι το αθλητικό θέαμα , γεμάτο το ίδιο εξ ορισμού από αντιπαραθέσεις , μετατρέπεται το γήπεδο σε χώρο έκφρασης εθνικής υπερηφάνειας και άρνησης αποδοχής της ανωτερότητας του αντιπάλου . Οι αθλητές εκπροσωπούν τις χώρες τους και τα όρια μεταξύ μιας νίκης και της ιδεολογίας που θα την οικειοποιηθεί είναι δυσδιάκριτα . Από την άλλη όμως αυτή η εξέλιξη διατήρησε και ενίσχυσε την παγκόσμια μορφή του συναγωνισμού μαζί με το ιδεώδες του ερασιτεχνισμού .²¹

¹⁸ *ibid* , σς. 12 , 13

¹⁹ Lincoln Allison , “The Olympic Movement and the end of the Cold War” , *World Affairs* , 157 (2) , Φθινόπωρο 1994 , σελ. 93

²⁰ Xavier Delacroix , *op cit.* σελ. 14

4.2.2. Ο αθλητισμός ως είδος πολιτικής

Το φαινόμενο της δόμησης ενός έθνους μέσω του αθλητισμού και γενικότερα η πολιτική της παρέμβασης που ήδη αναφέρθηκαν , αποδεικνύουν ότι τα κράτη πρόσθεσαν στο οπλοστάσιό τους τον αθλητισμό . Η συστηματική παρουσία της πολιτικής στο χώρο του αθλητισμού πήρε τη μορφή πραγματικού κριτηρίου δημόσιας και κοινωνικής νομιμοποίησης ενός φαινομένου , το οποίο αρχικά ήθελε να βρίσκεται στο περιθώριο των κανόνων της πολιτικής , όπως προκύπτει και από τις αρχές και τις διακηρύξεις μεγάλων διεθνών αθλητικών οργανισμών σαν την ΔΟΕ .²²

Έτσι με τον καιρό ο αθλητισμός έγινε πολιτικό εργαλείο , και στις διεθνείς σχέσεις χρησιμοποιήθηκε και ως όπλο διπλωματικής αναγνώρισης . Είναι ενδεικτικό αυτής της εξέλιξης το γεγονός ότι για παράδειγμα η αποκατάσταση διπλωματικής επαφής μεταξύ των ΗΠΑ και της Κίνας έγινε δυνατή χάρη σε αγώνες πινγκ-πονγκ μεταξύ τους . Ίδιο στόχο είχε και η διπλωματία του μπάσκετ μεταξύ των ΗΠΑ και της Κούβας το 1978 , όπως και οι πολλές επιτυχίες μέσα στα στάδια των Ανατολικογερμανών «διπλωμάτων με αθλητικές φανέλες» , όπως τους αποκαλούσαν, χάρη στις οποίες βγήκε η χώρα τους από την απομόνωση . Το όπλο του αθλητισμού , χρησιμοποίησε η Οργάνωση για την Απελευθέρωση της Παλαιστίνης το 1972 στην Ολυμπιάδα στο Μόναχο , όταν , σε μια αιματηρή επιχείρηση (γνωστή ως «Μαύρος Σεπτέμβρης») κατά των Ισραηλινών αθλητών , θέλησε να προβάλει τα αιτήματα του παλαιστινιακού έθνους .²³

Οι πολιτικές αντιπαραθέσεις σε διεθνή αθλητική κλίμακα δεν περιορίζονται μόνο στο ποδόσφαιρο , στο οποίο παρατηρούνται πιο συχνά τέτοια φαινόμενα . Η κυριαρχία μιας χώρας σε ένα συγκεκριμένο άθλημα , γεγονός το οποίο είναι συχνά αντικείμενο θαυμασμού , δεν έχει να κάνει με τη φυσική γεωγραφία , τον πληθυσμό ή την ευημερία αυτής της χώρας . Η γεωγραφία στον αθλητισμό (ποιοι είναι καλοί πού) έχει να κάνει με την παγκόσμια γεωγραφία της γενικότερης πολιτικής ισχύος και καθιστά αυτόματα τον αθλητισμό ένα είδος άσκησης πολιτικής . Ο συσχετισμός πολιτικής και αθλητικής κυριαρχίας εξηγείται για παράδειγμα στην περίπτωση των Κενυατών δρομέων μεγάλων αποστάσεων , αφού η διάδοση του συγκεκριμένου αθλήματος από τους Βρετανούς κατακτητές προς τους Κενυάτες έγινε με σκοπό τον

²¹ *ibid* , σς. 13 , 14

²² Xavier Delacroix , *op cit.* σελ. 14

κοινωνικό έλεγχο των τελευταίων , σαν μια βαλβίδα ασφαλείας για να συγκρατηθούν τα έντονα αντι-αποικιοκρατικά τους αισθήματα και για να αποτραπούν κλοπές και άλλου είδους ενέργειες που θα προκαλούσαν προβλήματα στους Βρετανούς , όπως υποστήριζαν και οι ίδιοι σε διάφορα υπομνήματά τους . Επιπλέον οι πρωταθλητές δρομείς σαν ανταμοιβή για τις επιτυχίες τους προσλαμβάνονταν σε διάφορες στρατιωτικές υπηρεσίες , όχι μόνο στην Κένυα αλλά και σε άλλες αφρικανικές χώρες (ο Αιθίοπας Αμπέμπε Μπεκίλα , ολυμπιονίκης στο μαραθώνιο της Ρώμης και του Τόκιο , ήταν μέλος της φρουράς του αυτοκράτορα Χαϊλέ Σελασιέ) .²⁴

Από την άλλη πολλά αθλήματα χρησιμοποιούνται από διάφορες χώρες με σκοπό να αντιταχθούν με αυτά στους αντιπάλους τους . Η δεδομένη ιμπεριαλιστική πολιτική των Ιαπώνων , αλλά και η ικανότητά τους σε ένα άθλημα που δημιούργησαν οι ίδιοι , αποτέλεσαν ισχυρότατα κίνητρα για τους υποτελείς Κινέζους να διαπρέψουν στο πινγκ-πονγκ . Παρόμοια είναι και η περίπτωση των επιδόσεων Ινδών και Πακιστανών στο χόκεϊ επί χόρτου και στο κρίκετ , στα οποία οι δύο χώρες κυριαρχούν παγκοσμίως . Τα αθλήματα αυτά τα ανέπτυξαν για να κοντράρουν στον αθλητικό τομέα τους κατακτητές Βρετανούς , οι οποίοι είναι και οι δημιουργοί των αθλημάτων αυτών . Έτσι και οι Ούγγροι στο γουότερ πόλο και οι Τσέχοι στο χόκεϊ επί πάγου συγκρούονταν σκληρά με την πρώην Σοβιετική Ένωση θέλοντας να τους εκδικηθούν για την εισβολή τους στις χώρες τους το 1956 και το 1968 αντίστοιχα .^{25 26}

Τέλος αξίζει να αναφερθεί η περίπτωση του **μποϋκοτάζ** των Ολυμπιακών Αγώνων από διάφορες χώρες και σε διαφορετικές περιόδους . Το 1968 ανακλήθηκε η πρόσκληση της ομάδας της Νότιας Αφρικής στους Αγώνες του Μεξικό λόγω της απειλής για μποϋκοτάζ των Αγώνων από αφρικανικές και σοσιαλιστικές χώρες . Την ίδια τύχη και για τους ίδιους λόγους είχε και η Ροδεσία το 1972 . Το 1976 στο Μόντρεαλ οι απειλές έγιναν πράξη : 23 αφρικανικές χώρες αποσύρθηκαν από τους Αγώνες σε ένδειξη διαμαρτυρίας για την μη αποπομπή της Νέας Ζηλανδίας λόγω των αθλητικών σχέσεων της με τη Νότια Αφρική . Το 1980 στη Μόσχα οι Αγώνες

²³ *ibid* , σελ. 14

²⁴ Γιάννης Τριανταφύλλου , «Όταν η πολιτική βάζει το χέρι της» , ΑΘΛΟΣ της Ελευθεροτυπίας , Τεύχος 9 , 30 Οκτωβρίου 2000 , σς. 50-52

²⁵ *ibid* , σελ. 53

²⁶ «Να νικήσουν τους Σοβιετικούς μέσα στο ίδιο τους το γήπεδο , μέσα στο δικό τους παιχνίδι : ο μόνος τρόπος μέσω του οποίου πολλές από τις λιγότερο ισχυρές χώρες θα απασχολήσουν ποτέ τα μέσα ενημέρωσης . Δεν μπορούν να ανταγωνιστούν τους ισχυρούς στην οικονομία ή την επιστήμη . Αλλά μπορούν να δημιουργήσουν νικητές Ολυμπιακών Αγώνων , που θα στέκονται στο ψηλότερο σκαλί του

διεξήχθησαν με μόνο 81 κράτη αντί για 130 εξαιτίας του μποϊκοτάζ που κήρυξαν οι ΗΠΑ διαμαρτυρούμενες για τη σοβιετική κατοχή στο Αφγανιστάν . Σε απάντηση το 1984 στο Λος Άντζελες η Σοβιετική Ένωση και άλλες 12 χώρες μποϊκοτάρησαν τους Αγώνες , επικαλούμενες προβλήματα διακρίσεων (σε βάρος συνοδών των αποστολών) και έλλειψη ασφάλειας . Το 1988 ένα δεύτερο μποϊκοτάζ και πάλι από την πλευρά του πρώην Ανατολικού Μπλοκ , απετράπη χάρη στις προσπάθειες της τότε Ανατολικής Γερμανίας να μεταπείσει τους εταίρους της , καθώς η ίδια δεν επιθυμούσε να απέχει από τους Αγώνες για δεύτερη συνεχή φορά .

Πάντως οι Ολυμπιακοί Αγώνες εμπλέκονται και θετικά με την πολιτική , όπως στην περίπτωση της Ολυμπιάδας του Σίδνεϋ , στην οποία συμμετείχαν για πρώτη φορά μετά από πολλά χρόνια η Νότια και η Βόρεια Κορέα με κοινή αποστολή , ενώ με την Ολυμπιακή Σημαία παρέλασαν και συμμετείχαν υπό την προστασία της ΔΟΕ αθλητές από το Ανατολικό Τιμόρ .

βάθρου , την ίδια ώρα που όλη η υφήλιος θα έχει τα μάτια της στραμμένα πάνω τους» , Άλεν Γκούτμαν , Παιχνίδια και Αυτοκρατορίες , στο άρθρο του Γιάννη Τριανταφύλλου , *op cit.* σελ. 53

II . Η ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΩΝ ΟΛΥΜΠΙΑΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ

1. Η ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΙΚΟΝΑΣ ΤΩΝ ΑΓΩΝΩΝ ΤΟΥ ΣΥΔΝΕΪ

Η Ολυμπιάδα ως κατεξοχήν **η μεγαλύτερη οργανωμένη συγκέντρωση** ανθρώπων στον κόσμο , η οποία προβάλλεται από τα ΜΜΕ σε όλα τα έθνη , προσελκύει συνεχώς αυξανόμενη την προσοχή διαφόρων οργανισμών , ομάδων ακόμη και ιδιωτών που επιθυμούν να ανταγωνιστούν ή να παρακολουθήσουν τους αγωνιζόμενους ή με κάποιο τρόπο να εισέλθουν στη γιορτή αυτή για να στείλουν τα δικά τους **μηνύματα** ή απλώς να κερδίσουν χρήματα .²⁷ Επιπλέον τα τελευταία χρόνια δίνοντας έμφαση στις κάμερες και όχι στους θεατές οι διάφορες επιχειρήσεις μπορούν να διασφαλίσουν την εκλεκτική φύση των αγώνων , να προσελκύσουν πιο πλούσιους θεατές και να καταστήσουν τους αγώνες πιο εξαρτημένους από τους χορηγούς . Το NBC χαρακτηριστικά υπέγραψε ένα συμβόλαιο ύψους 705 εκατομμυρίων δολαρίων για τα τηλεοπτικά δικαιώματα των αγώνων του Σύδνεϋ , συμβόλαιο αυξημένο κατά 50% σε σχέση με το αντίστοιχο της Ατλάντα . Οι αποφάσεις του NBC σε σχέση με το ποια αθλήματα θα καλύπτει , όπως αυτές διαμορφώνονται από τα ποσοστά τηλεθέασης και τους χορηγούς , γίνονται με τον καιρό σημαντικός παράγοντας στις μελέτες της ΔΟΕ που αφορούν στην ένταξη νέων αθλημάτων στο Ολυμπιακό Πρόγραμμα και στον εξοβελισμό άλλων .²⁸

Στην αυγή του 21^{ου} αιώνα , η **αυξανόμενη ψυχαγωγική αξία** των αγώνων , μαζί με τις παρελκόμενες συνεισφορές των χορηγών , υπόσχεται να προσδώσει νέες διαστάσεις στην **πολιτική των αγώνων** . Όλοι οι ενδιαφερόμενοι φορείς – η ΔΟΕ , οι χορηγοί , οι κατασκευαστές αθλητικού εξοπλισμού – θέλουν να υπάρχει όλο και μεγαλύτερο κοινό που θα παρακολουθεί τα αθλητικά γεγονότα . Χωρίς αμφιβολία , οι κυβερνήσεις , οι πολιτικοί , οι επιχειρηματίες και οι ιδεολόγοι θα εξακολουθήσουν να προβληματίζονται , ο καθένας από την πλευρά του , στο πώς μπορούν να χρησιμοποιήσουν όλη αυτή την κατάσταση . Οι κυβερνήσεις , οι Εθνικές Ολυμπιακές Επιτροπές , οι Οργανωτικές Επιτροπές και οι εταιρείες θα υπολογίζουν πάντα ποια συμβόλαια και διακανονισμούς να κάνουν με το μεγαλύτερο δυνατό

²⁷ Alfred E. Senn , Power , Politics and the Olympic Games , USA : Human Kinetics , 1999 , σελ. 276

²⁸ *ibid* , σελ. 278

όφελος . Εκείνοι που αρνούνται να αναγνωρίσουν την πολιτική των αγώνων εκθέτουν τους εαυτούς τους στο έλεος ανθρώπων και οργανισμών που συμμετέχουν ενεργά στον πολιτικό ανταγωνισμό .²⁹

Όλες αυτές τις παραμέτρους και όλα τα νέα δεδομένα που έφερε η νέα εποχή και η καινούργια μορφή των Ολυμπιακών Αγώνων όφειλαν να λάβουν σοβαρά υπόψη τους η Οργανωτική Επιτροπή του Σύδνεϋ 2000 και η κυβέρνηση της Νέας Νότιας Ουαλίας προκειμένου να διασφαλίσουν την επιτυχία τους .

1.1. Το παρελθόν των Ολυμπιακών Αγώνων στην Αυστραλία

Μία από τις μεγαλύτερες προκλήσεις που είχε να αντιμετωπίσει το Σύδνεϋ ήταν να πείσει την παγκόσμια κοινότητα , ακόμη και μετά την ανάληψη της διοργάνωσης της Ολυμπιάδας , ότι θα κατόρθωνε να αποφύγει την επιβάρυνση των Αγώνων από τα προβλήματα που τους είχαν σημαδέψει το **1956** , και αντιθέτως να τους οδηγήσει με ασφάλεια στην επιτυχία που τελικά και τότε γνώρισαν .

Οι Ολυμπιακοί Αγώνες στη **Μελβούρνη** έβρισκαν πολιτικών προβλημάτων . Τη στιγμή κατά την οποία θα διεξάγονταν στο Νότιο Ημισφαίριο , έπρεπε να προγραμματιστούν για το Νοέμβριο και το Δεκέμβριο του 1956 . Οι Ευρωπαίοι διαμαρτυρήθηκαν , όπως ήταν φυσικό , καθώς έπρεπε να ταξιδεύσουν τόσο μακριά , ενώ οι Αυστραλοί είχαν τα δικά τους προβλήματα με την προετοιμασία , τη χρηματοδότηση των Αγώνων και την κατασκευή των ολυμπιακών έργων .³⁰

Είναι χαρακτηριστικό ότι στη Μελβούρνη το 1956 δεν υπήρχε τηλεοπτική κάλυψη των αγώνων εξαιτίας μιας διαφωνίας σχετικά με τα δικαιώματα και τις πληρωμές . Η υπηρεσία των επίκαιρων αρνήθηκε να κινηματογραφήσει κάθε τελικό αγωνίσματος όπως απαιτούσε η ΔΟΕ , και η ΔΟΕ φοβόταν ότι δίνοντας σε Αμερικάνους υπεύθυνους της τηλεόρασης το δικαίωμα να μεταδίδουν τρία λεπτά κάθε ημέρα θα υπέσκαπτε την επιθυμία της να παραγάγει ένα ντοκυμαντέρ μετά το πέρας των αγώνων .³¹

Παρά τις αβεβαιότητες και τις αντιξοότητες στην προετοιμασία των Αγώνων , σχεδόν όλοι αισθάνονταν στο τέλος ότι η Ολυμπιάδα της Μελβούρνης είχε στεφθεί με

²⁹ *ibid* , σελ. 286

³⁰ *ibid* , σελ. 107

³¹ *ibid* , σελ. 121

επιτυχία . Μέσα στον πυρετό και τη χαρά του συναγωνισμού , οι περισσότερες πολιτικές διαμάχες , στην καρδιά μάλιστα του Ψυχρού Πολέμου , υποχώρησαν .³²

1.2. Οι δυσκολίες του Σύδνεϋ 2000

Το Φεβρουάριο του 2000 η Οργανωτική Επιτροπή των Ολυμπιακών Αγώνων του Σύδνεϋ είχε να αντιμετωπίσει ένα **πρόβλημα εικόνας** . Κατά τη διάρκεια μιας επίσκεψης των μελών της ΔΟΕ , ο αντιπρόεδρος της Κος Πάουντ κατηγόρησε τους Αυστραλούς ότι έθεταν μη ρεαλιστικούς στόχους σε **θέματα μάρκετινγκ** ενώ παράλληλα εμφάνιζαν μια σοβαρή δυσλειτουργία στη σχέση τους με τους **χορηγούς** . Αυτές οι παρατηρήσεις αντικατόπτριζαν την πραγματικότητα καθώς λίγες ημέρες πριν οι διοργανωτές είχαν αναγκαστεί για άλλη μια φορά να προβούν σε περικοπές του προϋπολογισμού των Αγώνων εξαιτίας χαμηλών εσόδων .

Αυτές οι περικοπές ήταν συνέπεια της **αναιμικής εικόνας** που είχε διαμορφωθεί μέχρι τότε για την Ολυμπιάδα . Μια βασική αιτία ήταν η **μυστικότητα** με την οποία η Οργανωτική Επιτροπή κάλυπτε τη διαχείριση των υποθέσεών της , με αποτέλεσμα πολλοί να την κατηγορούν για αυτό και για άλλες αντιφάσεις . Έτσι σε αντίθεση με τους Αγώνες της Ατλάντα που είχαν διοργανωθεί κυρίως με ιδιωτικούς πόρους , η χρηματοδότηση και η διοργάνωση του Σύδνεϋ ήταν μέχρι εκείνη τη στιγμή το αποτέλεσμα της δουλειάς της κρατικής κυβέρνησης της Νέας Νότιας Ουαλίας , αφού τα έσοδα από τις χορηγίες και την προώθηση των εισιτηρίων ήταν κατώτερα των προσδοκιών .

Η ισχνή εικόνα των Αγώνων στα μάτια κυρίως των Αυστραλών πολιτών οφειλόταν σε **δύο** πολύ καθοριστικά **γεγονότα** : στο ξέσπασμα του σκανδάλου δωροδοκίας διαφόρων μελών της ΔΟΕ από τους υπεύθυνους της υποψηφιότητας του Salt Lake City για την εξασφάλιση του χρίσματος της διοργανώτριας πόλης της Χειμερινής Ολυμπιάδας του 2002 , και στην αποκάλυψη μιας κακής διαχείρισης από μέρος της Οργανωτικής Επιτροπής του Σύδνεϋ σχετικά με τη διάθεση των εισιτηρίων των Αγώνων (για την οποία ακολουθεί παρακάτω εκτενής αναφορά) .³³

Όσο περνούσε ο καιρός οι Αυστραλοί οργανωτές έλπιζαν ότι τα χειρότερα έμεναν στο παρελθόν και ότι η υποστήριξη του κόσμου για τους Αγώνες θα μεγάλωνε .

³² *ibid* , σελ. 109

³³ “Olympian loss” , *The Economist* , 24/2/2000 , στο www.Economist.com

Εξάλλου σε μια χώρα όπως η Αυστραλία , όπου ο αθλητισμός τιμάται ιδιαίτερα , και το Σύδνεϋ είχε καταβάλει μια τεράστια προσπάθεια να ετοιμάσει εξ υπαρχής τις αθλητικές υποδομές ενόψει της Ολυμπιάδας , ο κόσμος δεν μπορούσε να μένει αδιάφορος , τουλάχιστον σε ό,τι αφορούσε στην καθαρά αγωνιστική πλευρά της διοργάνωσης .

Έτσι τον Αύγουστο του 2000 μία δημοσκόπηση που είχε οργανωθεί από την εφημερίδα Sydney Morning Herald έδειχνε ότι το **29%** των κατοίκων της Νέας Νότιας Ουαλίας πίστευε ότι η Οργανωτική Επιτροπή έκανε **καλή δουλειά** . Το ποσοστό αυτό αν και φαντάζει μικρό , ήταν σίγουρα πολύ ενθαρρυντικό , αφού η Οργανωτική Επιτροπή το είχε δει σε ανάλογες δημοσκοπήσεις να κατεβαίνει από το 43% όπου βρισκόταν το Δεκέμβριο του 1998 στο καταδικαστικό 16% το Δεκέμβριο του 1999 , αμέσως μετά το σκάνδαλο με τα εισιτήρια . Εξάλλου ένα μήνα πριν την έναρξη των Αγώνων το 43% των πολιτών θεωρούσε ότι η Επιτροπή έκανε μια μέτρια, ανεκτή δουλειά , ενώ το 85% πίστευε , παρά την έλλειψη εμπιστοσύνης που αποτύπωναν οι άλλες παράμετροι , ότι οι Ολυμπιακοί Αγώνες του Σύδνεϋ θα ήταν ισάξιοι ή και καλύτεροι από εκείνους της Ατλάντα .³⁴

1.3. Η προβολή του Σύδνεϋ και της Αυστραλίας

Οι οργανωτές της Ολυμπιάδας του Σύδνεϋ , είχαν στείλει στην Ατλάντα μια αντιπροσωπεία με **104 μέλη** , και μ' αυτόν τον τρόπο κατάφεραν να εξαγάγουν πολλά πολύτιμα συμπεράσματα από όσα είχαν δει να συμβαίνουν εκεί . Αμέσως μετά τους Αγώνες της Ατλάντα , ο τότε επικεφαλής του Σύδνεϋ 2000 Μαλ Χέμερλινγκ , είχε πει σε μια συνέντευξή του στο γερμανικό περιοδικό Der Spiegel ότι θεωρούσε **τρία ζητήματα** ως τα πιο σημαντικά για την Ολυμπιάδα του Σύδνεϋ : ότι οι οργανωτές δε θα έπρεπε σε καμία στιγμή να υποκύψουν στην ιδέα ότι ακόμη είναι νωρίς για την επίλυση διαφόρων προβλημάτων (ότι υπάρχει δηλαδή καιρός) , ότι οι οργανωτές θα έπρεπε να αντιμετωπίζουν την κάθε αθλητική εγκατάσταση ως ξεχωριστή ενότητα και τέλος ότι το Σύδνεϋ θα έπρεπε να επικεντρώσει την προσοχή του στους αθλητές , «τους ήρωες των Αγώνων» .³⁵ Παρά το ότι ο πρόεδρος της ΔΟΕ Χουάν Αντόνιο Σάμαρανκ έθεσε διαφορετικές **προτεραιότητες** για τους Αυστραλούς : τις

³⁴ Matthew Moore , “SOCOG’s public perception is the ticket” , Sydney Morning Herald , 19/8/2000 , στο www.smh.com.au

επικοινωνίες , την ασφάλεια και τις μεταφορές (ζητήματα τα οποία όπως θα φανεί και στη συνέχεια και πρόβαλε στην επικοινωνιακή του πολιτική το Σύδνεϋ , ως ισχυρά όπλα , αλλά και τα αντιμετώπισε με αρκετή επιτυχία) , για τους Αυστραλούς το **μεγάλο στοίχημα** ήταν πραγματικά η **διεξαγωγή νέων Αγώνων** , διαφορετικών από όλους τους προηγούμενους .

Οι Ολυμπιακοί Αγώνες λοιπόν της νέας χιλιετίας προβάλλονταν συνεχώς ως οι «*αγώνες των αθλητών*» καθώς τα βλέμματα στρέφονταν ξανά στον αθλητισμό μετά από τόσα χρόνια ταλαιπωρίας του από την πολιτική , όπως ήδη έχει φανεί . Ήταν επίσης οι «*πράσινοι αγώνες*» αφού το Ολυμπιακό Χωριό θα λειτουργούσε με ηλιακή ενέργεια και ανακυκλωμένο νερό , ενώ ένας άλλος τίτλος που τους είχε αποδοθεί ήταν εκείνος των «*δικτυωμένων αγώνων*» καθώς στη διάθεση των αθλητών υπήρχε μία ολόκληρη ηλεκτρονική διεύθυνση μέσω της οποίας θα μπορούσαν να επικοινωνούν με τους φιλάθλους .³⁶ Όλα αυτά σε συνδυασμό με το γεγονός ότι οι Αυστραλοί ανέλαβαν να πληρώσουν τα έξοδα μετάβασης στο Σύδνεϋ όλων των αθλητών από τον υπόλοιπο κόσμο - με σκοπό φυσικά να ξεπεραστεί με αυτόν τον τρόπο το σαφές μειονέκτημα της απόστασης - δείχνουν ότι η **βασική επιδίωξη** τους ήταν να ενισχύσουν και να επαυξήσουν τη φήμη τους στο παγκόσμιο στερέωμα , δηλαδή **να αναδείξουν τη χώρα** τους , **ως περιφερειακή δύναμη** , σε πολιτικό γενικότερα επίπεδο , μέσα από τον αθλητισμό !

Η ίδια η πόλη του Σύδνεϋ έλπιζε να σταθεροποιήσει τις προσπάθειές της για να επανεφεύρει τον εαυτό της ως περιφερειακό οικονομικό κέντρο στην νοτιοανατολική Ασία και στον Ειρηνικό . Η δε Αυστραλία στο σύνολό της ενστικτωδώς επεδίωκε πολλά μέταλλα και δυναμική παρουσία σε όλα τα αθλήματα , όχι μόνο για να ικανοποιήσει το αυστραλιανό κοινό και να προσφέρει πληρότητα σταδίων στη διοργάνωση και υψηλά ποσοστά θεαματικότητας στις τηλεοπτικές εταιρείες , αλλά και για να υπογραμμίσει μέσα από την αθλητική ανδρεία , το **μήνυμα του εκσυγχρονισμού** και της ικανότητας της χώρας .³⁷ Και επιπλέον να επιτύχει νέες οικονομικές συμφωνίες με παλαιούς και νέους εταίρους της στο διεθνές εμπόριο .

Ένα άλλο σημαντικό μέλημα των οργανωτών της Ολυμπιάδας του Σύδνεϋ ήταν η προσεκτική **διαχείριση** που θα είχε ως προσανατολισμό όχι μόνο τη διασφάλιση ότι οι Αγώνες δε θα άφηναν χρέος στην πόλη αλλά κυρίως τη δυνατότητα εκμετάλλευσης

³⁵ Alfred E. Senn , op cit , σελ. 279

³⁶ “Make or break” , The Economist , 14/9/2000 , op cit.

των περισσότερων ολυμπιακών έργων και μετά τη λήξη των Αγώνων. Ακόμη και πριν από τη διεξαγωγή των Ολυμπιακών Αγώνων, οι περισσότερες αθλητικές εγκαταστάσεις ήταν έτοιμες και χρησιμοποιήθηκαν και για άλλα αθλητικά γεγονότα. Αυτά τα επιτεύγματα του Σύδνεϋ στον τομέα των αθλητικών και άλλων εγκαταστάσεων προβάλλονταν συνεχώς πριν από τους Αγώνες με τις ανακοινώσεις Τύπου του ΑΟΤ. Ανακοινώσεις που παρείχαν στοιχεία για την οικοδόμηση των μεγάλων νέων σταδίων, όπως του κεντρικού σταδίου «Αυστραλία», του «Διεθνούς Κολυμβητικού Κέντρου», του κλειστού σταδίου της γυμναστικής, με αναλυτική παρουσίαση των τεχνικών τους χαρακτηριστικών, με παράθεση των αριθμών των εργατών που τα κατασκεύασαν και των μεγεθών που αφορούσαν στα υλικά που χρησιμοποιήθηκαν, με αναφορές στην εργονομική τους κατασκευή και την εξυπηρέτηση που παρείχαν στους επισκέπτες τους.³⁸

Οι ανακοινώσεις Τύπου του ΑΟΤ αφιερώθηκαν και στην ξενοδοχειακή υποδομή η οποία στο διάστημα πριν από την ολυμπιακή χρονιά αλλά και κατά τη διάρκεια του 2000 απασχολούσε τις προσπάθειες των Αυστραλών. Μεγάλες πολυεθνικές και αυστραλιανές ξενοδοχειακές αλυσίδες αλλά και μικρότερες ξενοδοχειακές επιχειρήσεις και ιδιώτες είχαν επιδοθεί σε ένα τεράστιο έργο συντήρησης και εξ υπαρχής κατασκευής δωματίων όλων των κατηγοριών για να μπορέσουν να αντεπεξέλθουν στις πρωτόγνωρες ανάγκες φιλοξενίας χιλιάδων επισκεπτών της πόλης και θεατών των Αγώνων. Ο Αυστραλιανός Οργανισμός Τουρισμού, ως ο καθ' ύλην αρμόδιος φορέας εποπτείας και διαχείρισης αυτού του έργου προέβαλε με υπερηφάνεια τα επιτεύγματα του Σύδνεϋ και σ' αυτόν τον τομέα.³⁹

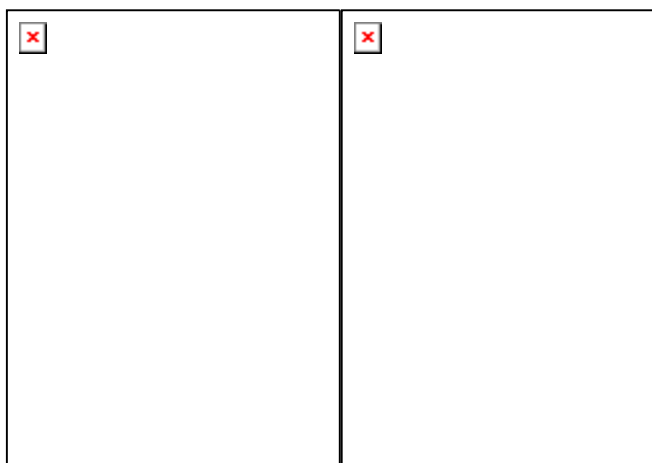
Οι **Ολυμπιακοί Αγώνες** ήταν όμως και μια **ανεπανάληπτη ευκαιρία για να προβληθεί ολόκληρη η Αυστραλία**. Προς αυτή την κατεύθυνση στρέφονταν οι ανακοινώσεις Τύπου που ανεδείκνυαν όλη την αθλητική υποδομή της αυστραλιανής επικράτειας, μια υποδομή που ικανοποιούσε τις υψηλές απαιτήσεις αθλητών από όλο τον κόσμο οι οποίοι και επέλεξαν μαζί με τις εθνικές τους ομοσπονδίες να πραγματοποιήσουν την **ολυμπιακή τους προετοιμασία** στη Δυτική Αυστραλία και στο Κουήνσλαντ (ανάμεσα σ' αυτούς ήταν και τα μέλη της ελληνικής Ολυμπιακής ομάδας). Αυτή η επιλογή ήταν ασφαλώς προϊόν της πολύ καλής επικοινωνιακής πολιτικής που είχε αναπτύξει η Οργανωτική Επιτροπή των Αγώνων και η κυβέρνηση

³⁷ *ibid*

³⁸ “Architects for the Olympics”, Australia Media Information, στο www.media.australia.com

της Νέας Νότιας Ουαλίας και των άλλων περιοχών της Αυστραλίας , ενώ προσέλκυε επενδύσεις και απέφερε έσοδα σε όλη τη χώρα πολύ πριν τη διεξαγωγή των ίδιων των Αγώνων .⁴⁰

Εκείνο όμως το γεγονός που συνέβαλε στο μέγιστο βαθμό στην προβολή της Αυστραλίας ήταν η **Ολυμπιακή λαμπαδηδρομία** η οποία , σύμφωνα με τον τίτλο της σχετικής ανακοίνωσης Τύπου του AOT , θα οδηγούσε την «Ολυμπιακή Φλόγα σε μια επική Οδύσσεια γύρω από όλη την Αυστραλία , στο μεγαλύτερο , πιο ποικίλο και πιο εντυπωσιακό ταξίδι της στην ιστορία των Ολυμπιακών Αγώνων» .⁴¹ Ξεκινώντας από την ιερή γη των Αβοριγένων σε έναν ιστορικό και συμβολικό παραλληλισμό με τη συνήθεια των ιθαγενών να εξερευνούν τα ηφαιστειακά σπήλαια της περιοχής τους χρησιμοποιώντας αναμμένες δάδες , η Ολυμπιακή Φλόγα θα περνούσε , σύμφωνα με την ανακοίνωση από όλα τα σπουδαία σημεία της αυστραλιανής γης , προβάλλοντας σε όλο τον κόσμο τις φυσικές ομορφιές της και τιμώντας τις ιστορικές της στιγμές .

Οδηγοί της Ολυμπ. Λαμπαδηδρομίας

Συνοψίζοντας διαπιστώνεται ότι οι **στόχοι** της **στρατηγικής** οργάνωσης και προβολής των Ολυμπιακών Αγώνων του Σύδνεϋ ήταν τόσο η ικανοποίηση των απαιτήσεων της ΔΟΕ σε ζητήματα αποτελεσματικότητας στην ασφάλεια , τις συγκοινωνίες και τις επικοινωνίες όσο και η ανάδειξη του νέου καθαρού χαρακτήρα των Αγώνων (οικολογία και έλεγχος του ντόπινγκ) αλλά και του γεγονότος ότι ήταν ζήτημα εθνικής υπόθεσης και απήχησης . Το πλαίσιο για την επίτευξη αυτών των στόχων ήταν η προβολή της χώρας και της ίδιας της Ολυμπιάδας , ενώ τα **οχήματα** τα

³⁹ “Olympic fever hits Sydney accommodation” , Australia Media Information , op cit.

⁴⁰ “First-class sports facilities all around Australia” & “Olympians fine-tune performances in Australia” , Australia Media Information , op cit.

⁴¹ “Olympic flame set for epic odyssey around Australia” , Australia Media Information , op cit.

οποία έφεραν σε πέρας αυτή την πολιτική ήταν , όπως θα φανεί και στη συνέχεια , οι υπηρεσίες Τύπου , οι νέες τεχνολογίες , ο πολιτισμός και ο εθελοντισμός και η κινητοποίηση όλων σχεδόν των πολιτών του Σύδνεϋ και των γύρω περιοχών σε μια διαδικασία τελικά ανατροφοδότησης της επικοινωνιακής πολιτικής .

2. Η ΠΡΟΒΟΛΗ ΤΩΝ ΑΓΩΝΩΝ ΤΟΥ ΣΥΔΝΕΨ

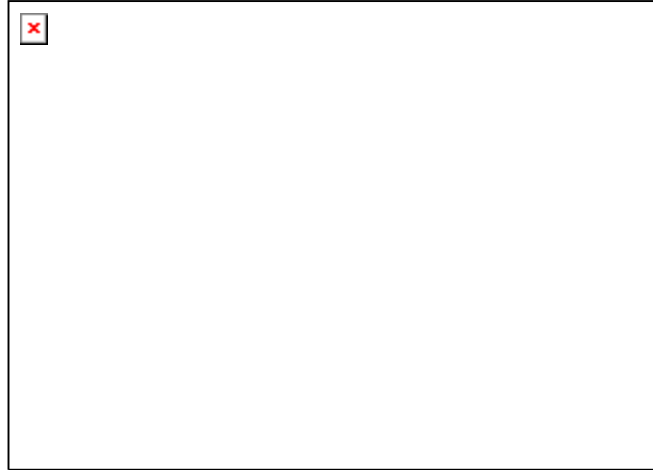
Την επιτυχία των Ολυμπιακών Αγώνων της Μελβούρνης το 1956 φρόντισε να την αναδείξει σε σημαντικό όπλο της επικοινωνιακής της πολιτικής και η Οργανωτική Επιτροπή των Αγώνων του Σύδνεϋ 2000 (SOCOG) . Η **σύνδεση με το παρελθόν** κρίθηκε απαραίτητη για την προβολή της Ολυμπιάδας της νέας χιλιετίας . Έτσι ανάμεσα στις ανακοινώσεις Τύπου του Αυστραλιανού Οργανισμού Τουρισμού μέσα στο 1999 υπήρξε και μία με τον τίτλο «Όταν η Ολυμπιακή ιστορία γραφόταν στη Μελβούρνη» .⁴² Με αυτή την ανακοίνωση προβάλλονταν τα επιτεύγματα εκείνης της Ολυμπιάδας στην οποία , παρά τις αντίξοες συνθήκες που ήδη αναφέρθηκαν , υπήρξε μεγάλη συμμετοχή από αρκετές χώρες , μεγάλο ποσοστό παρακολούθησης των Αγώνων από το κοινό και σημειώθηκαν οι μεγαλύτερες μέχρι τότε επιτυχίες των Αυστραλών αθλητών και αθλητριών σε ολυμπιακό επίπεδο . Ειδικά αυτό το τελευταίο γεγονός τονιζόταν ιδιαίτερα , καθώς αποτελούσε καλό οίονο για ανάλογες επιτυχίες της αυστραλιανής Ολυμπιακής ομάδας και στην Ολυμπιάδα του Σύδνεϋ , επιτυχίες που θα εξασφάλιζαν πληρότητα στα στάδια και υψηλή τηλεοπτική θεαματικότητα .

Τις **επιτυχίες** των Αυστραλών **στον αθλητισμό** στη σύγχρονη εποχή παρουσίαζε και μία έκθεση πεπραγμένων του Υπουργείου Βιομηχανίας , Επιστήμης και Πρώτων Υλών της Αυστραλίας . Σ' αυτή την έκθεση γινόταν αναφορά και στον προγραμματισμό που οδηγεί στις αθλητικές επιτυχίες , από τα προγράμματα ανεύρεσης ταλέντων και προπόνησης μέχρι την υλικοτεχνική υποδομή και τις αθλητικές εγκαταστάσεις αλλά και τη δραστηριοποίηση πολλών εταιρειών της Αυστραλίας σε διάφορους τομείς που αφορούν στην αθλητική οργάνωση σε όλο τον κόσμο .⁴³

⁴² “When Olympic history was made in Melbourne” , [Australia Media Information](#) , op cit.

⁴³ “Building on the Olympics” , Fact sheet of the Department of Industry , Science & Resources of Australia

Είναι προφανής λοιπόν η έμφαση στην προβολή των αθλητικών επιτευγμάτων , η οποία δείχνει ότι οι Αυστραλοί είχαν αντιληφθεί πόσο μεγάλη σημασία είχε τόσο η προβολή αυτή καθαυτή όσο και οι ίδιες οι επιτυχίες για τη διοργάνωση αγώνων με μεγάλη απήχηση .

Το Ολυμπιακό Πάρκο

Από την προβολή του αγωνιστικού μέρους των Αγώνων δε θα μπορούσε ασφαλώς να λείπει η παρουσίαση του κεντρικού σταδίου αλλά και των υπόλοιπων αθλητικών εγκαταστάσεων και χώρων που θα φιλοξενούσαν τα διάφορα αγωνίσματα . Ο Αυστραλιανός Οργανισμός Τουρισμού (που στο εξής θα δηλώνεται με τα αρχικά AOT) με συνεχείς ανακοινώσεις Τύπου ενημέρωνε για την ολοκλήρωσή τους προβάλλοντας κυρίως το περίφημο Στάδιο Αυστραλία όπου τελικά διεξήχθησαν οι αγώνες του στίβου και έλαβαν χώρα και οι τελετές έναρξης και λήξης της Ολυμπιάδας του 2000 . Η εξελιγμένη τεχνολογία όλων των χώρων του Σταδίου , οι ανέσεις που παρέχονταν σε θεατές και ΜΜΕ τόσο για την παρακολούθηση των συμβάντων εντός του αγωνιστικού χώρου όσο και για τη γενικότερη φιλοξενία τους (εστιατόρια , μπαρ , αίθουσες δεξιώσεων και χορού) καθώς και διάφορες λεπτομέρειες τεχνικού χαρακτήρα (facts & figures) είναι μερικά από τα θέματα που ανέπτυσαν οι ανακοινώσεις Τύπου του AOT σχετικά με τις ολυμπιακές εγκαταστάσεις .⁴⁴

⁴⁴ “Stadium Australia – the venue and the legacy” , “Olympic venues ready for action” & “Kangaroo graces Edna’s table at Olympics” , [Australia Media Information](#) , op cit.

Στάδια υψηλής τεχνολογίας

Ένας άλλος **τομέας** που αφορούσε στην προβολή των Αγώνων ήταν εκείνος της κίνησης και **πώλησης των εισιτηρίων** . Με ειδικές ανακοινώσεις ο ΑΟΤ φρόντιζε λίγες ημέρες πριν τους Αγώνες να ενημερώνει για τη διαθεσιμότητα και τις τιμές τους τόσο για τα αγωνίσματα της Ολυμπιάδας όσο και για εκείνα της Παραολυμπιάδας .⁴⁵

Το ζήτημα της διάθεσης των εισιτηρίων ήταν από τα πλέον φλέγοντα για τους ιθύνοντες της Οργανωτικής Επιτροπής καθώς ένα μόλις μήνα πριν από την έναρξη των Αγώνων περίπου δύο εκατομμύρια εισιτήρια παρέμεναν απούλητα , ανάμεσα στα οποία υπήρχαν 200000 εισιτήρια διαθέσιμα για τα πρωινά αγωνίσματα του στίβου , αλλά και 75000 εισιτήρια πρώτης θέσης για τους σπουδαίους απογευματινούς τελικούς του στίβου .

Τον **Οκτώβριο του 1999** ξέσπασε στην Αυστραλία ένα **σκάνδαλο** που αφορούσε στη διάθεση των **εισιτηρίων** . Ενώ οι διοργανωτές του Σύδνεϋ διακήρυσσαν ότι περισσότερα από τα μισά εισιτήρια των Αγώνων είχαν κρατηθεί για να διατεθούν στους Αυστραλούς φιλάθλους , αποκαλύφθηκε ότι τα εισιτήρια προς πώληση στο κοινό ήταν κατά 420000 λιγότερα , με τα περισσότερα από αυτά να προορίζονται για πώληση σε μια λίστα πλουσίων , οι οποίοι ήταν διατεθειμένοι να τα αγοράσουν σε πολύ υψηλές τιμές . Οικογένειες Αυστραλών που είχαν κάνει αίτηση για να παραλάβουν εισιτήρια , όταν είδαν να τους επιστρέφονται τα χρήματά τους μετά από μήνες , επειδή δεν υπήρχαν διαθέσιμα , ένιωσαν μεγάλη απογοήτευση , με συνέπεια σχεδόν να καταρρεύσει η υποστήριξη του κοινού προς την Ολυμπιάδα .

⁴⁵ “Setting the pace for a sellout Olympics” , Australia Media Information , op cit.

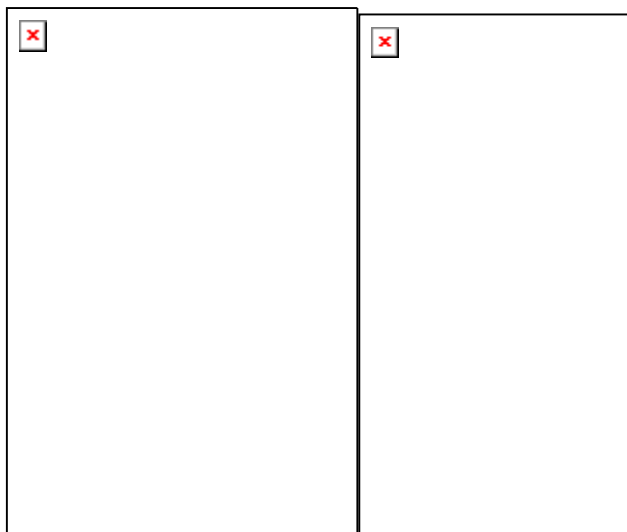
Μετά από την αποτυχία της SOCOG να πωλήσει αυτά τα εισιτήρια σε πολύ υψηλές τιμές , ο Υπουργός της Ολυμπιάδας του Σύδνεϋ Κορς Μάικλ Νάιτ αποφάσισε να προβεί σε μια διαφημιστική εκστρατεία της τελευταίας στιγμής με προσφορές πακέτων εισιτηρίων .⁴⁶ Ήταν και αυτό ένα δείγμα της εγρήγορσης της Επιτροπής που παρέμεινε αμείωτη μέχρι τέλους .

Όλη η επιχείρηση της προβολής των Ολυμπιακών Αγώνων του Σύδνεϋ 2000 προς τους διάφορους φορείς , εκτός από τον απλό κόσμο , συμπυκνώθηκε , πέρα από τις επιμέρους πτυχές και εκφάνσεις της , σε δύο κυρίως προσπάθειες : στην έκδοση του **Media Guide** και στην οργάνωση του **Media Centre** .

Το Media Guide ήταν προσανατολισμένο στην παρουσίαση όλου του οργανωτικού πλαισίου των Αγώνων , ενώ το Media Centre ήταν επιφορτισμένο με τη γενικότερη προβολή τόσο των Αγώνων όσο και του συνόλου της ζωής στην Αυστραλία πριν και κατά τη διάρκεια της Ολυμπιάδας .

To Media Guide

Πρόκειται για την επίσημη περιοδική έκδοση της Οργανωτικής Επιτροπής των Ολυμπιακών Αγώνων του Σύδνεϋ 2000 (η οποία στο εξής θα αποκαλείται SOCOG) . Στο βιβλίο αυτό διαμορφωνόταν σε τακτά χρονικά διαστήματα το συνολικό πλαίσιο αλλά και οι λεπτομέρειες των Αγώνων . Έτσι το Μάιο του 2000 το Media Guide παρουσίαζε σε περίληψη τα οριστικά σχέδια του Σύδνεϋ για τους Αγώνες .

To Media Guide

⁴⁶ Matthew Moore , “Top tickets to sell at face value as Knight plays safe” , Sydney Morning Herald , 24/8/2000 , op cit.

Τα περιεχόμενα της έκδοσης του Μαΐου 2000 ήταν τα εξής : «Οι Αγώνες του Σύδνεϋ σε συντομία» , «Η Οργάνωση των Αγώνων» , «Το Ολυμπιακό Πλάνο του Σύδνεϋ» , «Τα αθλήματα» , «Το πρόγραμμα των Αγώνων» , «Τα σύμβολα των αθλημάτων» , «Οι γενικές δοκιμές» , «Οι αθλητικές εγκαταστάσεις» , «Οι εγκαταστάσεις για τα ΜΜΕ» , «Ο Ολυμπιακός Οργανισμός Αναμετάδοσης του Σύδνεϋ» , «Το μάρκετινγκ» , «Το λογότυπο και οι μασκότ των Αγώνων» , «Οι οικονομικές επιπτώσεις» , «Ο προϋπολογισμός» , «Το περιβάλλον» , «Το Ολυμπιακό Χωριό» , «Τα εισιτήρια» , «Οι Ολυμπιακές Μεταφορές» , «Η διαμονή» , «Οι εθελοντές» , «Οι Ολυμπιακοί χώροι ζωντανής μετάδοσης» , «Η Ολυμπιακή Λαμπαδηδρομία» , «Οι Τελετές» (έναρξης , λήξης , υποδοχής των Ολυμπιακών Επιτροπών και των αθλητών , απονομής των μεταλλίων) , «Η συμμετοχή των Αβοριγένων στους Αγώνες» , «Τα Ολυμπιακά Φεστιβάλ Τέχνης» , «Η Παραολυμπιάδα» , «Μια σύντομη ιστορία των Αγώνων» και τέλος «Γενικές πληροφορίες» .

Πιο συγκεκριμένα στο κεφάλαιο της «Οργάνωσης των Αγώνων» παρουσιάζονταν οι εμπλεκόμενοι με το μεγάλο αυτό εγχείρημα φορείς , δηλαδή η Οργανωτική Επιτροπή , η Ολυμπιακή Υπηρεσία Συντονισμού , η Ολυμπιακή Υπηρεσία Οδικών έργων και Μεταφορών και η Αυστραλιανή Ολυμπιακή Επιτροπή . Στο «Ολυμπιακό Πλάνο» παρουσιαζόταν η χωροθέτηση των διαφόρων αθλημάτων και εκδηλώσεων , ενώ στις «Εγκαταστάσεις για τα ΜΜΕ» αναλυόταν όλη η οργάνωση της κάλυψης ζητημάτων του τύπου με την περιληπτική παρουσίαση του Διεθνούς Κέντρου Αναμετάδοσης , του Κεντρικού Κέντρου Τύπου , των Κέντρων Τύπου των διαφόρων αθλητικών εγκαταστάσεων , της Υπηρεσίας Ολυμπιακών Ειδήσεων-η οποία θα ήταν επιφορτισμένη με τη διαχείριση , τη συλλογή , την παραγωγή και τη διανομή των ειδήσεων και της πληροφόρησης που θα παρήγαγε η SOCOG- και τέλος με την παρουσίαση των εγκαταστάσεων διαμονής του Τύπου και των διαφόρων υπηρεσιών διευκόλυνσής του.

Στο κεφάλαιο του «Ολυμπιακού Οργανισμού Αναμετάδοσης» (ο οποίος στο εξής θα αποκαλείται SOBO) παρουσιαζόταν ο οργανισμός ως ένα κομμάτι της Οργανωτικής Επιτροπής , ανεξάρτητο και πλήρως επιφορτισμένο με την αναμετάδοση κάθε Ολυμπιακού αθλήματος . Η κάλυψη αυτή θα παρεχόταν ως υπηρεσία στον τηλεοπτικό οργανισμό που είχε αγοράσει τα δικαιώματα μετάδοσης των Αγώνων σε παγκόσμιο επίπεδο από τη SOCOG και τη ΔΟΕ , δηλαδή στο αμερικάνικο καλωδιακό δίκτυο NBC .

Τέλος οι «Ολυμπιακοί χώροι ζωντανής μετάδοσης» ήταν χώροι σε έξι κομβικά σημεία της πόλης του Σύδνεϋ τα οποία κατά τη διάρκεια των Αγώνων θα λειτουργούσαν ως κέντρα ψυχαγωγίας των εργαζομένων , των κατοίκων και των επισκεπτών της πόλης , εξοπλισμένα με γιγαντοοθόνες , χώρους μαζικής εστίασης , καταστήματα με προϊόντα των Αγώνων και τα οποία θα φιλοξενούσαν ποικίλες καλλιτεχνικές εκδηλώσεις και εντυπωσιακές στιγμές , όπως εκτόξευση πυροτεχνημάτων , καθόλη τη διάρκεια της Ολυμπιάδας .

Το Media Guide εκδόθηκε για τελευταία φορά το Σεπτέμβριο του 2000 λίγο πριν την έναρξη των Αγώνων , με την παρουσίαση όλων των θεμάτων της Ολυμπιάδας στην τελική τους μορφή . Κατά τη διάρκεια των Ολυμπιακών Αγώνων τη θέση του πήρε μια καλαίσθητη έκδοση με τίτλο “*The Sydney Olympics and Paralympics 2000 : Facts and Contacts*” , ένα εγχειρίδιο που διατέθηκε σε όλους όσοι διαπιστεύθηκαν στο Σύδνεϋ για να καλύψουν ο καθένας με τη δική του ιδιότητα το σπουδαίο αυτό γεγονός . (βλ. Παράρτημα 4)

3. ΟΙ «ΠΡΑΣΙΝΟΙ ΑΓΩΝΕΣ» ΚΑΙ Η «ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ ΑΠΟΤΟΞΙΝΩΣΗ»

3.1. Η οικολογική Ολυμπιάδα

Κατά τη διάρκεια της προετοιμασίας των Ολυμπιακών Αγώνων του Σύδνεϋ , οι αξιωματούχοι της Οργανωτικής Επιτροπής εργάζονταν από κοινού με στελέχη της Greenpeace με σκοπό να επιτύχουν την περιβαλλοντική ασφάλεια των Αγώνων . Ειδικά για το χώρο διεξαγωγής των περισσότερων αγωνισμάτων η Αρχή Ολυμπιακού Συντονισμού (OCA) , που ήταν υπεύθυνη για τα έργα υποδομής του Σύδνεϋ 2000 , έπρεπε να αναλάβει το κολοσσιαίο έργο του καθαρισμού από 400 τόνους τοξικών αποβλήτων που μόλυναν το έδαφος . Η **συλλογή** αυτών των εξαιρετικά βλαβερών **αποβλήτων** ήταν το πιο εύκολο κομμάτι της διαδικασίας , παρά το ότι διήρκεσε δύο ολόκληρα χρόνια , το 1997 και το 1998 . Το μεγαλύτερο πρόβλημα ανέκυψε αμέσως μετά και αφορούσε στον τρόπο καταστροφής τους , καθώς τα απόβλητα αυτά περιείχαν διοξίνες και ενδεχόμενη καύση τους θα προκαλούσε τον πολλαπλασιασμό τους . Η χρήση μιας πρωτοποριακής τεχνολογίας για τη διάσπαση και τη διάλυσή τους , χάρη στην εφαρμογή ενός αρκετά δαπανηρού προγράμματος , έφερε το επιθυμητό αποτέλεσμα και εξέπληξε ευχάριστα τους πάντες . Η Greenpeace

συνεχάρη με ανακοινώσεις της το Σύδνεϋ για αυτόν τον περιβαλλοντικό θρίαμβο , τον οποίο ασφαλώς και δεν παρέλειψαν να διαφημίσουν οι διοργανωτές προς όλες τις κατευθύνσεις . Είναι χαρακτηριστικό ότι ο αρμόδιος διευθυντής της SOCOG για τα περιβαλλοντικά προγράμματα , προέβαλε το γεγονός ως μια πραγματική προσφορά των Αγώνων στο λαό του Σύδνεϋ , καθώς χάρη στη διοργάνωση της Ολυμπιάδας επιταχύνθηκαν και γιατί όχι , δρομολογήθηκαν οι διαδικασίες για να «επιστραφεί στον κόσμο ένα κομμάτι γης που ήταν εντελώς χαμένο» .⁴⁷

Ο Αυστραλιανός Οργανισμός Τουρισμού με αρκετά Δελτία Τύπου ενημέρωνε συχνά τα ΜΜΕ και την κοινή γνώμη και προέβαλε την οικολογική πολιτική του Σύδνεϋ 2000 και τα επιτεύγματά της . Ένα περιβαλλοντικά προχωρημένο σύστημα ανακύκλωσης και διαχείρισης απόβλητων υδάτων , κόστους αρκετών εκατομμυρίων δολαρίων Αυστραλίας , αναπτύχθηκε στο χώρο των Αγώνων , στην περιοχή του Homebush Bay . Χάρη σε αυτό το πρόγραμμα εξασφαλίστηκαν **852000 λίτρα** ανακυκλωμένου νερού , το οποίο θα κάλυπτε το 50% των αναγκών του Ολυμπιακού Χωριού και άλλων αθλητικών εγκαταστάσεων στην περιοχή . Αυτή η πρωτοβουλία ενσωματώθηκε στην προσπάθεια δημιουργίας και λειτουργίας ενός καινούργιου πάρκου , του Millenium Parklands , γύρω από τις ολυμπιακές εγκαταστάσεις . Στο πάρκο αυτό εντάχθηκε μάλιστα και ο χώρος διαβίωσης ενός σπάνιου είδους βατράχου που ενδημεί στην περιοχή .⁴⁸

Χάρη στην επιτυχημένη επικοινωνιακή πολιτική της Οργανωτικής Επιτροπής , η οποία επέλεξε να δώσει ένα ρόλο ξεχωριστό σε κάθε εμπλεκόμενο στην όλη προσπάθεια για τη σωστή διοργάνωση των Αγώνων από περιβαλλοντικής πλευράς , το ζήτημα της οικολογίας αναδείχθηκε σε πρωταρχικό μέλημα όλων . Η πρόκληση ήταν να διασφαλιστεί ότι οι περιβαλλοντικές λύσεις που θα υιοθετούνταν και θα αναπτύσσονταν κατά τη διάρκεια της Ολυμπιάδας , θα γίνονταν μέρος της ζωής των πολιτών και μετά το τέλος των Αγώνων .

Όλοι λοιπόν , είχαν συμμετοχή στη διαχείριση των αποβλήτων , από τους διάφορους οργανισμούς μέχρι τους αθλητές , τους θεατές και τους επισκέπτες της πόλης . Αλλά και οι ίδιοι οι απλοί Αυστραλοί πολίτες ενεπλάκησαν στη διαδικασία , συμμετέχοντας

⁴⁷ “Greenpeace praises clean-up of Olympic site” , Australia Media Information , op cit.

⁴⁸ “Rare Sydney frogs multiply at Olympic site” , Australia Media Information , op cit.

στη φύτευση 2 εκατομμυρίων δένδρων σε όλη την Αυστραλία , σε μια προσπάθεια να προβληθούν οι Αγώνες .⁴⁹

Το περιβαλλοντικό πρόγραμμα του Σύδνεϋ προβλήθηκε από τους σχετικούς φορείς αλλά και την ίδια την Greenpeace , ως το πιο πρωτοπόρο παγκοσμίως , τόσο για τη διαχείριση της ρύπανσης όσο και για την προστασία φυσικών και πολιτιστικών περιβαλλόντων . Από την Ολυμπιακή Δάδα που ήταν εφοδιασμένη με ένα σύστημα που παρήγαγε φλόγα χωρίς καπνό , μέχρι τη **χρήση της ηλιακής ενέργειας** στο Ολυμπιακό Χωριό και στο κεντρικό κτίριο της Οργανωτικής Επιτροπής , όλα ήταν σχεδιασμένα ώστε να επιβαρύνουν όσο το δυνατόν λιγότερο το περιβάλλον .⁵⁰

Τα σπίτια στο **Ολυμπιακό Χωριό** , οι αθλητικές και άλλες εγκαταστάσεις μέσα στο Ολυμπιακό Πάρκο , χρησιμοποιούσαν στο μέγιστο βαθμό **φυσικό εξαερισμό** και συστήματα φυσικών ανεμιστήρων , ελαχιστοποιώντας τις ανάγκες για χρήση κλιματιστικών , περιορίζοντας τις βλάβες προς την ατμόσφαιρα και τη σπατάλη ενέργειας . Με αυτές τις καινοτόμες λύσεις , τα σπίτια στο Ολυμπιακό Χωριό έγιναν περιζήτητα από υποψήφιους αγοραστές μετά το πέρας των Αγώνων , ενώ λειτούργησαν και ως πρότυπα για την κατασκευή παρόμοιων κατοικιών και σε άλλα μέρη της πόλης .⁵¹

3.2. Μια Ολυμπιάδα με λιγότερο ντόπινγκ

Με βάση την επιθυμία των Αυστραλών να διοργανώσουν μια Ολυμπιάδα πραγματικά διαφορετική από κάθε προηγούμενη σε όλους τους τομείς , αυξήθηκαν στη χώρα αυτή τα προγράμματα ελέγχου και ανίχνευσης αναβολικών ουσιών , κατά τη διάρκεια των τελευταίων δεκαπέντε μηνών πριν από τους Αγώνες .

Με μια ανακοίνωση Τύπου το υπουργείο Βιομηχανίας , Επιστήμης και Πρώτων υλών της Αυστραλίας πληροφορούσε όλους τους ενδιαφερόμενους για ένα σχετικό πρόγραμμα ελέγχου σε πάνω από 7000 δείγματα πριν την Ολυμπιάδα . Με την εξασφάλιση των απαραίτητων κονδυλίων για την έρευνα από τον προϋπολογισμό της αυστραλιανής κυβέρνησης , επιτεύχθηκε η κατασκευή ενός αποτελεσματικού τεστ για

⁴⁹ “Green groups work for Games showcase” , [Australia Media Information](#) , op cit.

⁵⁰ “SOCOG’s green know-how starts at home” , [Australia Media Information](#) , op cit.

⁵¹ “The Olympic eco-village inspires buyers” , [Australia Media Information](#) , op cit.

την **ανίχνευση** της συνθετικής **ερυθροποιητίνης** , του πιο σύγχρονου σκευάσματος για το αθλητικό ντόπινγκ .

Η κυβέρνηση προχώρησε και στις αναγκαίες νομοθετικές ρυθμίσεις οι οποίες έδωσαν τη δυνατότητα σε όλους τους αρμόδιους φορείς να ελέγχουν καλύτερα το εξαπλωμένο διεθνώς δίκτυο της αθλητικής απάτης μέσω ντόπινγκ . Μάλιστα οι κρατικές και οι περιφερειακές αρχές συμφώνησαν να εισαγάγουν ενιαίες και πιο αυστηρές ποινές για την παρασκευή και τη διακίνηση αναβολικών στεροειδών , ενώ σε επίπεδο επικοινωνίας , η Υπηρεσία Ελέγχου Αθλητικού Ντόπινγκ της Αυστραλίας προέβη στη διοργάνωση μιας εκπαιδευτικής εκστρατείας με σκοπό την προβολή , την προώθηση και την ενίσχυση της αυστραλιανής πολιτικής εναντίον του ντόπινγκ .⁵²

4. ΟΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ , ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΤΥΠΟΥ

Όλη η διαδικασία της προβολής των ίδιων των Ολυμπιακών Αγώνων , της Αυστραλίας γενικότερα και φυσικά του Σύδνεϋ , δε θα μπορούσε να επιτύχει , ούτε να έχει την παραμικρή απήχηση τόσο μέσα στην ίδια τη χώρα όσο και στο διεθνές σκηνικό χωρίς την αρωγή των διαφόρων υπηρεσιών που ήταν επιφορτισμένες με τη συλλογή , τη διαχείριση και την κοινοποίηση των ειδήσεων και των ανακοινώσεων Τύπου των διαφόρων φορέων και θεσμών της Ολυμπιάδας (SOCOG , AOT , ΔΟΕ κ.α.) .

4.1. Το Media Centre

Μια από τις πιο σημαντικές υπηρεσίες ήταν λοιπόν το Media Centre (Κέντρο για τα ΜΜΕ) . Το Sydney Media Centre , όπως είναι η πλήρης ονομασία του , ήταν αποτέλεσμα της κοινής προσπάθειας της κεντρικής κυβέρνησης της Αυστραλίας και της κυβέρνησης της Νέας Νότιας Ουαλίας και άνοιξε επισήμως τις πύλες του στις 23 Ιουνίου του 2000 . Βρισκόταν στο Darling Island και αποτελούσε ουσιαστικά τον τρίτο πυλώνα ενημέρωσης , λειτουργώντας συμπληρωματικά - και σε τομείς που

⁵² “Australia’s Olympic effect on Sport & Tourism” , Fact sheet of the Department of Industry , Science & Resources of Australia .

αυτά δεν κάλυπταν - προς το Κύριο Κέντρο Τύπου και το Διεθνές Κέντρο Αναμετάδοσης που βρίσκονταν μέσα στο Ολυμπιακό Πάρκο του Σύδνεϋ .⁵³

To Media Centre

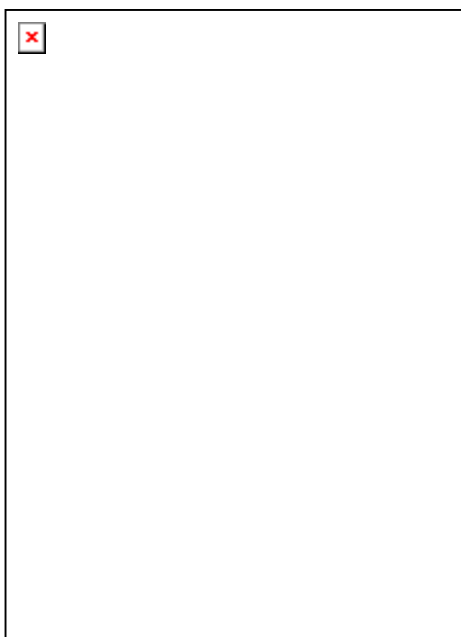
Όπως αναγραφόταν και στο επίσημο έντυπο του Κέντρου που διανεμήθηκε σε όλους τους ενδιαφερόμενους , ο ρόλος του Media Centre ήταν να «παρέχει στα ΜΜΕ πριν και κατά τη διάρκεια των Αγώνων τις πηγές και τις υπηρεσίες που προβάλλουν τα επιτεύγματα , τα θέλγητρα του τόπου , τον τρόπο ζωής και την κουλτούρα των Αυστραλών» . Το Κέντρο είχε πρωταρχική σχέση με την Ολυμπιάδα , με παροχή υπηρεσιών σε όλα τα ΜΜΕ , ανεξάρτητα από τη διαπίστευσή τους . Το επίκεντρο της προσοχής του ήταν τα **επιτεύγματα** , τα **θέλγητρα** , οι **επιχειρηματικές και επενδυτικές ευκαιρίες** , ο **τουρισμός** , ο **τρόπος ζωής** , οι **τέχνες** , η **κουλτούρα** και η **ιστορία** του Σύδνεϋ , της Νέας Νότιας Ουαλίας και ολόκληρης της Αυστραλίας .⁵⁴ Χρησιμοποιώντας ως σπάνια ευκαιρία το άνευ προηγουμένου γεγονός ότι η Αυστραλία συγκέντρωνε επάνω της τα φώτα της δημοσιότητας από όλο τον κόσμο χάρη στους Αγώνες , η αυστραλιανή κυβέρνηση θέλησε μέσω του Media Centre να προβάλλει , τόσο στα εγχώρια όσο και στα διεθνή μέσα μαζικής ενημέρωσης , τις διακρίσεις και τα πλεονεκτήματα της χώρας σε τομείς που περιλάμβαναν καινοτομίες υψηλής τεχνολογίας , προχωρημένες οικονομικές και επιχειρηματικές υπηρεσίες ,

⁵³ Fact Sheet of the Sydney Media Centre , Darling Island .

⁵⁴ *ibid*

επιστημονικές ανακαλύψεις , πολυπολιτισμική συνοχή , κουλτούρα των ιθαγενών , καλλιτεχνική υπεροχή και μοναδικά συναρπαστικά τουριστικά αξιοθέατα .⁵⁵

Η διαχείριση του Κέντρου είχε ανατεθεί σε μια ομώνυμη εταιρεία περιορισμένης ευθύνης , ενώ οι φορείς που υποστήριζαν την προσπάθεια και ήταν οι άμεσοι συνεργάτες ήταν : το Υπουργείο Εξωτερικών και Εμπορίου της Αυστραλίας , ο Αυστραλιανός Οργανισμός Τουρισμού , ο Οργανισμός Τουρισμού της Νέας Νότιας Ουαλίας , το Υπουργείο Εσωτερικών και Περιφερειακής Ανάπτυξης της Νέας Νότιας Ουαλίας και ο Οργανισμός Λιμένος του Σύδνεϋ .

Οδηγός για το Media Centre

Το Κέντρο έπρεπε να παρέχει μοναδικές υπηρεσίες σε χιλιάδες εκπροσώπους των ΜΜΕ από όλο τον κόσμο , καθώς οι διοργανωτές των Αγώνων υπολόγιζαν ότι περίπου 15000 δημοσιογράφοι και τεχνικοί από 199 χώρες θα κατέφθαναν για να διαπιστευθούν για την Ολυμπιάδα . Επιπλέον αρκετές χιλιάδες δημοσιογράφοι και συνεργεία μη διαπιστευμένα θα επισκέπτονταν το Σύδνεϋ για να καλύψουν ζητήματα που αφορούσαν στη διενέργεια των Ολυμπιακών Αγώνων στην Αυστραλία , τη στιγμή μάλιστα κατά την οποία περίπου 3,5 δισεκατομμύρια τηλεθεατές σε όλο τον κόσμο θα τους παρακολουθούσαν καθημερινά .

Για όλους αυτούς τους λόγους το Media Centre περιλάμβανε σταθμούς εργασίας για 96 δημοσιογράφους , ένα συνεδριακό κέντρο 500 θέσεων , μία αίθουσα

⁵⁵ “Sydney Media Centre – Open for Olympic Visitors” , Media release of the Australian Minister for Foreign Affairs , 23/6/2000

συνεντεύξεων και συνεντεύξεων Τύπου 50 θέσεων , φωτογραφικό αρχείο , γραφείο ταξιδίων , μπαρ και εστιατόριο , τράπεζα και πρακτορείο Τύπου , ενώ διέθετε και ένα εξωτερικό στούντιο για τηλεοπτικές συνεντεύξεις με φόντο την πόλη και το λιμάνι του Σύδνεϋ . Επιπλέον το Κέντρο είχε την πλήρη υποστήριξη και τον έλεγχο της Αστυνομίας της Νέας Νότιας Ουαλίας .⁵⁶

Και πραγματικά το Media Centre παρείχε πολύ υψηλές υπηρεσίες στην προώθηση του ρεπορτάζ για θέματα εκτός των Αγώνων . Πάνω από 3500 δημοσιογράφοι το επισκέφθηκαν για αυτό το σκοπό όσο διαρκούσε η Ολυμπιάδα . Το αυστραλιανό υπουργείο Εξωτερικών και Εμπορίου μαζί με τον ΑΟΤ και την κυβέρνηση της Νέας Νότιας Ουαλίας διοργάνωσαν στο Κέντρο περίπου 40 σεμινάρια για τα ΜΜΕ , συνέδρια Τύπου και άλλες εκδηλώσεις . Η ανατροφοδότηση από τα ΜΜΕ-επισκέπτες ήταν διεθνώς θετική και επαινετική .

4.2. Οι υπηρεσίες προς τον Τύπο

Τελικά «ο στρατός των δημοσιογράφων» ολοκλήρωσε την άφιξή του στο Σύδνεϋ λίγες μέρες πριν την έναρξη των Αγώνων . Συνολικά 22000 δημοσιογράφοι από όλη την Αυστραλία και όλες τις γωνιές του πλανήτη είχαν ήδη καταφθάσει στις 13 Σεπτεμβρίου 2000 , εκ των οποίων οι 17000 ήταν διαπιστευμένοι .

Η μεγάλη αγωνία των διοργανωτών , των αυστραλιανών μέσων ενημέρωσης και όλων των Αυστραλών ήταν η διασφάλιση των καλύτερων δυνατών συνθηκών διαβίωσης και εργασίας για όλους τους δημοσιογράφους , καθώς οποιοδήποτε πρόβλημα ανέκυπτε θα έκανε αμέσως το γύρο του κόσμου δυσφημώντας τη χώρα .

⁵⁷Έτσι ιδιαίτερη προσοχή δόθηκε , όπως προκύπτει και από τις ανακοινώσεις Τύπου του ΑΟΤ , στην οργάνωση του **Κύριου Κέντρου Τύπου** μέσα στο Ολυμπιακό Πάρκο, αλλά και στη διαμονή και διατροφή των δημοσιογραφικών αποστολών . Το Χωριό του Τύπου , με 2500 περίπου κλίνες , απείχε λιγότερο από πέντε χιλιόμετρα από το Κέντρο Τύπου του Πάρκου , ενώ είχαν διαμορφωθεί και ειδικά ξενοδοχεία για τη φιλοξενία των υπόλοιπων δημοσιογράφων , όλα με τιμές αρκετά ελκυστικές .

Το ίδιο το Κέντρο Τύπου βρισκόταν στην καρδιά του Ολυμπιακού Πάρκου , σε μικρή απόσταση από 14 από τα συνολικά 28 Ολυμπιακά Αγωνίσματα . Περιελάμβανε έξι

⁵⁶ ibid

μεγάλα περίπτερα και δύο προσωρινές εξωτερικές κατασκευές , ειδικά διαμορφωμένες για τις ανάγκες των Αγώνων . Όλοι αυτοί οι χώροι βρίσκονταν στο ίδιο επίπεδο και καταλάμβαναν μια έκταση πάνω από 35000 τετραγωνικά μέτρα . Λεωφορεία με ειδική και μοναδική αποστολή να εξυπηρετούν τους εκπροσώπους των ΜΜΕ , μετακινούσαν σε εικοσιτετράωρη βάση τους δημοσιογράφους και τους φωτογράφους , μέσω του περιφερειακού δρόμου του Πάρκου , σε όλες τις αθλητικές εγκαταστάσεις .⁵⁸

Ο χώρος υποδοχής του Κέντρου Τύπου είχε διαμορφωθεί κατάλληλα ώστε να προσιδιάζει σε ένα εμπορικό κέντρο , το οποίο πρόσφερε στους δημοσιογράφους ό,τι χρειάζονταν , προκειμένου να αποφεύγουν άσκοπες μετακινήσεις . Υπήρχαν λοιπόν εκεί ένα κεντρικό γραφείο βοήθειας , ένα κέντρο μηνυμάτων , γραφείο τύπου , γενικό κατάστημα , τράπεζα , διεθνές πρακτορείο τύπου , ταχυδρομείο υπερταχείας αποστολής , φωτογραφείο, καθαριστήριο , γραφείο ταξιδίων , φαρμακείο , κατάστημα πώλησης των επίσημων προϊόντων των Αγώνων και χώροι έκθεσης του Ολυμπιακού Μουσείου , της Παραολυμπιάδας , του Ολυμπιακού Καλλιτεχνικού Φεστιβάλ και του περιβαλλοντικού προγράμματος της Οργανωτικής Επιτροπής των Ολυμπιακών Αγώνων του Σύδνεϋ . Ένα στοιχείο που εισήγαγαν οι διοργανωτές για πρώτη φορά στην ιστορία των Κέντρων Τύπου των Ολυμπιακών Αγώνων , ήταν η εικονογράφηση όλων των χώρων με θέματα από την πόλη του Σύδνεϋ , το Ολυμπιακό Πνεύμα , την Αυστραλία , τα παρθένα δάση και τον αθλητισμό .⁵⁹

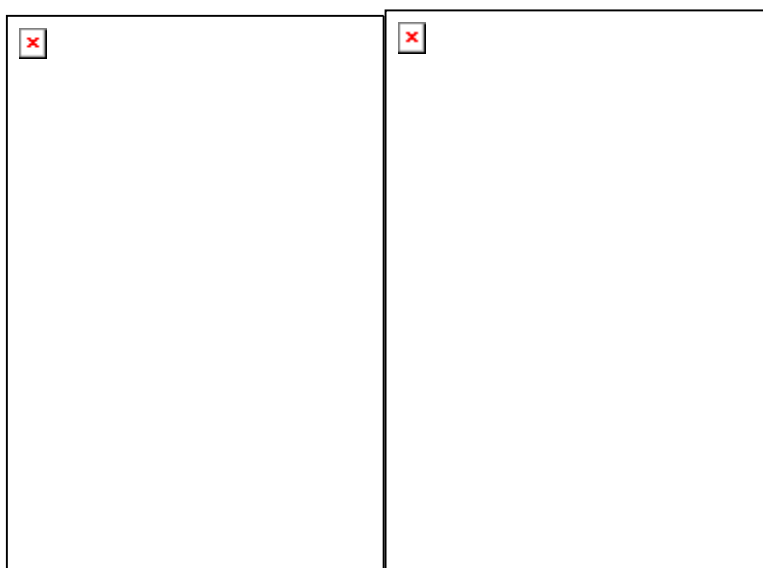
Με την άφιξή του στο Σύδνεϋ κάθε δημοσιογράφος εφοδιαζόταν με δύο οδηγούς που είχε εκδώσει η Οργανωτική Επιτροπή : το **Press Guide** (Οδηγός Τύπου) και το **Press Rate Card** (Κατάλογος Τιμών για τον Τύπο) . Ο πρώτος οδηγός περιείχε πληροφορίες σχετικά με τη διαπίστευση των εκπροσώπων του Τύπου , τη διαμονή τους , τα μέσα μεταφοράς για το Τύπο , το κεντρικό Κέντρο Τύπου , την Υπηρεσία Ολυμπιακών Ειδήσεων , τα Κέντρα Τύπου σε κάθε αθλητική εγκατάσταση , τις φωτογραφικές υπηρεσίες , τον Κατάλογο Τιμών για τον Τύπο , τον εξοπλισμό και τις τηλεπικοινωνίες στη διάθεση των δημοσιογράφων , την Παραολυμπιάδα , την Ολυμπιακή Λαμπαδηδρομία , το Ολυμπιακό Καλλιτεχνικό Φεστιβάλ και τέλος τα ονόματα των διαφόρων αρμοδίων για ζητήματα Τύπου .

⁵⁷ Paul Sheehan , “Why it’s kid-glove treatment for thousands of overseas journalists” , Sydney Morning Herald , 12/9/2000 , op cit.

⁵⁸ “Press well catered for at Olympics” , Australia Media Release , op cit.

⁵⁹ ibid

Ο δεύτερος οδηγός παρείχε στα πρακτορεία ειδήσεων και στους εκδοτικούς οίκους την ευκαιρία να ενοικιάσουν τα προϊόντα , τις υπηρεσίες και τις ανέσεις που χρειάζονταν για να καλύψουν τους Ολυμπιακούς Αγώνες . Αυτός ο ευσύνοπτος κατάλογος αποτελούσε μια σημαντική εξέλιξη για τους οργανωτές των Αγώνων , καθώς πρόσφερε στους χρήστες του τη δυνατότητα να πραγματοποιήσουν αγορές «μιας στάσης» για όλα τα προϊόντα και τις υπηρεσίες . Ήταν χωρισμένος σε έξι τμήματα , ανάλογα με το χώρο για τον οποίο προορίζονταν τα προϊόντα (κεντρικό Κέντρο Τύπου , Κέντρα Τύπου επιμέρους αθλημάτων) , ανάλογα με τη χρήση τους (ιδιαίτερο γραφείο , press room , φωτογραφικό εργαστήριο) και ανάλογα με το είδος (υπηρεσίες κινητής τηλεφωνίας , μετακινήσεις) .⁶⁰

Οδηγοί για τον Τύπο

4.3. Ο Ολυμπιακός Οργανισμός Αναμετάδοσης του Σύδνεϋ (SOBO) και το Διεθνές Κέντρο Αναμετάδοσης (IBC)

Ο Ολυμπιακός Οργανισμός Αναμετάδοσης του Σύδνεϋ (**SOBO**) κάλυψε τηλεοπτικά περισσότερες από **3200** ώρες ζωντανών μεταδόσεων και πάνω από **300 αγωνίσματα των διαφόρων αθλημάτων** . Απασχόλησε γύρω στους 3500 ειδικευμένους δημοσιογράφους και τεχνικούς , από τους οποίους οι 200 ήταν με πλήρη απασχόληση. Χρησιμοποιήθηκαν περίπου 800 κάμερες και 400 μηχανήματα εγγραφής , ενώ σχεδιάστηκαν και κατασκευάστηκαν 1700 χώροι σχολιασμού και σύντομων συνεντεύξεων . Χρειάστηκε 55 δωμάτια ελέγχου (control rooms) και

⁶⁰ Introduction to the “Press Rate Card”

μονάδες εξωτερικών μεταδόσεων για να μπορέσει να εξυπηρετήσει πάνω από 180 οργανισμούς αναμετάδοσης και να αγγίξει συνολικά ένα τηλεοπτικό κοινό της τάξεως των 25 δισεκατομμυρίων περίπου , μέσω των μεταδόσεων κυρίως του NBC .

Μία από τις κύριες ευθύνες του SOBO ήταν να θέσει σε λειτουργία το **Διεθνές Κέντρο Αναμετάδοσης (IBC)** του Σύδνεϋ , το οποίο αποτελούσε το στρατηγείο της τηλεόρασης της Ολυμπιάδας . Από τους χώρους του Διεθνούς Κέντρου Αναμετάδοσης , ο SOBO απασχολούσε 70000 τετραγωνικά μέτρα , σε ένα κτίριο που βρισκόταν δίπλα στο Ολυμπιακό Πάρκο . Κατά τη διάρκεια των Αγώνων , οπότε ήταν και πλήρως λειτουργικό , το Διεθνές Κέντρο Αναμετάδοσης του Σύδνεϋ ήταν το μεγαλύτερο του κόσμου . Η μεγάλη του όμως καινοτομία ήταν ότι για πρώτη φορά περιέκλειε τους χώρους αναμετάδοσης των σταδίων του στίβου και της γυμναστικής , γεγονός που προσέδιδε ένα अपαραμίλλο επίπεδο ασφάλειας και άνεσης για τους διαπιστευμένους εκπροσώπους του Τύπου στο Στάδιο Αυστραλία και στο Super Dome . Ακριβώς στο κέντρο του IBC υπήρχε μια γιγαντοοθόνη που την αποτελούσαν 404 ξεχωριστές οθόνες , από τις οποίες η κάθε μία προέβαλλε κάθε σήμα ή εικόνα που μετέδιδε κάθε στιγμή ο SOBO .⁶¹

5. ΟΙ ΝΕΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΣΤΟ ΣΥΔΝΕΨ 2000

Οι Ολυμπιακοί Αγώνες του Σύδνεϋ ονομάστηκαν - και όχι άδικα - οι *Αγώνες του κυβερνοδιαστήματος* και της πλήρους εφαρμογής των νέων τεχνολογιών κυρίως στα ζητήματα ενημέρωσης . Χάρη στην IBM , τον κολοσσό της ηλεκτρονικής τεχνολογίας παγκοσμίως , στήθηκε στο Σύδνεϋ μια εξαιρετικά δυνατή ηλεκτρονική μηχανή , που λειτούργησε ως συλλέκτης και αναμεταδότης της παραμικρής πληροφορίας που διακινείτο στην πόλη σχετικά με τους Αγώνες σε όλη τη διάρκειά τους : από τα μενού των αθλητών στα εστιατόρια του Ολυμπιακού Χωριού μέχρι τα επίσημα αποτελέσματα κάθε αγώνα , όλα ήταν στη διάθεση του κοινού μέσω ηλεκτρονικού υπολογιστή στο διαδίκτυο , άμεσα , τη στιγμή που συνέβαιναν , 24 ώρες το εικοσιτετράωρο .

Σχεδόν 400 τεχνικοί και χειριστές παρακολουθούσαν συνεχώς , κάθε λεπτό , αυτό το περίπλοκο και πανάκριβο σύστημα και τις δεκαέξι ημέρες των Αγώνων , προκειμένου να διασφαλίσουν τη λειτουργικότητά του . Και αυτό γιατί την επίσημη ηλεκτρονική

διεύθυνση της Ολυμπιάδας την επισκέφθηκαν συνολικά πάνω από έξι δισεκατομμύρια άνθρωποι , 32 φορές περισσότεροι από τους αντίστοιχους της Ατλάντα . Ο λόγος αυτής της μεγάλης κίνησης βεβαίως , εκτός από την ευρεία διάδοση της χρήσης του διαδικτύου στις μέρες μας , ήταν κυρίως η μεγάλη διαφορά ώρας διαφόρων πόλεων των ΗΠΑ , όπως για παράδειγμα της Καλιφόρνια που είναι 17 ώρες πίσω από το Σύδνεϋ , γεγονός που ανάγκαζε τους ανυπόμονους φιλάθλους να ανατρέχουν στο διαδίκτυο για να πληροφορηθούν τις εξελίξεις , αφού οι τηλεοπτικές μεταδόσεις ήταν μαγνητοσκοπημένες .⁶²

Τα δύο τελευταία χρόνια πριν τους Αγώνες , η IBM απασχόλησε 850 τεχνικούς οι οποίοι έγραψαν 12,4 εκατομμύρια γραμμές ηλεκτρονικών κωδίκων και διεξήγαγαν τρεις μεγάλες γενικές δοκιμές . Γύρω από το Ολυμπιακό Χωριό και μέσα σ' αυτό η IBM είχε στήσει ένα δίκτυο υπολογιστών στους οποίους είχαν πρόσβαση οι αθλητές προκειμένου να λαμβάνουν και να στέλνουν ηλεκτρονική αλληλογραφία ή να παρακολουθούν ό,τι επιθυμούν στο διαδίκτυο . Παρόμοια περίπτερα με ηλεκτρονικούς υπολογιστές είχαν τοποθετηθεί και σε πολλά σημεία της πόλης του Σύδνεϋ και κυρίως στο Darling Harbour , για την εξυπηρέτηση των επισκεπτών .⁶³

Όλα αυτά είχαν ως αποτέλεσμα πάνω από το 20% του προϋπολογισμού των Ολυμπιακών Αγώνων να αφιερωθεί στην υψηλή τεχνολογία – τους δικτυακούς τόπους , τα εσωτερικά δίκτυα , τα αποτελέσματα , τα συστήματα καταγραφής , διαχείρισης , διαπίστευσης και μετάδοσης . Η Οργανωτική Επιτροπή ξόδεψε περίπου 200 εκατομμύρια δολάρια Αυστραλίας σε τεχνολογία πληροφορίας και σε συστήματα επικοινωνίας τα οποία είχαν δοκιμαστεί και λειτουργούσαν καλά για πάνω από ένα χρόνο , απαντώντας έτσι στις ανησυχίες και τις προτεραιότητες που ο πρόεδρος της ΔΟΕ έθετε για αυτή την Ολυμπιάδα . Ενώ η αγγλογαλλική εταιρεία SEMA που έχει ήδη αναλάβει τη μηχανοργάνωση των Ολυμπιακών Αγώνων του 2008 , δώρισε στη διοργανώτρια αρχή υλικό και υπηρεσίες ισόποσης αξίας .

Χάρη σε όλη αυτή την προετοιμασία , δεδομένα και ειδήσεις διακινούνταν μέσω 7349 υπολογιστών , επιτραπέζιων και φορητών , στους οποίους συλλέγονταν όλα τα στοιχεία . Αυτό το πληροφοριακό δίκτυο συνέδεε μεταξύ τους τις 84 αθλητικές εγκαταστάσεις , το Ολυμπιακό Χωριό , το δίκτυο για το κοινό , τα κέντρα των MME

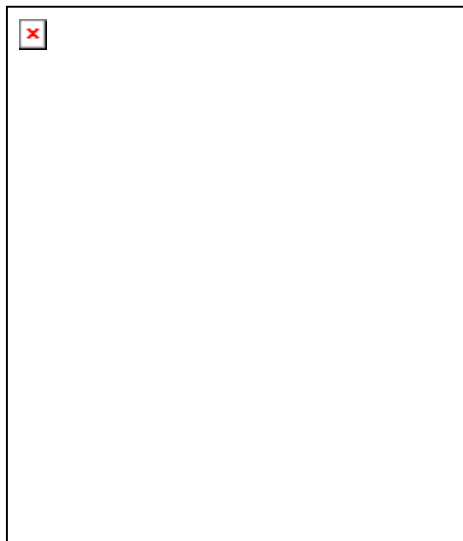
⁶¹ “World’s ultimate media event approaches” , Australia Media Release , op cit.

⁶² Garry Barker , “Sydney 2000 : a real chip off the old block” , Sydney Morning Herald , 20/9/2000 , op cit.

⁶³ ibid

και τα γραφεία της Οργανωτικής Επιτροπής , παρέχοντας πληροφόρηση με χρονική ακρίβεια δευτερολέπτου . Επιπλέον οι δημοσιογράφοι του ραδιοφώνου και της τηλεόρασης είχαν στη διάθεσή τους υπολογιστές μέσα στα δημοσιογραφικά θεωρεία των σταδίων , ώστε καθώς μιλούσαν να έχουν πρόσβαση στα βιογραφικά στοιχεία των αθλητών , στις επιδόσεις τους και στις προηγούμενες εμφανίσεις τους . Όλα αυτά στηρίζονταν επίσης στο διαδίκτυο και απαιτούσαν μια ογκώδη και επίπονη προεργασία .⁶⁴

Βεβαίως στην εφαρμογή και τη χρήση της νέας τεχνολογίας δεν έλειψαν και τα προβλήματα , καθώς η Οργανωτική Επιτροπή δεν τήρησε πλήρως τη Σύμβαση για τα Κινητικά προβλήματα και τις Διακρίσεις και δεν παρείχε στην ηλεκτρονική της διεύθυνση τις απαιτούμενες διευκολύνσεις για τη χρήση της και από τυφλούς . Λίγες μέρες μάλιστα πριν από την επίσημη έναρξη των Αγώνων , η SOCOG αρνήθηκε να προβεί στη σχετική βελτίωση , γιατί κάτι τέτοιο θα κόστιζε αρκετά και θα χρειαζόταν ένας ολόκληρος χρόνος για να ολοκληρωθεί . Ωστόσο η τεχνολογία συνέβαλε στην έκδοση του αυθεντικού καταλόγου εισιτηρίων των Αγώνων και με τη μέθοδο Braille.⁶⁵

Οδηγός Πανεπιστημίων τεχνολογίας

Τέλος αξίζει να αναφερθεί ότι το **Δίκτυο Τεχνολογικών Πανεπιστημίων** της Αυστραλίας εξέδωσε με αφορμή την Ολυμπιάδα έναν οδηγό παρουσίασης όλων των πανεπιστημίων και των καθηγητών τεχνολογίας της χώρας με σκοπό να συμβάλλει

⁶⁴ ibid

⁶⁵ Amanda Vaughn , “SOCOG ordered to change web site after blind man’s plea” , Sydney Morning Herald , 28/8/2000 , op cit.

στην εξυπηρέτηση όλων όσοι θα είχαν ανάγκη από οποιαδήποτε τεχνική υποστήριξη κατά τη διάρκεια των Αγώνων , πέρα από αυτή που παρείχε ούτως ή άλλως η ίδια η Οργανωτική Επιτροπή . Ήταν και αυτό μια απόδειξη ότι οι Αυστραλοί είχαν αναγάγει το Σύδνεϋ 2000 σε εθνική υπόθεση , στο όνομα της οποίας συστρατεύονταν όλοι .

6. Η ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΩΝ ΟΛΥΜΠΙΑΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ

Αμέσως μετά τη βομβιστική ενέργεια στο Centennial Park της Ατλάντα στους Ολυμπιακούς Αγώνες του 1996 , οι Αυστραλοί , ως οι διοργανωτές της επόμενης Ολυμπιάδας , δήλωσαν ότι θα προτιμούσαν να δημιουργήσουν μία **γιγαντιαία ζώνη ασφαλείας** η οποία θα συμπεριλάμβανε όλες τις κύριες αθλητικές εγκαταστάσεις παρά να εγκαταστήσουν τέτοιες ζώνες γύρω από καθεμιά από αυτές : «Οποιος θα εισέρχεται σε αυτή τη ζώνη θα πρέπει να περνά από σημεία ελέγχου ασφαλείας» , έλεγαν σχετικά .

Η Αυστραλία είχε ήδη ποικίλα προβλήματα ασφάλειας , όπως το καυτό ζήτημα του δικαιώματος οπλοφορίας ή οι ανησυχίες για επιθέσεις ενάντια σε Γάλλους και Ινδονήσιους διπλωμάτες σχετικά με θέματα πυρηνικής και εθνοτικής πολιτικής αντίστοιχα . Επιπλέον σκέφτονταν εν όψει των Αγώνων να υιοθετήσουν νέους νόμους για την ασφάλεια , τη στιγμή μάλιστα που είδαν και την αυξημένη βία των οπαδών κατά τη διάρκεια του Παγκοσμίου Κυπέλλου Ποδοσφαίρου στη Γαλλία το καλοκαίρι του 1998 . Παρόλα αυτά ο πρωθυπουργός της Νέας Νότιας Ουαλίας , Μπομπ Καρ , δήλωνε ότι «η ασφάλεια θα ήταν αυστηρή το 2000 αλλά όχι ανυπόφορη . Σχεδιάζουμε τους Αγώνες της Αυστραλίας (*the Aussie Games*)» !⁶⁶

Η πραγματικότητα απέδειξε ότι οι Αυστραλοί δεν έμειναν μόνο στα λόγια . Η συνολική ευθύνη για όλα τα ζητήματα ασφάλειας ανατέθηκε στην **Αστυνομική Διεύθυνση της Νέας Νότιας Ουαλίας** η οποία ανέλαβε τη γενική αστυνόμευση , την άμεση επέμβαση σε έκτακτα περιστατικά , την αντιτρομοκρατική δράση , την ασφάλεια της Ολυμπιακής οικογένειας , την περιμετρική φύλαξη των εγκαταστάσεων και τον έλεγχο στα σημεία πρόσβασης προς αυτές . Για τη διαχείριση αυτού του

⁶⁶ Alfred E. Senn , op cit. , σελ. 280

έργου , η Αστυνομία δημιούργησε το Κέντρο Διοίκησης της Ολυμπιακής Ασφάλειας και το επάνδρωσε με υψηλόβαθμα στελέχη της .⁶⁷

Επιθυμία της Αστυνομίας ήταν η ασφάλεια και η αστυνόμευση να είναι συγκρατημένη αλλά αποτελεσματική κατά τη διάρκεια των Ολυμπιακών Αγώνων . Έτσι η παρουσία της ασφάλειας ήταν διακριτική , αλλά η αστυνομία ήταν προετοιμασμένη και εξοπλισμένη κατάλληλα για να μπορεί να αντιμετωπίζει την οποιαδήποτε απειλή . Εγκαθιστώντας τα πιο σύγχρονα σε όλο τον κόσμο συστήματα και διαδικασίες παρακολούθησης και ελέγχου του πλήθους , ειδικές ομάδες αστυνομικών μπορούσαν να αναπτυχθούν ανά πάσα στιγμή και να επέμβουν . Μάλιστα είχε εκπονηθεί από το Κέντρο Επιχειρήσεων Λιμένος του Σύδνεϋ και ειδικό σχέδιο επίβλεψης της ασφαλούς και αποτελεσματικής λειτουργίας του λιμανιού του Σύδνεϋ , το οποίο κατακλύστηκε κατά τη διάρκεια της Ολυμπιάδας από εκατοντάδες μικρά και μεγάλα πλοία .⁶⁸

Ειδικό σχέδιο είχε καταστρώσει η Αστυνομική Διεύθυνση της Νέας Νότιας Ουαλίας και για την προστασία της Ολυμπιακής Φλόγας . Όλη η Ολυμπιακή Λαμπαδηδρομία που εκτυλίχθηκε στην Αυστραλία καλύπτοντας μια απόσταση 27000 χιλιομέτρων βρισκόταν υπό την παρακολούθηση αυτής της αστυνομικής υπηρεσίας . Εξάλλου και για τα ειδικά σκυλιά που χρησιμοποιήθηκαν για την ανίχνευση εκρηκτικών υλών , η αστυνομία του Σύδνεϋ , για να περάσουν το τεστ πιστοποίησης απαιτούσε 100% ακρίβεια στην αναγνώριση μειγμάτων που χρησιμοποιούνται σε πάνω από 19000 γνωστά εκρηκτικά .

Τα ζητήματα της ασφάλειας των Αγώνων που αποτελούσαν μια από τις προτεραιότητες τόσο των διοργανωτών όσο και της ΔΟΕ , ήταν αντικείμενο αρκετών ανακοινώσεων Τύπου της Οργανωτικής Επιτροπής και του Αυστραλιανού Οργανισμού Τουρισμού . Όλα αυτά είχαν σαν αποτέλεσμα και ο τύπος , αυστραλιανός και διεθνής , να αφιερώνει αρκετά δημοσιεύματά του στα θέματα ασφάλειας τα οποία είχαν υπάρξει κατά το παρελθόν η αχίλλειος πτέρνα αρκετών Ολυμπιακών διοργανώσεων με χειρότερες στιγμές τα γεγονότα στο Μόναχο το 1972 και στην Ατλάντα το 1996 .

Ήδη από τα μέσα Αυγούστου 2000 οι αυστραλιανές εφημερίδες μιλούσαν για την επιχείρηση της αστυνομίας να ελέγξει εξονυχιστικά όλες τις κύριες Ολυμπιακές

⁶⁷ “Security and the Sydney Olympics” , Australia Media Release , op cit.

⁶⁸ ibid

εγκαταστάσεις ώστε στις αρχές Σεπτεμβρίου να τις ασφαλίσει και να τις σφραγίσει μέχρι την επίσημη έναρξη των Αγώνων . Στη συνέχεια και από την 1^η Σεπτεμβρίου 2000 ανάλογες επιχειρήσεις διενεργήθηκαν σε όλα τα σημεία πρόσβασης του Ολυμπιακού Χωριού , του Ολυμπιακού Πάρκου , του Darling Harbour και των υπόλοιπων αθλητικών εγκαταστάσεων .⁶⁹ Έτσι κάθε μέρα και για ένα σχεδόν μήνα εξελίσσονταν και στις τρεις αυτές ζώνες των Αγώνων έρευνες για την ανακάλυψη και εξουδετέρωση τυχόν βομβών , με συνακόλουθο τον αποκλεισμό του κάθε μέρους από το κοινό . «Αυτή η διαδικασία σήμαινε πλέον την έναρξη ισχύος των κανόνων πρόσβασης στους Αγώνες : όχι διαπίστευση , όχι εισιτήριο , όχι είσοδος» είχε δηλώσει χαρακτηριστικά ο διοικητής του Κέντρου Διοίκησης Ολυμπιακής Ασφάλειας στη σχετική συνέντευξη Τύπου , αποσπάσματα της οποίας φιλοξενούσαν την επομένη οι αυστραλιανές εφημερίδες .⁷⁰

Η αστυνομία του Σύδνεϋ απέδειξε το μεγάλο βαθμό ετοιμότητας που διέθετε , όταν χρειάστηκε κατά τα τέλη Αυγούστου να ενισχύσει με τις δυνάμεις της και την φύλαξη του πυρηνικού αντιδραστήρα που φιλοξενείται σε κοντινό σημείο της πόλης , μετά από ειδοποίηση που δέχτηκε από την αστυνομία της Νέας Ζηλανδίας ότι ενδεχομένως τρομοκράτες είχαν βάλει στόχο την καταστροφή του .⁷¹

Πάντως εκτός όλων των άλλων , εξαιρετικά δυναμική και σημαντική ήταν η **επικοινωνιακή πολιτική** της ίδιας της **Αστυνομικής Διεύθυνσης** της Νέας Νότιας Ουαλίας όσο αφορά στην ενημέρωση και πληροφόρηση των ΜΜΕ και του κοινού για τις δράσεις που είχε αναλάβει στο πλαίσιο της προστασίας των Ολυμπιακών Αγώνων από οποιαδήποτε απειλή . Έτσι ο τομέας Τύπου της Αστυνομίας , πέρα από τις κανονικές ανακοινώσεις Τύπου που πραγματοποιούσε κάθε μέρα , εξέδωσε και μία έκθεση πεπραγμένων με τίτλο «Ολυμπιακά νέα» μέσα στην οποία παρουσίαζε όλο το γιγαντιαίο και πολυδάπανο έργο της ασφάλειας της Ολυμπιάδας . Η έκθεση αυτή περιείχε πολλά κεφάλαια με λεπτομέρειες για όλα τα θέματα ασφάλειας , ενώ για καθημερινή ενημέρωση παρέπεμπε στην ηλεκτρονική διεύθυνση της αστυνομίας . Τα κεφάλαια της έκθεσης ήταν συνοπτικά τα ακόλουθα : Ο αυστραλιανός τρόπος της Ολυμπιακής ασφάλειας , Παρουσίαση της Διεύθυνσης - οργανόγραμμα , Παρουσίαση των στελεχών , Οι τρεις Ολυμπιακές Ζώνες , Το Ολυμπιακό Χωριό , Κυβερνητικές

⁶⁹ “Police begin bomb-checking Olympic sites” , Sydney Morning Herald , 10/8/2000 , op cit.

⁷⁰ Ellen Connolly , “A sweep a day to keep the terrorists at bay” , Sydney Morning Herald , 11/8/2000 , op cit.

Υπηρεσίες της Αυστραλίας , Το Ολυμπιακό Τουρνουά Ποδοσφαίρου (που συγκέντρωνε μεγάλο ενδιαφέρον και διεξαγόταν σε άλλες περιοχές της Αυστραλίας) , Αγωνίσματα εκτός σταδίων (Τρίαθλο , Μαραθώνιος , Βάδην και Ποδηλασία) , Εθελοντές στην αστυνόμευση , Ολυμπιακή Υπηρεσία Πληροφοριών , Δύναμη Κρούσης Ολυμπιακής Έρευνας , Θαλάσσια ασφάλεια , Προστασία Προσωπικότητων και Αθλητών , Διαχείριση βομβιστικών ενεργειών , Διαπραγματευτές της Αστυνομίας, Διαβαθμισμένες αστυνομικές επιχειρήσεις κατά τη διάρκεια των Αγώνων (έλεγχος του πλήθους συνοδεία προσωπικότητων , τιμητικές φρουρές) , Ασφάλεια άλλων χώρων (αεροδρομίου , σταθμών , ξενοδοχείων , προπονητηρίων) , Η είσοδος στα στάδια , Αγορανομία , Διαδηλώσεις κατά τη διάρκεια της Ολυμπιάδας, Εθνικό Αντιτρομοκρατικό Σχέδιο , Προστασία κατά της βίας , Δημόσια ασφάλεια και συμβουλές , Τουριστική αστυνομία . (βλ. Παράρτημα 5)

7. ΟΙ ΟΛΥΜΠΙΑΚΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

Το ζήτημα των μεταφορών ήταν ένα από τα πιο σπουδαία που έπρεπε να διευθετήσει η Ολυμπιακή Επιτροπή του Σύδνεϋ , σύμφωνα και με τις επιταγές της ΔΟΕ . Για αυτό το σκοπό δημιουργήθηκε το 1997 από την κυβέρνηση της Νέας Νότιας Ουαλίας η Υπηρεσία Ολυμπιακών Οδών και Μεταφορών η οποία ήταν επιφορτισμένη με το συντονισμό των μεταφορών που ήταν άμεσα συνδεδεμένες με τους Αγώνες αλλά και με τις συνεχείς καθημερινές μετακινήσεις μέσα στην πόλη που δεν είχαν σχέση με τους Αγώνες . Έτσι στην αρμοδιότητά της ήταν και οι δρόμοι , τα μέσα μεταφοράς και η κίνηση των πεζών μέσα στην πόλη .

Οι Αυστραλοί είχαν κατανοήσει , πέρα από τα δυσάρεστα μαθήματα που πήραν από ανάλογες δυσλειτουργίες στην Ατλάντα , ότι το θέμα των μεταφορών ήταν από τα πιο καθοριστικά για την επιτυχία της Ολυμπιάδας . Η εύρυθμη λειτουργία όλου του συγκοινωνιακού συστήματος αναλυόταν στη διασφάλιση άνετων και ταχειών μετακινήσεων όλων όσων εμπλέκονταν με τους Αγώνες (αθλητών , προσωπικότητων, θεατών) αλλά και στην εξασφάλιση ότι δε θα επιβαρύνονταν οι ρυθμοί ζωής των κατοίκων του Σύδνεϋ . Η **πρόκληση** ήταν λοιπόν **διπλή** , γιατί οποιαδήποτε αποτυχία από τη μια θα δυσφημούσε τους Αγώνες και το Σύδνεϋ σε όλο τον κόσμο

⁷¹ Frank Walker & Simon Crittle , “Fortress Sydney : Security tightened after terror threat” , Sydney Morning Herald , 27/8/2000 , op cit.

και από την άλλη θα προκαλούσε την αγανάκτηση των Αυστραλών πολιτών και την ενδεχόμενη αντίθεσή τους προς την Ολυμπιάδα , γεγονός που θα ενίσχυε τη διεθνή δυσφήμιση που ήδη αναφέρθηκε . Η σωστή διαχείριση λοιπόν των ζητημάτων των μεταφορών αποτελούσε μέρος της στρατηγικής προβολής των Αγώνων και της γενικότερης επικοινωνιακής πολιτικής του Σύδνεϋ 2000 .

Το Ολυμπιακό σύστημα συγκοινωνίας περιελάμβανε το σιδηροδρομικό δίκτυο **CityRail** με πάνω από 300 σταθμούς και το δίκτυο των **λεωφορειακών διαδρομών** για τους θεατές της Ολυμπιάδας με τη χρήση πάνω από 3800 λεωφορεία πέρα από αυτά που υπήρχαν στις κανονικές διαδρομές . Η χρήση αυτών των μέσων ήταν δωρεάν για τους θεατές-κατόχους εισιτηρίων για τους Αγώνες , για μετακινήσεις σε χώρους που αφορούσαν τη διεξαγωγή αγωνισμάτων ή την ψυχαγωγία μέσα στις τρεις μεγάλες Ολυμπιακές ζώνες (βλ. παραπάνω) . Τα τραίνα μάλιστα λειτουργούσαν επί 24ώρου βάσεως σε όλη τη διάρκεια της Ολυμπιάδας του Σύδνεϋ .

Τα λεωφορεία ήταν το κύριο μέσο μετακίνησης αθλητών , ομάδων και τεχνικών , διαπιστευμένων εκπροσώπων MME , χορηγών και των προσκεκλημένων τους . Επιπλέον ένας ειδικός στόλος λεωφορείων κυκλοφορούσε όλη την ημέρα και τις δεκαεπτά μέρες των Αγώνων μέσα στο Ολυμπιακό Χωριό .

Οι Αυστραλοί επέλεξαν για λόγους διευκόλυνσης της πρόσβασης και της αναχώρησης αλλά και για λόγους ασφάλειας , να μην υπάρχουν χώροι στάθμευσης έξω από τις Ολυμπιακές αθλητικές εγκαταστάσεις . Υπήρχε αντιθέτως ένα δίκτυο 26 στρατηγικά τοποθετημένων χώρων στάθμευσης “**park and ride**” , χώρων ουσιαστικά μετεπιβίβασης των θεατών από τα αυτοκίνητά τους στα λεωφορεία ή τα τραίνα που τους οδηγούσαν στα στάδια και τούμπαλιν . Οι περισσότεροι από αυτούς τους χώρους ήταν με δωρεάν στάθμευση των αυτοκινήτων .

Εκτός από όλα αυτά ένας στόλος από 2000 οχήματα με 6000 εθελοντές οδηγούς μετακινούσε καθημερινά 5000 επιφανείς ανθρώπους από όλες τις συμμετέχουσες χώρες , όπως το απαιτούσε η Σύμβαση της Διοργανώτριας Πόλης . Ειδικές ρυθμίσεις είχαν γίνει επίσης και για τις μετακινήσεις ατόμων με ειδικές ανάγκες , ενώ στο σχέδιο των διοργανωτών υπήρχαν προβλέψεις και για τη διευκόλυνση των πεζών και όσων επιθυμούσαν να χρησιμοποιούν ποδήλατα για τις μετακινήσεις τους στην πόλη και στις Ολυμπιακές ζώνες .⁷²

⁷² “Olympic transport” , Fact Sheet of the Olympic Roads & Transport Authority .

Το αεροδρόμιο του Σύδνεϋ , η πιο σπουδαία πύλη της Αυστραλίας από τον αέρα και αυτή με τη μεγαλύτερη κίνηση ήδη πριν από τους Ολυμπιακούς Αγώνες , ήταν ένα από τα παλιότερα σε συνεχή χρήση αεροδρόμια του κόσμου , λειτουργώντας αδιάκοπα από το 1920 . Οι Αυστραλοί διοργανωτές το υπέβαλαν σε ένα πολυδάπανο πρόγραμμα βελτιώσεων ενόψει της Ολυμπιάδας και της Παραολυμπιάδας του 2000 , εντάσσοντας τις σχετικές προετοιμασίες σε μια στρατηγική που την αποκαλούσαν «Σχεδιασμός για την Επιτυχία» . Αυτή η στρατηγική είχε σκοπό να καταστήσει το αεροδρόμιο ένα ευχάριστο κομμάτι όλης της Ολυμπιακής ταξιδιωτικής εμπειρίας .⁷³ Ανάμεσα στις άλλες προσπάθειες των Αυστραλών , όπως ήταν και η ανάγκη να επισπεύσουν και να αναβαθμίσουν τη διαδικασία αντιμετώπισης της τεράστιας αύξησης της κίνησης του αεροδρομίου , έπρεπε να δρομολογήσουν και τρόπους για να διεκπεραιώσουν και ιδιαίτερες προκλήσεις όπως ήταν η υποδοχή 250 αλόγων – κάτι που δεν είχε προηγούμενο στην Αυστραλία αφού στους Ολυμπιακούς Αγώνες της Μελβούρνης το 1956 , τα ιπικά αθλήματα δεν είχαν φιλοξενηθεί λόγω καραντίνας και είχαν διεξαχθεί στη Σουηδία - και η διαχείριση πάνω από ενός εκατομμυρίου αποσκευών καθώς και 1000 αναπηρικά καροτσάκια για τα παραολυμπιακά αθλήματα .⁷⁴ Και σ' αυτό τον τομέα όμως τα κατάφεραν , όπως κατόρθωσαν γενικώς να αναδείξουν το αεροδρόμιο του Σύδνεϋ χάρη και στα τεράστια έργα της κατασκευής ενός νέου υπογείου σιδηροδρόμου , μήκους διαδρομής 10 χιλιομέτρων , που το συνέδεε με το κέντρο της πόλης , αλλά και ενός νέου αυτοκινητοδρόμου ταχείας κυκλοφορίας .

Όλα αυτά **τα έργα** συνιστούσαν τη χειροπιαστή απάντηση των διοργανωτών στα διάφορα δημοσιεύματα που προέβλεπαν μεγάλες δυσκολίες στη διαχείριση των συγκοινωνιακών ζητημάτων και σίγουρα **συνεισέφεραν** , πέρα από το ότι ήταν έργα υποδομής , **και στην προβολή της ίδιας της Ολυμπιάδας** . Η καλή οργάνωση των μεταφορών δημιουργούσε το αίσθημα της άνεσης στο κοινό και στους αθλητές με συνέπεια να ενισχύεται η αίσθηση της γενικότερης επιτυχίας των Αγώνων , αφού με αυτόν τον τρόπο ο καθένας απερίσπαστος από περιφερειακές δυσκολίες , είχε να ασχοληθεί με το κυρίως προϊόν , τα ίδια τα αθλητικά δρώμενα .

Βεβαίως τα διάφορα μικρά προβλήματα που ανέκυψαν κατά τη διάρκεια των Αγώνων, και κυρίως κατά τις πρώτες ημέρες , χωρίς να προκαλέσουν μεγάλες

⁷³ “Improvements continue at Sydney Airport” , Australia Media Release , op cit.

⁷⁴ ibid

αναταραχές σε όλο το σύστημα , δεν πέρασαν απαρατήρητα από τον Τύπο . Κάποιες καθυστερήσεις που σημειώθηκαν κατά την παραλαβή αθλητών από και προς τα προπονητήρια λίγες ημέρες πριν την επίσημη έναρξη , θορύβησαν τους διοργανωτές , οι οποίοι φρόντισαν με άμεσες παρεμβάσεις να διευκρινίσουν ότι η ευθύνη ήταν σίγουρα δική τους , τη στιγμή όμως κατά την οποία όλοι οι εμπλεκόμενοι , οδηγοί , υπεύθυνοι ομάδων και αθλητές δεν έμενε παρά να εγκλιματιστούν στις νέες συνθήκες για να λειτουργήσει όλος ο μηχανισμός . Η **σύνεση στις δηλώσεις** , όπως αποτυπώθηκαν σε εφημερίδες όπως η Sydney Morning Herald ⁷⁵ , ήταν ενδεικτική του γενικότερου κλίματος της επικοινωνιακής πολιτικής των Αυστραλών , χαρακτηρισμένου από **ψυχραιμία και αποφασιστικότητα με στόχο την επιτυχία** . Αυτή η επικοινωνιακή πολιτική ήταν επιπλέον εξαιρετικά ρεαλιστική , καθώς οι διοργανωτές αποδείκνυαν κάθε στιγμή ότι γνώριζαν με ποια μεγέθη προβλημάτων έπρεπε να βρεθούν αντιμέτωποι . Έτσι δε δίσταζαν να προβάλλουν τις δυσκολίες που κάθε φορά πίστευαν ότι θα ανέκυπταν , επιδεικνύοντας με αυτόν τον τρόπο προνοητικότητα αλλά και ετοιμότητα . Επιπλέον επιτύγχαναν να προειδοποιούν τον κόσμο και συνεπώς να εξασφαλίζουν εκ των προτέρων την κατανόηση και τη συνεργασία του . Ένα τυπικό παράδειγμα αυτής της στρατηγικής ήταν η παραδοχή από μέρους του πρωθυπουργού της Νέας Νότιας Ουαλίας Μπομπ Καρ , ότι η Δευτέρα 18 Σεπτεμβρίου 2000 ήταν η «μεγαλύτερη μέρα του πολέμου» για τις συγκοινωνίες του Σύδνεϋ , αφού ήταν η πρώτη εργάσιμη ημέρα κατά τη διάρκεια της οποίας θα συνέπιπταν οι Αγώνες με τη συνηθισμένη καθημερινή κίνηση . Απευθύνοντας παράλληλα έκκληση στους καθημερινούς χρήστες των μέσων μεταφοράς να δείξουν κατανόηση για τις ενδεχόμενες πιέσεις σε όλο το συγκοινωνιακό σύστημα ⁷⁶ , κατόρθωσε να συντελέσει στο να λειτουργήσουν όλα όσο πιο ομαλά γινόταν . Οι επόμενες ημέρες μέχρι το τέλος των Αγώνων ανέδειξαν με την επιτυχία των μεταφορών , την ορθότητα αυτής της στάσης !

Κίνητρα για τους εργαζόμενους

Μέσα στο πλαίσιο της στρατηγικής προβολής και διαχείρισης του τεράστιου έργου των Ολυμπιακών Αγώνων , εντασσόταν και η υιοθέτηση κινήτρων για όλους όσους

⁷⁵ “Be patient over transport delays , urge officials” , Sydney Morning Herald , 13/9/2000 , op cit.

εμπλέκονταν στην όλη διοργάνωση . Τα κίνητρα ήταν σημαντικά για την επίτευξη και τη διασφάλιση της συνεργασίας των εργαζομένων κυρίως του δημόσιου τομέα της Νέας Νότιας Ουαλίας , τη στιγμή κατά την οποία η εργασία όλων αυτών γνώριζε μια πρόσθετη επιβάρυνση εξαιτίας των επιπλέον υποθέσεων που καλούνταν να διεκπεραιώνουν στην Ολυμπιάδα .

Για το σκοπό αυτό , το υπουργείο Εργασίας της Νέας Νότιας Ουαλίας χορήγησε το λεγόμενο Ολυμπιακό επίδομα , για όσες ημέρες διήρκεσαν οι Αγώνες , σε περίπου 8000 δημόσιους υπαλλήλους , συμπεριλαμβανομένων αστυνομικών , εργαζομένων σε ομάδες άμεσης επέμβασης (πυροσβεστών , οδηγών ασθενοφόρων) , νοσοκόμων και διοικητικών υπαλλήλων .⁷⁷

Ιδιαίτερα καθοριστική υπήρξε κυρίως η χορήγηση επιδόματος στους οδηγούς και τους εργαζόμενους στις συγκοινωνίες , μετά μάλιστα από την αποχώρηση αρκετών από αυτούς λίγο πριν την έναρξη των Αγώνων . Πιο συγκεκριμένα , 110 οδηγοί λεωφορείων εγκατέλειψαν τις δουλειές τους τρεις μόλις ημέρες πριν την τελετή έναρξης διαμαρτυρόμενοι για άσχημες συνθήκες διαμονής και διατροφής (οι οδηγοί προέρχονταν από διάφορα μέρη της Αυστραλίας) , ελλιπή εκπαίδευση και μεγάλες δυσκολίες στην κυκλοφορία . Σε απάντηση , η κυβέρνηση της Νέας Νότιας Ουαλίας, πέρα από τις βελτιώσεις που επεξεργάστηκε για όλο το σύστημα και για τα συγκεκριμένα αιτήματα των εργαζομένων , συμφώνησε να τους καταβάλει ένα αναδρομικό επίδομα για κάθε ώρα απασχόλησής τους μαζί με μια επιπλέον αποζημίωση για κάθε φορά που θα αναγκάζονταν να αναμένουν τους επιβάτες τους ενώ η βάρδιά τους θα είχε λήξει .⁷⁸ Η καταβολή του επιδόματος συνολικά μετά το τέλος των Αγώνων ήταν ένα αποτελεσματικό κίνητρο για την εξασφάλιση της σημαντικής εργασίας των οδηγών στις μεταφορές της Ολυμπιάδας , το οποίο παράλληλα δεν επιβάρυνε άμεσα τα έξοδα και αποσβέστηκε από τον θετικό απολογισμό . Ήταν και αυτή μια κίνηση ενδεικτική της ικανής και ευέλικτης επικοινωνιακής πολιτικής των διοργανωτών , της κυβέρνησης και της Οργανωτικής Επιτροπής του Σύδνεϋ 2000 .

⁷⁶ “Carr says transport under pressure from work and Olympics” , Sydney Morning Herald , 18/9/2000, op cit.

⁷⁷ “Pay bonus nears for 8000 public sector workers” , Sydney Morning Herald , 11/8/2000 , op cit.

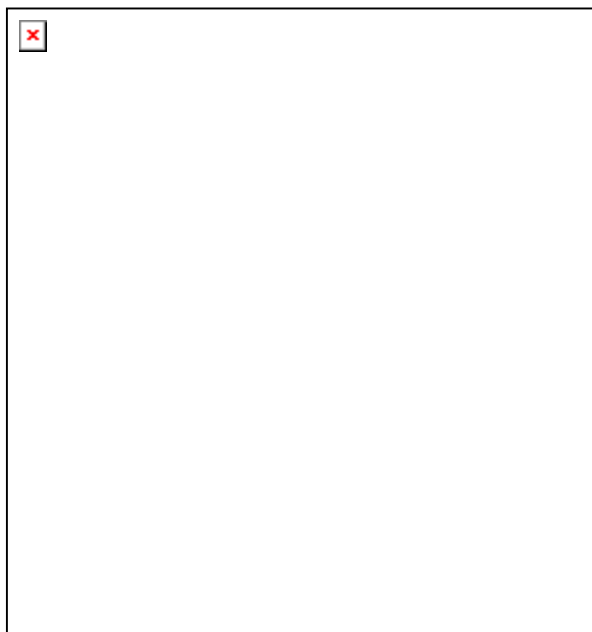
⁷⁸ “Bonus to persuade angry drivers to stay on” , Sydney Morning Herald , 13/9/2000 , op cit.

8. Ο ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΣΤΟ ΣΥΔΝΕΪ 2000

«Στην εποχή του μεγαλείου της Ολυμπίας τα γράμματα και οι τέχνες συνδυάζονταν πάντα αρμονικά με τον αθλητισμό και εγγυούνταν την αίγλη των Ολυμπιακών Αγώνων»

Βαρόνος Πιερ ντε Κουμπερτέν

Η επιχείρηση προβολής του Σύδνεϋ και της Αυστραλίας με την ευκαιρία των Ολυμπιακών Αγώνων του 2000 , ήταν όπως έχει ήδη φανεί μία πρόκληση για την Οργανωτική Επιτροπή . Ένα από τα μέσα για την επίτευξη αυτού του στόχου ήταν και η διοργάνωση του **Ολυμπιακού Καλλιτεχνικού Φεστιβάλ** , ενός πολιτιστικού προγράμματος το οποίο διήρκεσε τέσσερα χρόνια .

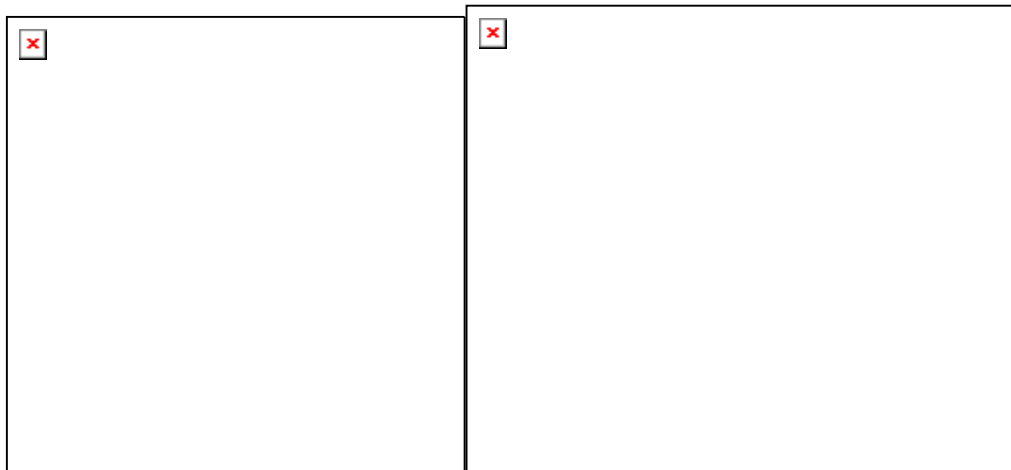
Ολυμπιακό καλλιτεχνικό Φεστιβάλ

Το Φεστιβάλ άρχισε το **1997** και συνεχίστηκε **μέχρι** την ολοκλήρωση των Ολυμπιακών Αγώνων , στις αρχές Οκτωβρίου του **2000** . Ήταν χωρισμένο σε **τέσσερις θεματικές ενότητες** , με την καθεμιά να σκιαγραφεί τη δυναμική και διαφορετική καλλιτεχνική ζωή της Αυστραλίας και τις επιρροές που τη διαμορφώνουν σε κάθε περίπτωση , όπως είναι ο πολιτισμός των ιθαγενών , η γεωγραφία και η μορφολογία της γης , η μετανάστευση και η θέση της Αυστραλίας στον κόσμο ως ενός νησιού-ηπείρου .

Το πρώτο , το οποίο διήρκεσε το έτος 1997 , ήταν το **«Φεστιβάλ των Ονείρων»** μέσα από το οποίο προβάλλονταν **ιθαγενείς πολιτισμοί** από όλο τον κόσμο και

κυρίως αυτοί των Αβοριγένων και των Τόρες της Αυστραλίας , σε όλες τις εκφάνσεις τους : χοροί , τραγούδια , παραμύθια , ζωγραφική , χειροτεχνία . Το δεύτερο , μέσα στο 1998 , ονομάστηκε «**Θαλασσινή Αλλαγή**» και αποκάλυπτε τις επιπτώσεις της πολιτιστικής διαφοράς και της γεωμορφολογίας στην καλλιτεχνική έκφραση των Αυστραλών . Το 1999 το Ολυμπιακό Φεστιβάλ πήρε την ονομασία «**Αγγίζοντας τον κόσμο**» και αφορούσε σε στιγμιότυπα της αυστραλιανής κουλτούρας από το χορό , το θέατρο , τη μουσική , τις εικαστικές τέχνες , τη λογοτεχνία και τον κινηματογράφο, τα οποία παρουσιάστηκαν στις πέντε ηπείρους που αντιπροσωπεύονται από τους Ολυμπιακούς Κύκλους : στην Ευρώπη , στην Αμερική , στην Αφρική , στην Ασία και στην Ωκεανία .⁷⁹

Το 2000 το Φεστιβάλ επέστρεψε στην Αυστραλία και στο Σύδνεϋ , όπου κατά τη διάρκεια κυρίως των Αγώνων ανέπτυξε ένα πλούσιο και εξαιρετικά ποικίλο πρόγραμμα με αφιερώματα στην κλασσική μουσική , την όπερα , την αυστραλιανή καλλιτεχνική δημιουργία κατά τους δύο τελευταίους αιώνες . Ανάμεσα στα άλλα ξεχώριζαν η έκθεση των «**Ελληνικών Αρχαιοτήτων**» , που διοργανώθηκε με τη συνεργασία του ελληνικού υπουργείου Πολιτισμού και όπου παρουσιάστηκαν πάνω από 70 πολύτιμα αρχαία ελληνικά αντικείμενα , σε μια προσπάθεια να τιμηθεί η Ελλάδα ως η γενέτειρα των αρχαίων και των σύγχρονων Ολυμπιακών Αγώνων αλλά και ως η επόμενη διοργανώτριά τους , καθώς και το μεγαλύτερο γεγονός του Φεστιβάλ που ονομαζόταν «**Ημισφαίρια**» και το οποίο ήταν ένας εορτασμός της μουσικής όλου του κόσμου .⁸⁰

Αφιέρωμα στη γενέτειρα του Ολυμπισμού

⁷⁹ “Australia’s art & culture enhance the Olympics”, Australia Media Information , op cit.

⁸⁰ Fact Sheet of the Media Office of the Olympic Arts Festival .

Όλη αυτή η πολιτιστική προσπάθεια από μέρους των Αυστραλών διοργανωτών ήταν μια φυσική εξέλιξη της ολοένα και μεγαλύτερης απήχησης που έχει η καλλιτεχνική τους δημιουργία στο παγκόσμιο στερέωμα , μια δημιουργία που επιβεβαιώνεται και δικαιώνεται χάρη στις επιτυχίες τους στον κινηματογράφο και τη μουσική ιδιαίτερα κατά τη δεκαετία του 1990 . Τόσο οι Αυστραλοί ηθοποιοί και σκηνοθέτες μαζί με τα έργα στα οποία πρωταγωνιστούν ή τα οποία δημιουργούν , όσο και οι Αυστραλοί μουσικοί με τους ήχους και τα ακούσματα που τα τραγούδια τους στέλνουν στον κόσμο , προτείνουν με το δυναμισμό που τους διακρίνει μια εναλλακτική μορφή ψυχαγωγίας , την οποία συνειδητά και έντεχνα προωθούν στον υπόλοιπο κόσμο .

Έτσι η **Ολυμπιάδα** ήταν για την Αυστραλία μια πρώτης τάξεως ευκαιρία να απευθύνει ένα **ελκυστικό κάλεσμα** στον υπόλοιπο κόσμο , για να την επισκεφθεί και να γνωρίσει από κοντά τον τρόπο και τον τόπο ζωής αυτών των διαφορετικών ανθρώπων . Είναι χαρακτηριστικό ότι οι 100 διακεκριμένοι καλεσμένοι από όλο τον κόσμο , τους οποίους φιλοξένησε το αυστραλιανό υπουργείο Εξωτερικών , εξέφρασαν επισήμως την έκπληξή τους για την ποιότητα , το βάθος και την ποικιλία της αυστραλιανής τέχνης και καλωσόρισαν την ένταξη των τεχνών μέσα στη συνολική εμπειρία των Αγώνων .⁸¹

Η τέχνη των Αβοριγένων

Μέσα στο πλαίσιο της λογικής της διαφήμισης της χώρας εντασσόταν και η **ιδιαίτερη θέση** που οι διοργανωτές επεφύλασσαν **στους** ιθαγενείς της χώρας , τους **Αβοριγέnes** . Πολλές συζητήσεις είχαν γίνει τα προηγούμενα χρόνια σχετικά με τη στάση των λευκών Αυστραλών απέναντι στους παλαιούς κατοίκους της τεράστιας αυτής χώρας . Έτσι η παγκόσμια κοινή γνώμη καθώς και τα ΜΜΕ αντιμετώπιζαν με

⁸¹ “Australia’s Golden Glow from the Olympics” , Media Release of the Australian Minister for Foreign Affairs , 6/10/2000 .

δυσπιστία την αλλαγή στάσης και το ενδιαφέρον για τους ιθαγενείς , ενώ και οι ίδιοι οι Αβοριγέρες απειλούσαν κατά καιρούς ότι θα αμαύρωναν τους Αγώνες με διαδηλώσεις και εκδηλώσεις διαμαρτυρίας για την αδιαφορία του κράτους προς αυτούς στο παρελθόν . Ωστόσο , όπως ήδη φάνηκε η επιθυμία των διοργανωτών να αναδείξουν την πολιτιστική παράδοση των ιθαγενών σε πνευματική κληρονομιά όλων των Αυστραλών και ως το μόνο ιστορικό παρελθόν όλης της χώρας , ήταν ειλικρινής .

Οδηγός για την ιερή γη των Αβοριγέρων

Ήταν λοιπόν σαφής ο συμβολισμός της αφετηρίας της Ολυμπιακής Λαμπαδηδρομίας στο αυστραλιανό έδαφος από την ιερή γη των Αβοριγέρων , το Εθνικό Πάρκο του **Uluru-Kata Tjuta** , προτού η Ολυμπιακή Φλόγα διασχίσει το βόρειο τμήμα της χώρας και συνεχίσει την πορεία της σε όλες τις γωνιές της . (βλ. Παράρτημα 6) Στο σημείο αυτό μάλιστα πρέπει να τονιστεί ότι κάθε περιοχή της Αυστραλίας , όπως φυσικά και το πάρκο των Αβοριγέρων , είχε εκδώσει , με αφορμή τη διέλευση της Φλόγας από τη γη της , και έναν οδηγό πληροφοριών (Media Guide) προβάλλοντας μέσα από αυτόν τα ιδιαίτερα γνωρίσματά της .

9. Ο ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΟΛΥΜΠΙΑΔΑ ΤΟΥ 2000

Η Ολυμπιάδα της Βαρκελώνης το 1992 σηματοδότησε την αλλαγή στην εικόνα και το έργο που πρέπει να επιτελούν οι εθελοντές . Οι Ισπανοί συγκέντρωσαν ένα μεγάλο αριθμό εθελοντών οι οποίοι μπόρεσαν να προσφέρουν υπηρεσίες υψηλού επιπέδου για πρώτη φορά σε Ολυμπιακούς Αγώνες . Στην Ατλάντα το 1996 αν και υπήρχε και η θέληση για συνεισφορά και τα κίνητρα για τους εθελοντές (επιμόρφωση, ημέρες άδειας , τιμητική διάκριση) , το εγχείρημα δεν είχε την αναμενόμενη επιτυχία καθώς

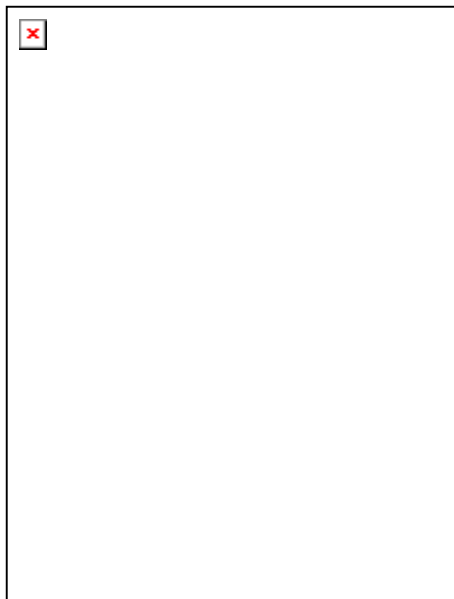
οι περισσότεροι από τους εθελοντές ήταν από άλλες περιοχές των ΗΠΑ και δε γνώριζαν καλά την πόλη .⁸²

Η επιτυχία της Ολυμπιάδας του Σύδνεϋ οφειλόταν σε μεγάλο βαθμό στην επιτυχία του εθελοντισμού . Οι Αυστραλοί εθελοντές ήταν διαρκώς πρόθυμοι να εξυπηρετήσουν ακόμα και σε θέματα που δε γνώριζαν , είχαν συνέπεια στα καθήκοντά τους και εξειδίκευση σε τομείς δραστηριοποίησης . Η προσέλκυση πάνω από 50000 εθελοντών στο Σύδνεϋ , ήταν άλλο ένα ευνοϊκό επακόλουθο της στρατηγικής προβολής των Αγώνων , της διαφήμισής τους εντός της χώρας ως ενός μεγάλου στοιχήματος , μιας πραγματικά εθνικής υπόθεσης που απαιτούσε συστράτευση όλων για την επιτυχία . Από το 1997 η SOCOG είχε εγκαθιδρύσει μια συμβουλευτική επιτροπή σε θέματα εθελοντισμού , που την αποτελούσαν εκπρόσωποι από μεγάλες εθελοντικές οργανώσεις , με σκοπό να καταστρώσουν ένα πρόγραμμα που θα διαδραμάτιζε αυτόν τον τόσο θεμελιώδη ρόλο στην επιτυχία των Αγώνων .

Πέντε όμως μόλις εβδομάδες πριν από τους Αγώνες πολλοί εθελοντές είχαν απογοητευθεί από τη σύγχυση που επικρατούσε στο ζήτημα των δικαιωμάτων μετακίνησής τους . Τελικά η Οργανωτική Επιτροπή αποφάσισε να προσφέρει δωρεάν μετακινήσεις σε όλους τους εθελοντές και επιπλέον δωρεάν εισιτήρια είτε για τις γενικές πρόβες της τελετής έναρξης είτε για τα πρωινά αγωνίσματα του στίβου . Εκτός από αυτές τις παροχές , όλοι οι εθελοντές και της Ολυμπιάδας και της Παραολυμπιάδας , συμμετείχαν μετά τους Αγώνες σε μία κλήρωση με έπαθλα έξι ταξίδια στη Λοζάννη , στην έδρα της ΔΟΕ και τρία αυτοκίνητα προσφορά ενός μεγάλου χορηγού των Ολυμπιακών Αγώνων . Το πιο σημαντικό όμως σε όλη αυτή την ιστορία σχετικά με τα κίνητρα που δόθηκαν στους εθελοντές του Σύδνεϋ 2000 , είναι ότι «αυτές οι πρωτοβουλίες από πλευράς της SOCOG και της κυβέρνησης πάρθηκαν ως **αναγνώριση της σημασίας των εθελοντών** , παρά ως προσπάθεια να διασφαλιστεί ότι θα παρέμεναν στις θέσεις τους κατά τη διάρκεια της Ολυμπιάδας» , όπως είχε δηλώσει χαρακτηριστικά ο υπεύθυνος για τα θέματα του εθελοντισμού για το Σύδνεϋ 2000 , Ντέηβιντ Μπρετέλ .⁸³ Ήταν και αυτό ένα δείγμα γραφής του διαφορετικού επικοινωνιακού προτύπου που είχαν επιλέξει οι Αυστραλοί για την προβολή των Αγώνων της νέας χιλιετίας .

⁸² «Γιατί πέτυχε το Σύδνεϋ» , Ντέρμπυ , 8/2/2001 , σελ. 52

Ένα σημαντικό κομμάτι του σώματος των εθελοντών , αποτελούσαν στο Σύδνεϋ οι **φοιτητές** των αυστραλιανών πανεπιστημίων . Χιλιάδες από αυτούς έγιναν εθελοντές και σε αντάλλαγμα αποκόμισαν εμπειρίες στους τομείς των σπουδών τους αλλά και επιπλέον βαθμούς για τα μαθήματά τους . Προέρχονταν από διάφορα γνωστικά πεδία που περιλάμβαναν τη νομική , τη μηχανική , τη δημοσιογραφία , την τεχνολογία της πληροφορικής και το σχέδιο . Έτσι άλλοι συνεργάστηκαν με την αστυνομία , άλλοι με την IBM , το NBC και το SOBO . Αρκετοί δέχτηκαν να προηγηθούν των αθλητικών αποστολών κατά την είσοδό τους στο Ολυμπιακό Στάδιο κατά τη διάρκεια της τελετής έναρξης , μεταφέροντας τις ταμπέλες της κάθε συμμετέχουσας χώρας , ενώ άλλοι εργάστηκαν στους υπολογιστές που είχε εγκαταστήσει η IBM μέσα στο Ολυμπιακό Χωριό για την εξυπηρέτηση των αθλητών . Αρκετοί επίσης εργάστηκαν στην εφημερίδα “The Village News” , ένα ημερήσιο φύλλο που διανεμόταν μέσα στο Ολυμπιακό Χωριό και που αποτελεί σε κάθε Ολυμπιάδα μια συλλεκτική έκδοση για τους αθλητές . Άλλοι τέλος , εργάστηκαν στα εργαστήρια ανάλυσης δειγμάτων που λαμβάνονταν από τα 250 περίπου άλογα που συμμετείχαν στα ιππικά αγωνίσματα του Σύδνεϋ 2000 .⁸⁴

Εθελοντές στο Σύδνεϋ

⁸³ Matthew Moore , “SOCOG offers more incentives to reassure jittery volunteers” , Sydney Morning Herald , 10/8/2000 , op cit.

⁸⁴ Aban Contractor , “Uni students get to combine work with fun at the Games” , Sydney Morning Herald , 25/8/2000 , op cit.

Τελικά ο απολογισμός όλης αυτής της εθελοντικής προσπάθειας ήταν παραπάνω από θετικός . Ο αριθμός των εθελοντών ξεπέρασε τον προβλεπόμενο όχι τόσο λόγω των αυξημένων αναγκών , όσο εξαιτίας της μεγάλης επιθυμίας του κόσμου να βοηθήσει . Περίπου 55000 συνολικά , μαζί με όσους συμμετείχαν και στις τελετές έναρξης και λήξης , οι Αυστραλοί εθελοντές κατέθεσαν την ίδια τους την ψυχή σε αυτό το μέγιστο παγκόσμιο γεγονός . Δεν υπήρχε στάδιο , τουριστική ζώνη , σταθμός ή περιοχή της πόλης που να μην πρόσφεραν την εργασία τους αυτοί «οι πιο αφοσιωμένοι και θαυμάσιοι εθελοντές που υπήρξαν ποτέ» κατά τα λεγόμενα του ίδιου του προέδρου της ΔΟΕ .⁸⁵ Ήταν και αυτή άλλη μία τρανή απόδειξη της άριστης επικοινωνιακής πολιτικής που διείπε αυτούς τους Αγώνες και που κατόρθωσε να εξασφαλίσει για της επιτυχία τους την προσφορά πάνω από 7 εκατομμυρίων ωρών δωρεάν εργασίας .

Οι Ολυμπιακοί Αγώνες είχαν μια μεγάλη αίγλη και όλοι ήθελαν να την αισθανθούν από κοντά , γι' αυτό και επέλεξαν την οδό του εθελοντισμού . Όμως όσοι συμμετείχαν διαπίστωσαν και κάτι περισσότερο : ότι ολόκληρη η κοινωνία έχει μεγάλες ανάγκες και σε εκείνο το μικρό της τμήμα που ήταν οι Αγώνες , κατάλαβαν πόση ανταμοιβή μπορεί κανείς να λάβει όταν είναι εθελοντής .⁸⁶ Αυτό το στοιχείο σημάδεψε πραγματικά την αυστραλιανή κοινωνία και μετά την Ολυμπιάδα άρχισε να γίνεται προσπάθεια να διοχετευθεί όλη εκείνη η μαζική ενέργεια σε κρίσιμα καθημερινά ζητήματα . Οι Αυστραλοί είδαν την **Ολυμπιάδα** ως μια μοναδική **ευκαιρία** να επωφεληθούν και **να κεφαλαιοποιήσουν** όλη αυτή **την καλή θέληση που προκλήθηκε από τους Αγώνες** . Η Ολυμπιάδα έστρεψε την προσοχή του κόσμου της μεγάλης αυτής χώρας προς τον εθελοντισμό , κάνοντάς τους και μετά τη λήξη της να αναζητούν καινούργιες προκλήσεις , κάτι που ούτε οι διοργανωτές ούτε και τα αυστραλιανά και τα διεθνή ΜΜΕ άφησαν να περάσει απαρατήρητο . Η Οργανωτική Επιτροπή του Σύδνεϋ 2000 δεν έπαψε και μετά τους Ολυμπιακούς να τονίζει την επιτυχία του εθελοντισμού αλλά και την αξία που είχε αυτή η εμπειρία για την κοινωνία της Αυστραλίας , συνεχίζοντας έτσι ουσιαστικά να προβάλλει την Ολυμπιάδα .

Ο εθελοντισμός επομένως ήταν μια αδιάσειστη μαρτυρία του γεγονότος ότι οι Ολυμπιακοί Αγώνες του 2000 αντιμετωπίστηκαν ως εθνική υπόθεση και είχαν καθολική απήχηση και αποδοχή , σημεία που αποτέλεσαν , από τη στιγμή της

⁸⁵ Sherill Nixon , “Volunteering has a new appeal” , Sydney Morning Herald , 5/10/2000 , op cit.

⁸⁶ *ibid*

ανάληψής , τους κεντρικούς άξονες της στρατηγικής που επέλεξε η SOCOG για να τους προβάλλει , εντός και εκτός των συνόρων της Αυστραλίας , όπως ήδη έχει φανεί.

10. Ο ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΑΓΩΝΩΝ

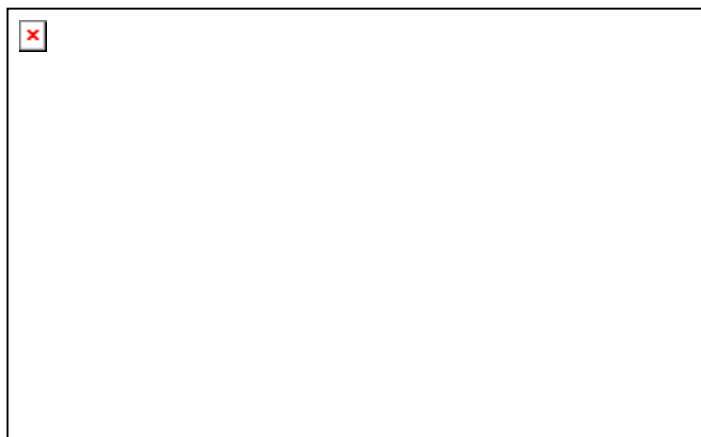
Η διεθνής κοινότητα σε όλα τα επίπεδα , κυβερνητικά , αθλητικά , δημοσιογραφικά , μίλησε μετά το τέλος των Ολυμπιακών Αγώνων του Σύδνεϋ 2000 ίσως για την πιο επιτυχημένη διοργάνωση όλων των εποχών , από όλες τις απόψεις και σε όλους τους τομείς . Αυτή η επιτυχία αποτέλεσε τον βασικότερο παράγοντα προβολής της Ολυμπιάδας και μετά τη λήξη της ! Ο διεθνής και ο τοπικός Τύπος φιλοξενούσαν για καιρό μετά τους Αγώνες άρθρα και αναλύσεις για αυτό το σπουδαίο κατόρθωμα .

Από τότε που το Σύδνεϋ ανέλαβε την υποχρέωση να φέρει σε πέρας την πρώτη Ολυμπιάδα της νέας χιλιετίας , πολλοί ήταν εκείνοι μέσα στην Αυστραλία που υποστήριζαν ότι οι Αγώνες δε θα μπορούσαν να λύσουν τα προβλήματα της χώρας . Άλλοι διαμαρτύρονταν γιατί τα χρήματα που θα ξοδεύονταν θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για την υγεία , την εκπαίδευση , τον περιορισμό του αριθμού των αστέγων , ενώ αρκετοί είχαν επιφυλάξεις εξαιτίας των αποκαλύψεων για διαφθορά στους κόλπους της ΔΟΕ και για την περίφημη ιστορία με τα «εισιτήρια πολυτελείας», ακόμη και για την ομαλή διεξαγωγή των συγκοινωνιών .

Οι διοργανωτές όμως , όπως ήδη φάνηκε , κατόρθωσαν να μεταστρέψουν τα πράγματα . Το αποτέλεσμα έδειξε ότι τα κατάφεραν χάρη στη **μεθοδικότητα** , την υπομονή , την **επιμονή** και την **εκμετάλλευση όλων των μέσων** που είχαν στη διάθεσή τους . Ξεπέρασαν τις προσδοκίες και των πιο αισιόδοξων κινητοποιώντας όλες τις δυνάμεις της χώρας τους , το έμπυχο και το άψυχο δυναμικό . Και κυρίως παρακινώντας τους απλούς πολίτες να συνεισφέρουν στον κοινό στόχο , είτε ως εθελοντές είτε μέσα από τους χώρους εργασίας τους και την προσωπική τους προσπάθεια .

Είναι χαρακτηριστικό ότι ένα μεγάλο μέρος της ασφάλειας στο Σύδνεϋ , βρισκόταν στα χέρια των 55000 άοκνων ευγενικών εθελοντών , γιατί αυτοί ήταν που με τη συνδυασμένη εργασία τους βοηθούσαν το σύστημα να λειτουργεί αδιάκοπα . Ήταν ο συνεκτικός ιστός του σώματος των Αγώνων , μαζί με τους απλούς κατοίκους της πόλης , που έμοιαζαν να διακατέχονται από ένα σπάνιο αίσθημα σεβασμού και

αξιοπρέπειας και τους οποίους η αμερικάνικη εφημερίδα The Boston Globe δε δίστασε να τους χαρακτηρίσει ως «το μεγαλύτερο τουριστικό θέλγητρο του Σύδνεϋ» .

Τελετή έναρξης

Η τελετή έναρξης , δημιουργική , διασκεδαστική , κομψή , περίπλοκη και συναρπαστική , έθεσε από την αρχή το μέτρο εκείνων των Αγώνων , με τη συμμετοχή και 12500 πρωταγωνιστών επί σκηνής και άλλων 5000 πίσω από αυτήν . Τα τραίνα όπως και τα λεωφορεία , λειτούργησαν άψογα μετά τις δύο-τρεις πρώτες αναγνωριστικές ημέρες . Τα ποσοστά εγκληματικότητας σχεδόν εκμηδενίστηκαν και οι περισσότεροι άστεγοι γνώρισαν για πρώτη φορά τη μέριμνα και ξέφυγαν από την κατάσταση αυτή χάρη σε ειδικά προγράμματα που υιοθέτησε η πόλη .⁸⁷

Και πέρα από τη διοργάνωση αυτή καθεαυτή το Σύδνεϋ πέτυχε και σε αθλητικό επίπεδο , μέσα στους αγωνιστικούς χώρους . Πολλοί αθλητές από όλες τις χώρες σημείωσαν μεγάλες επιτυχίες και γνώρισαν την αποθέωση από τους πάντα ενθουσιώδεις , Αυστραλούς στην πλειοψηφία τους , φιλάθλους , ενώ η ίδια η Αυστραλία απέδειξε ότι δεν ξοδεύονταν άδικα τόσα χρήματα επί είκοσι χρόνια για την ανάπτυξη του αθλητισμού της : η τέταρτη θέση στη γενική κατάταξη των χρυσών μεταλλίων (16) και του συνόλου των μεταλλίων (58) , ήταν μια επίδοση χωρίς προηγούμενο .

⁸⁷ Tony Stephens , “Sydney’s perfect 10” , Sydney Morning Herald , 13/10/2000 , op cit.

Τελετή λήξης

Το μέγεθος της επιτυχίας αυτής της Ολυμπιάδας αποδίδει με εξαιρετική ευγλωττία μια ανακοίνωση Τύπου του αυστραλιανού υπουργείου Εξωτερικών και Εμπορίου , με τον τίτλο «*Η χρυσή Ολυμπιακή λάμψη της Αυστραλίας*» . Η ανακοίνωση αυτή δόθηκε στον τύπο στις **6 Οκτωβρίου 2000** και ουσιαστικά είναι ένα κομμάτι της επικοινωνιακής πολιτικής των Αυστραλών σε σχέση με τους Αγώνες . Είναι η φυσική συνέχεια αυτής της στρατηγικής προβολής που ήδη παρουσιάστηκε και λειτουργεί ενισχύοντας και δικαιώνοντάς την . Σε αυτή την ανακοίνωση ο υπουργός Εξωτερικών της Αυστραλίας Κος Αλεξάντερ Ντάουνερ έλεγε τα εξής : «Η καταφανής επιτυχία των Ολυμπιακών Αγώνων του Σύδνεϋ αναγνωρίστηκε ευρύτατα σε όλο τον κόσμο , παρέχοντας μία τρομακτική ώθηση στη θέση της Αυστραλίας μέσα στην παγκόσμια κοινωνία . Οι διπλωματικές αντιπροσωπεΐες της Αυστραλίας σε όλο τον κόσμο κατέγραψαν μία τεράστια και πολύ θετική κάλυψη της χώρας από τα ΜΜΕ , εστιάζοντας στο γεγονός ότι ως έθνος μπορούμε να αναλάβουμε και να διεκπεραιώσουμε μεγάλα και περίπλοκα προγράμματα με διάκριση . Η ομαλή διεξαγωγή των Αγώνων , η οικονομική μας ευρωστία , οι περιβαλλοντικές πρακτικές και τα χαρακτηριστικά της αυστραλιανής κοινωνίας αναγνωρίστηκαν διεθνώς από τα έντυπα και τα ηλεκτρονικά ΜΜΕ . Όλα αυτά αναμένεται να δημιουργήσουν μακροπρόθεσμα οικονομικά και άλλα οφέλη για την Αυστραλία . Οι διοργανωτές των Αγώνων και το επιτελείο τους , οι αθλητές και οι αξιωματούχοι και πρωτίστως ο τεράστιος στρατός των φιλικών εθελοντών , αξίζουν τα εύσημα που τους

αποδόθηκαν. Αλλά και η κυβέρνηση μπορεί να είναι υπερήφανη για τη συμβολή της στην προσπάθεια των Αγώνων . Το υπουργείο Εξωτερικών εργάστηκε μαζί με την προεδρία της κυβέρνησεως και το υπουργικό συμβούλιο για τη διαχείριση ενός προγράμματος διευκόλυνσης και φιλοξενίας διεθνών προσωπικοτήτων μεταξύ των οποίων ήταν και 25 επικεφαλής κρατών και κυβερνήσεων» .⁸⁸

Οι απόψεις αυτές του Αυστραλού υπουργού Εξωτερικών απηχούν πλήρως τη στρατηγική που ακολούθησαν οι διοργανωτές του Σύδνεϋ 2000 για την προβολή αυτών των Αγώνων . Με κεντρικούς άξονες την ανάδειξη της Ολυμπιάδας σε εθνική υπόθεση , την απήχηση σε όλο το λαό και την επιβεβαίωση της χώρας στο διεθνές πολιτικό σκηνικό ως μιας διαφορετικής νέας ειρηνικής δύναμης , οι Αυστραλοί δεν έπαψαν να εμπεδώνουν αυτή την πολιτική και μετά το τέλος της .

Το αναμνηστικό βιβλίο της Ολυμπιάδας του 2000

Όσο για την επιτυχία τους σε όλους τους τομείς αυτή φρόντισαν να την αποδείξουν και πάλι μετά τους Αγώνες , με την ανακοίνωση του οικονομικού απολογισμού του Σύδνεϋ 2000 και την έκδοση του αναμνηστικού βιβλίου των Ολυμπιακών Αγώνων μία εβδομάδα μετά την τελετή λήξης ! Το **Souvenir Book** μάλιστα είναι από τις πιο καλαίσθητες Ολυμπιακές εκδόσεις και προβάλλει σε όλο τους το μεγαλείο τους Αγώνες αλλά και την ίδια τη διοργανώτρια πόλη , θυμίζοντας και διαφημίζοντας για άλλη μια φορά το σπουδαίο αυτό γεγονός με περιεχόμενα όπως : Η Ολυμπιακή πόλη , Οι τελετές έναρξης και λήξης , Τα αθλήματα , Οι συμμετέχουσες χώρες , Ο

⁸⁸ “Australia’s Golden Glow from the Olympics” , Media Release of the Australian Minister of Foreign Affairs , 6/10/2000 .

απολογισμός των μεταλλίων , Τα αποτελέσματα , Ο τιμητικός κατάλογος των Αυστραλών Ολυμπιονικών , Ο Όρκος των Ολυμπιακών Αγώνων , όλα διανθισμένα με πλούσιο φωτογραφικό υλικό .

III . ΟΙ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΤΟΥ 2004 ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

1. ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΑΙ Η ΠΡΟΒΟΛΗ ΤΗΣ ΟΛΥΜΠΙΑΔΑΣ ΤΟΥ 2004

«Οι Ολυμπιακοί Αγώνες είναι τρόπος επικοινωνίας ανθρώπων και λαών» Αθήνα 2004.

Η επιτυχία με την οποία στέφθηκε η διοργάνωση των Ολυμπιακών Αγώνων στο Σύδνεϋ άφησε μια βαριά κληρονομιά στην επόμενη διοργανώτρια πόλη , την Αθήνα , εκτός από την πανάρχαια κληρονομιά του ίδιου του Ολυμπιακού Πνεύματος το οποίο μετά από 110 σχεδόν χρόνια από τη σύγχρονη αναβίωσή του , επιστρέφει για να φωτίσει τη γενέτειρα χώρα του . Αυτά τα δεδομένα δημιουργούν μεγάλες προσδοκίες και υψηλές απαιτήσεις τις οποίες καλείται να ικανοποιήσει η Αθήνα και κατ' επέκταση η Ελλάδα .

1.1. Οι στόχοι της «Αθήνας 2004»

Ανάμεσα στους άλλους μοχλούς προβολής του έργου της Οργανωτικής Επιτροπής των Ολυμπιακών Αγώνων της Αθήνας 2004 (η οποία στο εξής θα αποκαλείται ΑΟΕΟΑ) αλλά και των ίδιων των Αγώνων , ξεχωρίζει η επίσημη **ηλεκτρονική διεύθυνση** της Επιτροπής . Ανάμεσα σε αυτά που μπορεί κανείς να βρει εκεί ξεχωρίζει η σελίδα που αναφέρεται στους γενικούς στόχους τους οποίους έχει θέσει η ΑΟΕΟΑ για το 2004 .

Πρώτη μέριμνα λοιπόν είναι η διοργάνωση άριστων Αγώνων με συνεπή οικονομική διαχείριση «ώστε η Αθήνα να αποτελεί σημείο αναφοράς στο μέλλον» , ξεπερνώντας προφανώς το θετικό αντίκτυπο του Σύδνεϋ και αφήνοντας κληρονομιά στις επόμενες γενιές . Σύμφωνα με τους διοργανωτές είναι ανάγκη να επαναπροσδιοριστούν τα Ολυμπιακά Ιδεώδη με βάση τα δεδομένα της νέας εποχής , με την επίτευξη ενός δύσκολου ασφαλώς ισόρροπου συνδυασμού , ανάμεσα στα ιδανικά του Ολυμπισμού και στην εμπορική διάσταση των Αγώνων . Ένας τρόπος για την πραγμάτωση αυτών των στόχων είναι η θεσμοθέτηση και διάδοση της Ολυμπιακής Εκεχειρίας με κέντρο την Ολυμπία , καθώς και η ανάπτυξη και καθιέρωση της Πολιτιστικής Ολυμπιάδας , μετά από την επιτυχία του εγχειρήματος του Ολυμπιακού Φεστιβάλ στην Αυστραλία .

Για την Ελλάδα γενικότερα , η Οργανωτική Επιτροπή επιθυμεί να προβάλλει «την παραδοσιακή ελληνική φιλοξενία» , η οποία συνάμα θα μπορεί να είναι και εργαλείο της επικοινωνιακής της πολιτικής , αλλά και να συμβάλει «στην ταχύτερη και σταθερή ανάπτυξη της χώρας» και στην αναβάθμιση της ποιότητας ζωής με παράλληλη προστασία του περιβάλλοντος , χωρίς την επιβάρυνσή του από την κατασκευή των ολυμπιακών έργων .⁸⁹

1.2. Η προβολή των Αγώνων

Μέσα στο πλαίσιο της επικοινωνιακής πολιτικής της Οργανωτικής Επιτροπής της Αθήνας 2004 εντάσσονται καταρχάς οι επαφές με τα ΜΜΕ . Εκτός από τις διάφορες κατά καιρούς συνεντεύξεις Τύπου για τα ποικίλα ζητήματα που ανακύπτουν στην πορεία προς την Ολυμπιάδα , η ΑΟΕΟΑ παρουσίασε στις αρχές Μαρτίου 2001 την πρόοδο του έργου της στους διάφορους τομείς , σε μια ειδική ενημέρωση που απευθυνόταν στα ελληνικά και στα διεθνή ΜΜΕ .

Κατά τη διάρκεια αυτής της «**Ενημέρωσης Προόδου**» η πρόεδρος της Επιτροπής Κα Γιάννα Αγγελοπούλου , οι εντεταλμένοι σύμβουλοι και αρκετοί γενικοί διευθυντές , αναφέρθηκαν στις σημαντικές εξελίξεις όλης γενικά της προσπάθειας και στη συνέχεια ο καθένας μίλησε για τον τομέα της αρμοδιότητάς του . Ιδιαίτερης μνείας αξίζουν οι αναφορές στο θέμα της εξασφάλισης των γραπτών εγκρίσεων για το σύνολο σχεδόν των αθλητικών εγκαταστάσεων , της προόδου ολοκλήρωσης των έργων και της εξασφάλισης ενός ήδη μεγάλου αριθμού δωματίων για τη διαμονή των επισκεπτών της πόλης στους Αγώνες .

Επίσης εξαιρετικής σημασίας είναι η αναφορά που έγινε στο θέμα της **Ολυμπιακής λαμπαδηδρομίας** σε όλο τον κόσμο , η οποία για πρώτη φορά θα διέλθει και από την Αφρική και τη Νότια Αμερική , καθώς και στο **πρόγραμμα του εθελοντισμού** με την εκδήλωση ενδιαφέροντος ήδη από 4000 άτομα . Τέλος υπογραμμίστηκε η επιτυχία της «Αθήνας 2004» στο θέμα της ολοκλήρωσης του χορηγικού προγράμματος της Ολυμπιάδας , αφού ήδη τον Μάρτιο του 2001 έχει καλυφθεί το **75% του οικονομικού στόχου** από τρεις μεγάλους χορηγούς !

Όλες αυτές οι εξελίξεις πέρα από το γεγονός ότι προβάλλουν από μόνες τους τη διαδικασία της οργάνωσης των Ολυμπιακών Αγώνων και το έργο της Οργανωτικής

⁸⁹ «Οι στόχοι μας για το 2004» , στο www.athens.olympic.org

Επιτροπής , αποτελούν ταυτόχρονα και το προϊόν μιας - εκ του συγκεκριμένου αποτελέσματος κρινόμενης - επιτυχημένης στρατηγικής προβολής του όλου εγχειρήματος .⁹⁰

Στη διαδικασία της προβολής των Αγώνων ήταν προσανατολισμένη και η «**Ημερίδα των Ολυμπιακών Δήμων**» η οποία διοργανώθηκε στις αρχές Μαρτίου 2001 στο Ηράκλειο της Κρήτης . Στην πόλη αυτή που θα φιλοξενήσει το μεγαλύτερο μέρος του ολυμπιακού τουρνουά ποδοσφαίρου , συναντήθηκαν οι φορείς όλων των δήμων της χώρας που θα εμπλακούν στη διοργάνωση της Ολυμπιάδας , μαζί με την πρόεδρο της «Αθήνας 2004» Κα Αγγελούδου και τον υφυπουργό Αθλητισμού Κο Φλωρίδη. Σκοπός της ημερίδας ήταν η αναζήτηση ενός κοινού βηματισμού ώστε να κατοχυρωθεί ο ρόλος των τοπικών κοινωνιών στην προσπάθεια του 2004 . Χάρη στο πρόγραμμα του υφυπουργείου Αθλητισμού «Ελλάδα 2004» θα κατασκευαστεί ένα μεγάλο δίκτυο προπονητηρίων σε όλη την ελληνική περιφέρεια , όλοι οι Έλληνες θα εμπλακούν στη διοργάνωση των Αγώνων , οι οποίοι με αυτόν τον τρόπο θα προβληθούν καλύτερα . Σε αυτή τη συνάντηση επισημάνθηκε ότι η διοργάνωση των Αγώνων θα προκαλέσει τη δημιουργία περίπου 150000 θέσεων εργασίας , την τόνωση των τοπικών οικονομιών αλλά και την ανάγκη για αισθητική αναβάθμιση των πόλεων ενόψει της υποδοχής στην Ελλάδα πολλών επισκεπτών . Όλα αυτά θα είναι τα θετικά που η Ολυμπιάδα θα μπορέσει να προσφέρει , σύμφωνα με τους διοργανωτές , σε όλη τη χώρα . Και αυτά τα θετικά η ΑΟΕΟΑ φροντίζει με τέτοιες ημερίδες να τα προβάλλει για να εξασφαλίσει την απήχηση και την αποδοχή των Αγώνων από το ελληνικό κοινό .

1.3. Το Media Kit

Όπως συνέβη και στο Σύδνεϋ , έτσι και η «Αθήνα 2004» εξέδωσε το Φεβρουάριο του 2001 το λεγόμενο Media Kit , μια καλαίσθητη προσπάθεια της Διεύθυνσης Επικοινωνίας , Τύπου και ΜΜΕ , η οποία περιλαμβάνει τη **Συνοπτική Έκθεση Προόδου της Οργανωτικής Επιτροπής** σε όλα τα θέματα που αφορούν στην Ολυμπιάδα , στην πορεία τους μέχρι εκείνη τη στιγμή .

Τα περιεχόμενα της έκδοσης ήταν τα εξής : «Ανάληψη της διοργάνωσης των Ολυμπιακών Αγώνων» , «Νομικό πλαίσιο Οργανωτικής Επιτροπής Αθήνας 2004» ,

⁹⁰ «Ενημέρωση Προόδου από την Αθήνα 2004» , 8/3/2001 , στο www.athens.olympic.org

«Υπευθυνότητες Οργανωτικής Επιτροπής» , «Η Αθήνα 2004 στο Σύδνεϋ» , «Συνεργασία με κρατικούς φορείς» , «Πρόγραμμα κατασκευής Ολυμπιακών Έργων» , «Ολυμπιακό Χωριό» , «Μεταφορές» , «Ασφάλεια» , «Διαμονή και Φιλοξενία» , «Περιβάλλον» , «Μάρκετινγκ» , «Υπηρεσίες Τύπου» (στις αρμοδιότητες των οποίων περιλαμβάνονται το Κύριο Κέντρο Τύπου , τα Κέντρα Τύπου των Αθλητικών Εγκαταστάσεων , η Ολυμπιακή Υπηρεσία Ειδήσεων Intranet Info 2004 , τα Χωριά και τα ξενοδοχεία των δημοσιογράφων , οι Μεταφορές , η Διαπίστευση , τα Αποτελέσματα , οι υπηρεσίες προς τους φωτογράφους) , «Αναμετάδοση» (επιλογή φορέα παροχής υπηρεσιών ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης , ίδρυση Olympic Broadcasting Organisation της Αθήνας) , «Χωριά ΜΜΕ» , «Αθλήματα και Εγκαταστάσεις» , «Επικοινωνία» , «Διαπίστευση» , «Διεθνείς Σχέσεις» , «Τεχνολογία» , «Υγεία» , «Εθελοντισμός» , «Πολιτισμός και Τελετές» , «Παραολυμπιάδα» και τέλος «Προϋπολογισμός» .

Το Media Kit εκτός από την Έκθεση Προόδου περιείχε και ένα **CD ROM** με πλούσιο φωτογραφικό υλικό από τις αθλητικές και άλλες εγκαταστάσεις που θα χρησιμοποιηθούν στην Ολυμπιάδα το 2004 .

2. ΟΙ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΤΗΣ «ΑΘΗΝΑΣ 2004» ΚΑΙ Ο ΕΛΕΓΧΟΣ ΑΠΟ ΤΗ ΔΟΕ

Ένα από τα πιο σημαντικά προβλήματα που αντιμετώπισε μέχρι τις αρχές του 2001 η «Αθήνα 2004» ήταν η **έλλειψη συντονισμού** τόσο εντός των κόλπων της Οργανωτικής Επιτροπής όσο και σε σχέση με τους κρατικούς φορείς που εμπλέκονται σε αυτή την επιχείρηση . Το πρόβλημα προέκυπτε κυρίως λόγω του ότι θέσεις μείζονος σημασίας παρέμεναν κενές , όπως αυτή του διευθύνοντος συμβούλου, με συνέπεια να υπάρχουν καθυστερήσεις σε αποφάσεις και πρωτοβουλίες , σε μια εποχή που απαιτούνται γοργοί ρυθμοί . Το ζήτημα διευθετήθηκε μόλις στα μέσα Μαρτίου 2001 και ενώ ήδη ο αντιπρόεδρος της ΔΟΕ είχε εκφράσει τη δυσαρέσκειά του για την αργοπορία . Και σαν να μην έφταναν όλα τα άλλα , στη χορεία των παραιτήσεων που είχαν σημαδέψει μέχρι τότε την «Αθήνα 2004» προστέθηκε άλλη μία , εκείνη της υπευθύνου για το πρόγραμμα του εθελοντισμού , το οποίο ουσιαστικά συνιστά την

αιχμή του δόρατος για τη διοργάνωση μιας Ολυμπιάδας , όπως φάνηκε και από την τεράστια συμβολή του στο Σύδνεϋ .⁹¹

Επιπλέον η Οργανωτική Επιτροπή καλείται μέσα στο 2001 να αντιμετωπίσει το πρόβλημα που έχει ανακύψει με τη **χωροθέτηση** του **Ολυμπιακού Κωπηλατοδρομίου** στην περιοχή του Σχοινιά - ένα ζήτημα που κατέχει , μαζί με τον **εθελοντισμό** και την **ασφάλεια** , πρωτεύουσα θέση στην επικοινωνιακή πολιτική της «Αθήνας 2004» (όπως θα φανεί και στη συνέχεια) - καθώς και άλλα σημαντικά θέματα , σύμφωνα και με τις προτεραιότητες της ΔΟΕ , όπως είναι η Διεθνής Ζώνη του Ολυμπιακού Χωριού, η φιλοξενία των εκπροσώπων του Τύπου και η Πολιτιστική Ολυμπιάδα .⁹² Όλα αυτά τα δεδομένα ανάγκασαν τη ΔΟΕ , μετά από την επίσκεψη του αντιπροέδρου της Κου Ζακ Ρόγκ στην Ελλάδα στα μέσα Φεβρουαρίου 2001 , να θέσει την Αθήνα στο μικροσκόπιο της συνεχούς της παρακολούθησης , αφού η εντύπωση που αποκόμισαν τα στελέχη της συντονιστικής επιτροπής της ΔΟΕ για την κατάσταση της προετοιμασίας τους δημιούργησε έντονη ανησυχία . Το κλίμα της επίσπευσης των δημοπρατήσεων από την πλευρά του κράτους με σκοπό τη δημιουργία της εντύπωσης ενός εντατικού ρυθμού και οι δυσλειτουργίες στο θέμα των χωροθετήσεων και του νομοπαρασκευαστικού έργου , θορύβησαν τη ΔΟΕ αλλά και την ίδια την Οργανωτική Επιτροπή .⁹³

Μέσα σε όλο αυτό το σχετικά αρνητικό κλίμα ήρθαν να προστεθούν για άλλη μια φορά και διάφορα ανθελληνικά άρθρα στο διεθνή Τύπο (Time & Christian Science Monitor) τα οποία φιλοξενούσαν σενάρια περί μεταφοράς των Αγώνων του 2004 στη Σεούλ ή απόψεις περί μειωμένης ασφάλειας της Ολυμπιάδας σε περίπτωση που αυτή διοργανωθεί τελικά στην Ελλάδα .

Ωστόσο η ΔΟΕ έχει κάθε λόγο να ανησυχεί γιατί στην πραγματικότητα θέλει να πετύχουν οι Ολυμπιακοί Αγώνες της Αθήνας και επειδή τους συγχρηματοδοτεί με πάνω από 400 δισεκατομμύρια δραχμές και επειδή θεωρεί ότι «οι Αγώνες του 2004 είναι μια ιδιαίτερη υπόθεση , μια διοργάνωση που αναφέρεται σε ένα όραμα που έχει άμεση σχέση με ολόκληρο το ολυμπιακό κίνημα , και γι' αυτό το λόγο η ΔΟΕ είναι ιδιαίτερα αυστηρή απέναντι στην Ελλάδα» , όπως δήλωσε χαρακτηριστικά η Κα Αγγελοπούλου κατά την Ενημέρωση Προόδου από την «Αθήνα 2004» στις 8 Μαρτίου 2001 .

⁹¹ Βαγγέλης Παπαδημητρίου , «Μηνύσεις και αγωγές από τη ΔΟΕ» , Επενδυτής , 10-11/3/2001 , σ. 28

⁹² Βαγγέλης Παπαδημητρίου , «Η Αθήνα στον κλοιό των Αθανάτων» , Επενδυτής , 17-18/2/2001 , σ.23

3. Η ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΟ ΣΥΔΝΕΪ 2000

Ένα από τα θέματα που συχνά μπορούσε κανείς να ανακαλύψει στα ρεπορτάζ των εφημερίδων του Σύδνεϋ κατά τη διάρκεια της διεξαγωγής των Ολυμπιακών Αγώνων , ήταν η αναφορά στην παρουσία Ελλήνων αντιπροσώπων της «Αθήνας 2004» σε ολόκληρη την πόλη που φιλοξενούσε τους Αγώνες . Πάνω από **200** ήταν τα **μέλη** αυτής της **ελληνικής αποστολής** που σκοπό είχε να συλλέξει όλα τα πολύτιμα στοιχεία της εμπειρίας των Αυστραλών για να τα αξιοποιήσει κατάλληλα και για την Ολυμπιάδα της Αθήνας .⁹⁴

Το Σύδνεϋ παραδίδει στην Αθήνα

Χωρισμένοι σε δύο ομάδες , των 130 και των 70 ατόμων περίπου αντίστοιχα , παρακολουθούσαν στενά κάθε δραστηριότητα εντός των αθλητικών εγκαταστάσεων και κάθε κίνηση των αξιωματούχων της Οργανωτικής Επιτροπής του Σύδνεϋ , καταγράφοντας ολόκληρο το εγχείρημα της διοργάνωσης ως μέρος του **Προγράμματος Μεταβίβασης Γνώσεων** .

Πιο συγκεκριμένα κάθε λεπτομέρεια σχετική με τις μεταφορές , τις υπηρεσίες αποτελεσμάτων , τη χρονομέτρηση , τους εθελοντές , τη φιλοξενία του διεθνούς Τύπου , καταγραφόταν και αναλυόταν σε μια προσπάθεια να διευκολυνθεί το έργο της διοργάνωσης της Αθήνας με στόχο τη διεξαγωγή Αγώνων χωρίς προβλήματα .⁹⁵

Η συνέχεια αυτής της συνεργασίας Ελλήνων και Αυστραλών δόθηκε το Νοέμβριο του 2000 . Στην **ημερίδα Μεταβίβασης Γνώσεων του Σύδνεϋ 2000** που έγινε στην Αθήνα , και μέσα σε δεκατέσσερις συνεδριάσεις που κάλυψαν όλους τους κρίσιμους τομείς , 97 στελέχη της «Αθήνας 2004» μαζί με 33 στελέχη του «Σύδνεϋ 2000» , 37 αξιωματούχους της ΔΟΕ και 30 εκπροσώπους του ελληνικού δημόσιου τομέα , παρήγαγαν ένα οργανωμένο υλικό που τέθηκε στη διάθεση των αρμόδιων

⁹³ ibid

⁹⁴ Garry Linnell , “Sydney 2004 ? It’s all Greek to me” , Sydney Morning Herald , 25/9/2000 , op cit.

⁹⁵ ibid

διευθύνσεων και ομάδων εργασίας της «Αθήνας 2004» για τη διευκόλυνση του έργου τους , όπως αναφέρεται σχετικά στην Έκθεση Προόδου του Φεβρουαρίου 2001 (βλ. και πιο πάνω) .

Τέλος η συνεργασία Αθήνας και Σύδνεϋ επεκτείνεται και σε επίπεδο στελεχών . Τρία από τα πλέον έμπειρα στελέχη των Αγώνων της Αυστραλίας , οι κκ Ντέιβιντ Ρίτσομντ , Τζιμ Σλόμαν και Τζον Κουέηλ θα αναλάβουν καθήκοντα Συμβούλου , καθώς είχαν εργαστεί για μεγάλο χρονικό διάστημα για την προετοιμασία της Ολυμπιάδας του 2000 και ήταν ανάμεσα στα δέκα καλύτερα στελέχη της διοργάνωσης .⁹⁶

4. Η ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ «ΑΘΗΝΑΣ 2004»

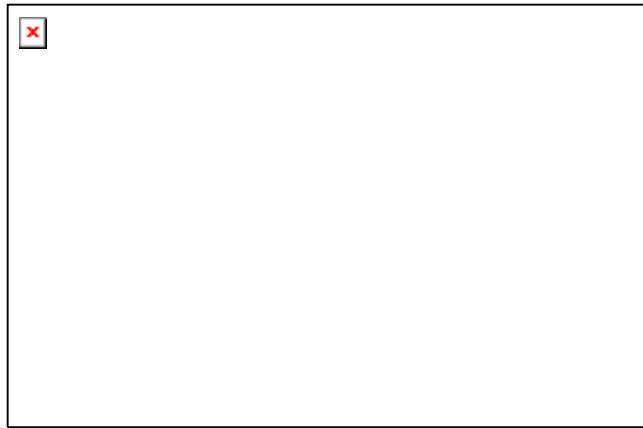
Σύμφωνα με όσα αναφέρονται στην Έκθεση Προόδου της Οργανωτικής Επιτροπής για τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004 , η Διεύθυνση Επικοινωνίας είναι επιφορτισμένη με την κατάρτιση ενός **Σχεδίου Επικοινωνιακής Στρατηγικής 2001-2004** , μέσω του οποίου θα προβάλλονται και θα αντιμετωπίζονται τόσο τα διάφορα επίκαιρα ζητήματα - τα οποία στην παρούσα φάση είναι η Ασφάλεια και το Κωπηλατοδρόμιο - όσο και η συνολική προσπάθεια οργάνωσης των Αγώνων στα διάφορα τους επίπεδα και τομείς .

Στο πλαίσιο αυτής της δυναμικής στρατηγικής έχει επιλεγεί η **εφαρμογή προληπτικής προσέγγισης των ΜΜΕ** από το Γραφείο Διεθνούς Τύπου για τα θέματα που κάθε φορά ανακύπτουν και παράλληλα λειτουργεί με καθημερινή , διαρκή ενημέρωση η ιστοσελίδα της Επιτροπής στη διεύθυνση www.athens.olympic.org , για την οποία υπάρχει η πρόβλεψη του ανασχεδιασμού της σε σύντομο χρονικό διάστημα .

4.1. Θέσεις εργασίας και συνεργασίες

Ένα μέρος της επικοινωνιακής πολιτικής της «Αθήνας 2004» είναι η δημοσίευση στον τύπο και στην ηλεκτρονική της διεύθυνση των προκηρύξεων για **πρόσληψη προσωπικού** . Δίνοντας έμφαση στην επαγγελματική εμπειρία , στην εκπαίδευση , στις προσωπικές ικανότητες , στην αφοσίωση και στο δυναμισμό των υποψηφίων , η

Οργανωτική Επιτροπή έχει ήδη προβεί μέσα στο 2001 στην **προκήρυξη σημαντικών επικοινωνιακών θέσεων** . Ανάμεσα σε αυτές ξεχωρίζουν οι προκηρύξεις για τη θέση Διευθυντή του Τομέα Προσέλκυσης-Επιλογής Εθελοντών και Συντονισμού και για τη θέση Διευθυντή του Τομέα Επικοινωνίας Εθελοντών , οι οποίες καταχωρίστηκαν στο Τύπο στις 25 Φεβρουαρίου του 2001 . Μία ακόμη θέση με βαρύνουσα επικοινωνιακή χροιά είναι και εκείνη που αφορά σε Στέλεχος Συντονισμού με τη Δημόσια Διοίκηση και είχε καταχώριση στον τύπο στις 11 Μαρτίου 2001 . (βλ. Παράρτημα 8)

Συνεργασία με τον Σαντιάγκο Καλατράβα

Με στόχο την προβολή των Ολυμπιακών Αγώνων της Αθήνας με ακόμη πιο αποτελεσματικό και εντυπωσιακό τρόπο , η Οργανωτική Επιτροπή πρότεινε στο διάσημο Ισπανό αρχιτέκτονα **Σαντιάγκο Καλατράβα** να συνεργαστεί για το σχεδιασμό και την κατασκευή ενός ή περισσότερων «μνημειακών» αρχιτεκτονικών έργων στο διπλό σταθμό ΗΣΑΠ και προαστιακού σιδηροδρόμου στο Μαρούσι , στο θόλο του Ολυμπιακού Σταδίου ή σε αρχιτεκτονικές συνθέσεις στο Δέλτα Φαλήρου και στην είσοδο του αρχαιολογικού περιπάτου στην Αθήνα .⁹⁷ Η συγκεκριμένη πρόταση , που είναι ενδεικτική της ευρύτητας πνεύματος με την οποία η Επιτροπή αντιμετωπίζει τις συνεργασίες με διάφορους πολιτισμούς ενόψει των διαφορετικών Αγώνων που επιθυμεί να διοργανώσει , αν τελικά υλοποιηθεί θα αποτελεί άλλον ένα σημαντικό πόλο προσέλκυσης του διεθνούς ενδιαφέροντος για την Ολυμπιάδα του 2004 , με δεδομένη την αναγνωρισμένη αξία του συγκεκριμένου δημιουργού . Πρόκειται επομένως για μια ορθή κίνηση στο επικοινωνιακό πεδίο .

⁹⁶ «Αυστραλοί σύμβουλοι στην Αθήνα 2004» , 1/3/2001 , στο www.athens.olympic.org

4.2. Το μάρκετινγκ της «Αθήνας 2004»

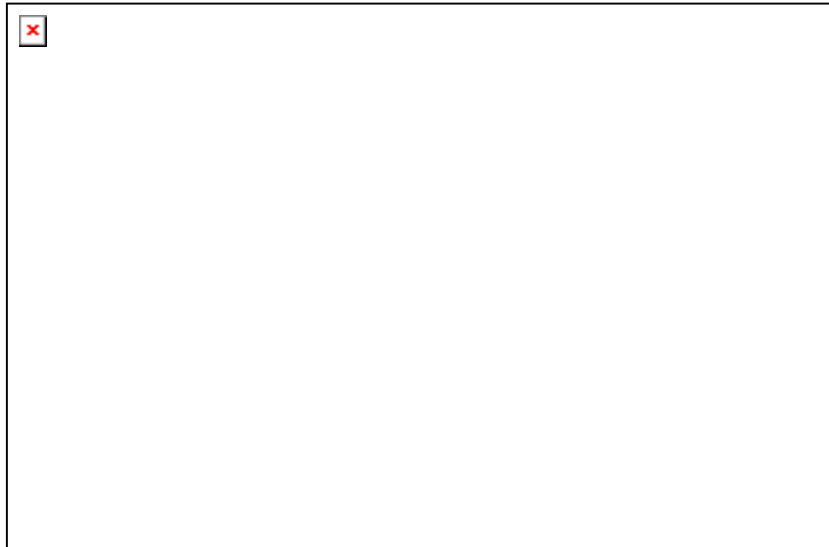
Στο επίπεδο καθαρά της διαφήμισης των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004 , το οποίο συνιστά και το κατεξοχήν όχημα της προβολής τους χάρη στην οπτικοποίηση των εμβλημάτων και στην ακουστικοποίηση των σημάτων , η Οργανωτική Επιτροπή της Αθήνας δραστηριοποιείται στους ακόλουθους τομείς : στα **Ολυμπιακά Προϊόντα** και τη διαδικασία εμπορίας τους , στο σχεδιασμό της **Μασκότ** των Αγώνων , στις **χορηγίες** και στις **διαφημίσεις** , τόσο των προϊόντων αυτών καθ' εαυτών (που είναι από μόνα τους μέρος της διαφημιστικής εκστρατείας) όσο και της ίδιας της Ολυμπιάδας .

Πιο αναλυτικά τα επίσημα **Ολυμπιακά Προϊόντα** των Ολυμπιακών Αγώνων της Αθήνας κυκλοφόρησαν το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Μαρτίου 2001 σε επιλεγμένα καταστήματα σε όλη την Ελλάδα , ενώ σύντομα θα κυκλοφορήσουν και στο εξωτερικό , βοηθώντας στην προβολή της χώρας και της Ολυμπιάδας . Τα δικαιώματα από την πώλησή τους ανήκουν στην ΑΟΕΟΑ και θα προσθέσουν ένα αξιόλογο έσοδο στη διοργάνωση . Η γνησιότητά τους θα προστατεύεται από προηγμένα συστήματα ασφαλείας 9 επιπέδων , θα διαθέτουν ειδικές ετικέτες και θα πωλούνται μόνο από εξουσιοδοτημένα καταστήματα που θα φέρουν σχετική ένδειξη στα ελληνικά και στα αγγλικά .⁹⁸

Η «Αθήνα 2004» προβάλλει ιδιαίτερα τα Ολυμπιακά Προϊόντα στην επίσημη ηλεκτρονική της διεύθυνση , όπως και τις άλλες της δραστηριότητες σχετικά με τη διαφήμιση και τη διάθεσή τους . Πρόκειται για ένα πολύ σημαντικό κομμάτι τόσο της στρατηγικής προβολής των Αγώνων όσο και των εσόδων της «Αθήνας 2004» , γι' αυτό και οι διοργανωτές έχουν ήδη προβεί σε μια καμπάνια ενημέρωσης και των καταναλωτών αλλά κυρίως των εμπόρων και των επιχειρηματιών σε ό,τι αφορά στην προστασία από τη διακίνηση πλαστών εμπορευμάτων και από το λεγόμενο πειρατικό μάρκετινγκ . Οργάνωσε λοιπόν σχετική ημερίδα , εξέδωσε ενημερωτικό φυλλάδιο , ειδοποίησε καταστηματάρχες που διακινούσαν μη αυθεντικά προϊόντα να τα αποσύρουν και από την πρώτη κιόλας ημέρα της κυκλοφορίας τους στην αγορά ανέθεσε σε ειδικές ομάδες να διενεργούν ελέγχους γνησιότητας . Επιπλέον το ελληνικό Ινστιτούτο Καταναλωτή ανακοίνωσε στα τέλη Μαρτίου 2001 την ίδρυση

⁹⁷ «Συνεργασία της Αθήνας 2004 με τον Σαντιάγκο Καλατράβα» , 22/3/2001 , στο www.athens.olympic.org

του Κέντρου Ελέγχου-Προστασίας Καταναλωτών Ολυμπιακών Προϊόντων με σκοπό την ενίσχυση της προσπάθειας για τον περιορισμό και την εξάλειψη της εμπορίας πειρατικών προϊόντων . Αξίζει βεβαίως να σημειωθεί ότι από τα προϋπολογιζόμενα δικαιώματα η «Αθήνα 2004» έχει εξασφαλίσει με εγγυητικές επιστολές των συμβαλλομένων αναδόχων συνολικά έσοδα ύψους 870 εκατομμυρίων δραχμών , ποσό που θα εισπράξει ανεξάρτητα από την κάλυψη ή όχι του προβλεπόμενου τζίρου από τους αναδόχους .⁹⁹

Το Ολυμπιακό Κατάστημα στο αεροδρόμιο "Ελευθέριος Βενιζέλος"

Με αντικείμενο τα Ολυμπιακά Προϊόντα , τις επιχειρηματικές προοπτικές που προσφέρει η αξιοποίησή τους και τους τρόπους προστασίας όσων τα διαθέτουν μετά από ειδικές συμφωνίες , διοργανώθηκε στα τέλη Μαρτίου 2001 από την «Αθήνα 2004» η «**Ημερίδα Εμπορίας Προϊόντων**» . Ήταν και αυτό ένα μέρος της εκστρατείας προώθησης των Ολυμπιακών Προϊόντων σε διάφορα καταστήματα , και προβλήθηκαν τα οφέλη που θα υπάρχουν για όσους διαθέτουν αυθεντικά προϊόντα των Αγώνων , καθώς αυτά θα είναι ουσιαστικά το δέλεαρ για να επισκέπτονται τα καταστήματά τους οι πολίτες και οι τουρίστες και να αγοράζουν και άλλα πράγματα από αυτούς . Σε αυτή την ημερίδα χαρακτηρίστηκαν τα Ολυμπιακά Καταστήματα ως «σημαντικό κανάλι διάθεσης των Ολυμπιακών Προϊόντων στην αγορά» καθώς σε αυτά θα πωλούνται αποκλειστικά και όλα τα προϊόντα «Αθήνα 2004» .¹⁰⁰

⁹⁸ «Κυκλοφορία νέων Ολυμπιακών προϊόντων» , 27/2/2001 , στο www.athens.olympic.org

⁹⁹ Δημήτρης Τσιούφος , «Οι ... μαϊμούδες τρόμος για την Αθήνα 2004» , *Επενδυτής* , 11-12/11/2000 , σελ. 73

¹⁰⁰ «Ημερίδα Εμπορίας Προϊόντων» , 21/3/2001 , στο www.athens.olympic.org

Το πρώτο **Ολυμπιακό Κατάστημα** με τα σήματα και τα προϊόντα των Αγώνων του 2004 άνοιξε τις πόρτες του μαζί με την έναρξη λειτουργίας του νέου Διεθνούς Αερολιμένα της Αθήνας , στις 28 Μαρτίου 2001 . Καταλαμβάνοντας ένα χώρο 70 τ.μ. σε ένα από τα πιο πολυσύχναστα σημεία , στην περιοχή των αναχωρήσεων , είναι προσιτό όχι μόνο στους ταξιδιώτες αλλά και στους επισκέπτες του νέου αεροδρομίου. Διαθέτει όλα τα Ολυμπιακά Προϊόντα και η λειτουργία του στους κόλπους του αεροδρομίου έχει σκοπό , σύμφωνα με την ανακοίνωση της Οργανωτικής Επιτροπής , πέρα από την απλή πώληση σουβενίρ «να προωθήσει την ιδέα των Ολυμπιακών Αγώνων της Αθήνας στους Έλληνες και στους ξένους επισκέπτες , να δημιουργήσει και να εκπαιδεύσει το καταναλωτικό ενδιαφέρον και την προσμονή για τους Ολυμπιακούς Αγώνες , να μεταδώσει σε ένα ευρύ κοινό τα Ολυμπιακά Ιδεώδη και την ιδέα του Ολυμπισμού και να αποδώσει ολοκληρωμένη σχεδιαστικά το περιβάλλον λιανικής πώλησης το οποίο προβάλλει τους αντικειμενικούς σκοπούς της Οργανωτικής Επιτροπής των Ολυμπιακών Αγώνων Αθήνα 2004 και των αγώνων σαν σύνολο» .¹⁰¹

Οι μασκότ του Σύννεϋ 2000

Ο σχεδιασμός της **Μασκότ** των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004 είναι άλλο ένα καίριο στοιχείο της προβολής τους . Η εκάστοτε μασκότ των Ολυμπιακών Αγώνων υπήρξε και μία από τις πιο αναγνωρίσιμες μορφές του αθλητισμού σε όλο τον πλανήτη . Η μασκότ του 2004 θα χρησιμοποιηθεί σε χιλιάδες αναμνηστικά αντικείμενα και για αυτό το λόγο θα πρέπει να είναι πραγματικά ξεχωριστή .¹⁰²

Στην Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος περιλαμβάνονται λεπτομερείς πληροφορίες για την ιστορία της ολυμπιακής μασκότ , τα χαρακτηριστικά και την προσωπικότητά της , τη μελλοντική χρήση και τις τεχνολογικές εφαρμογές της . Γι' αυτό η νέα μασκότ πρέπει να έχει όνομα , ταυτότητα (καταγωγή , περιβάλλον και προσωπικότητα) , να προσφέρεται για ηλεκτρονικές εφαρμογές και κινούμενα σχέδια

¹⁰¹ «Το πρώτο Ολυμπιακό Κατάστημα» , 21/3/2001 , στο www.athens.olympic.org

και συνεπώς να καταστεί ανταγωνιστική προς άλλες μασκότ ιδιωτικών εταιρειών και να αγαπηθεί κυρίως από τα παιδιά . Με λίγα λόγια η νέα μασκότ πρέπει να μείνει στην ιστορία των Αγώνων θυμίζοντας παράλληλα αυτή την ιστορία και τη χώρα που τους γέννησε , την Ελλάδα .¹⁰³

Τέλος σε ό,τι αφορά στο **χορηγικό πρόγραμμα** αυτό εμφάνιζε στα τέλη Μαρτίου μια κάλυψη χωρίς προηγούμενο , της τάξεως του 75% από τρεις μεγάλες ελληνικές εταιρείες , τον ΟΤΕ , την Alpha Bank και την Αθηναϊκή Ζυθοποιία , γεγονός που σύμφωνα με το διευθυντή μάρκετινγκ της ΔΟΕ ήταν ενδεικτικό της απήχησης που έχουν οι Αγώνες στο χώρο της ελληνικής οικονομίας αλλά και της υποστήριξης που απολαμβάνει διεθνώς η διεξαγωγή των Ολυμπιακών Αγώνων στην Ελλάδα λόγω των μοναδικών διαστάσεων που έχει η επιστροφή τους στον τόπο που τους γέννησε και στην πόλη που τους αναβίωσε .¹⁰⁴

Συνέπεια της δραστηριοποίησης των χορηγών για την Ολυμπιάδα του 2004 είναι η ενίσχυση του μηνύματος της κορυφαίας αθλητικής διοργάνωσης του κόσμου με τη **νέα τηλεοπτική διαφήμιση** που για πρώτη φορά προβλήθηκε , με πρωτοβουλία του ΟΤΕ , στις 30 Ιανουαρίου 2001 . Ο τίτλος του διαφημιστικού είναι «**Η ισχύς εν τη ενώσει**» και στόχος του είναι να καταδείξει την ανάγκη για κοινή σκληρή δουλειά προκειμένου να πραγματοποιηθεί αυτό το σπουδαίο γεγονός .

Η διάρκεια του διαφημιστικού είναι 50 δευτερόλεπτα τα οποία - μαζί με την εικόνα στην οποία κυριαρχεί το βαθύ μπλε και η οποία παρουσιάζει διάφορα αγωνίσματα - διατρέχει το ακόλουθο μήνυμα που σε 35 λέξεις συμπυκνώνει πραγματικά το Ολυμπιακό Πνεύμα και το πνεύμα που διέπει τη στρατηγική της Οργανωτικής Επιτροπής : «Κάθε προσπάθεια είναι ένα βήμα προς το όνειρο . Αγωνιζόμαστε με το σώμα , το πνεύμα , την ψυχή . Η επιτυχία είναι εθνικός στόχος . Αγωνιζόμαστε όλοι μαζί για τη μεγάλη νίκη , για μια ελληνική ιδέα που έγινε παγκόσμια» . Αυτοί είναι και οι κύριοι στόχοι της «Αθήνας 2004» : η ανάδειξη από τη μία των Αγώνων σε εθνική υπόθεση , με ευρεία απήχηση και κοινή προσπάθεια και η επιθυμία από την άλλη για τον επαναπροσδιορισμό αυτού του μεγάλου Ολυμπιακού Ιδεώδους μέσα και από την ίδια την κοιτίδα του .

¹⁰² Αντώνης Φουρλής , «Μασκότ με προδιαγραφές» , Κυριακάτικη Ελευθεροτυπία , 24-25/3/2001 , σελ. 50

¹⁰³ *ibid*

¹⁰⁴ «Ίκανοποίηση της ΔΟΕ για τις Χορηγίες» , 22/3/2001 , στο www.athens.olympic.org

Στη «**Θεματική Πλατφόρμα Αθήνα 2004**» , για το σχεδιασμό της μασκότ , περιγράφεται μάλιστα με ιδιαίτερη ευγλωττία αυτό το όραμα της Οργανωτικής Επιτροπής με τέσσερις όρους-κλειδιά : **Κληρονομιά** (αρχαία Ολυμπία , Ολυμπιακή Φλόγα , Μαραθώνιος , Καλλιμάρμαρο) , **Συμμετοχή** (όλος ο κόσμος στην Αθήνα) , **Μέτρο** (ο Άνθρωπος) και **Γιορτή** (για τα ιδανικά του αθλητισμού , του πολιτισμού και της ειρήνης σε όλη τη γη) !! ¹⁰⁵

4.3. Η ασφάλεια στην «Αθήνα 2004»

Στην Έκθεση Προόδου της «Αθήνας 2004» και στο κεφάλαιο της Επικοινωνίας αναφέρεται η *απόφαση της συνεχούς τροφοδότησης των ΜΜΕ με στοιχεία και επιχειρήματα που αποδεικνύουν τη δέσμευση της ΑΟΕΟΑ και της ελληνικής κυβέρνησης για τη διοργάνωση ασφαλών Αγώνων* . Το θέμα της ασφάλειας είναι συνεπώς , εκτός από εξαιρετικά σημαντικό για την επιτυχία της ίδιας της Ολυμπιάδας, και καθοριστικό για την επικοινωνιακή πολιτική της Αθήνας .

Όπως έχει ήδη φανεί η ασφάλεια ήταν για το Σύδνεϋ μια από τις μεγάλες προτεραιότητες , πράγμα το οποίο δεν διέφυγε της προσοχής των Ελλήνων απεσταλμένων εκεί , καθώς η οργάνωση της ασφάλειας είναι ούτως ή άλλως από τις πρώτες απαιτήσεις και της ΔΟΕ .

Η αστυνομία της Νέας Νότιας Ουαλίας που είχε αναλάβει εξ ολοκλήρου την τήρηση της ασφάλειας στην Ολυμπιάδα του Σύδνεϋ , ανέλαβε τη δέσμευση , κατά τη διάρκεια των εκεί Αγώνων , να παράσχει στους οργανωτές της ασφάλειας στην Αθήνα κάθε συμβουλή και πληροφορία σε θέματα επιμελητείας , διοικητικής μέριμνας και τεχνολογίας σχετικών με την ασφάλεια . Βεβαίως για τους Αυστραλούς η μεγαλύτερη επιτυχία που οδήγησε και στη διεξαγωγή Αγώνων χωρίς κανένα επεισόδιο στο Σύδνεϋ , ήταν το γεγονός του συνδυασμού της αυστηρής αλλά διακριτικής αστυνόμευσης με τον υψηλό δείκτη ανεκτικότητας , υπομονής και ευγένειας που επέδειξε το πλήθος απέναντι στην εφαρμογή των διαφόρων μέτρων ασφαλείας μέσα στις τρεις μεγάλες Ολυμπιακές ζώνες . ¹⁰⁶

Το ελληνικό υπουργείο Δημόσιας Τάξης προχωρά λοιπόν με γνώμονα και την κληρονομιά του Σύδνεϋ (ως επιτυχία και ως τεχνογνωσία) στην οικοδόμηση στέρεων

¹⁰⁵ Αντώνης Φουρλής , op cit.

βάσεων αστυνομικής συνεργασίας με ξένες διωκτικές και μυστικές υπηρεσίες και στην αναδιάταξη και αναπροσαρμογή των δομών και των τεχνικών της ελληνικής αστυνομίας ενόψει της ασφάλειας της Ολυμπιάδας του 2004 .

Στο πλαίσιο διαφόρων συσκέψεων με ξένους αξιωματούχους τέθηκαν οι όροι και οι προϋποθέσεις των διαφόρων συνεργασιών στη βάση μιας **λίστας δεκαπέντε σημείων**, μεταξύ των οποίων ξεχωρίζουν οι τομείς της συλλογής και διαχείρισης πληροφοριών, η προμήθεια σύγχρονων συστημάτων ασφαλείας , η χρησιμοποίηση ολοκληρωμένων προγραμμάτων πληροφορικής και σύγχρονων τεχνικών παρακολούθησης , η αντιμετώπιση τρομοκρατικών επιθέσεων και καταστάσεων εκτάκτου ανάγκης (καταλήψεις δημοσίων κτιρίων και μέσων μεταφοράς) , η αντιμετώπιση διαδηλώσεων , τα συστήματα διαχείρισης της κυκλοφορίας , η φύλαξη των ολυμπιακών εγκαταστάσεων και άλλων χώρων κ.α. .¹⁰⁷

4.4. Τα περιβαλλοντικά ζητήματα στην «Αθήνα 2004»

Στο πλαίσιο της ανάδειξης της ευαισθησίας για ζητήματα περιβάλλοντος από την Οργανωτική Επιτροπή της Ολυμπιάδας της Αθήνας , η Κα Γιάννα Αγγελοπούλου ανακοίνωσε στις αρχές Μαρτίου 2001 , σε συνέδριο που διοργάνωσε η εφημερίδα New Europe στις Βρυξέλλες , την ίδρυση της **Ολυμπιακής Περιβαλλοντικής Συμμαχίας** . Αυτή η συμμαχία θα αποτελείται από διάφορους φορείς , δημόσιους και ιδιωτικούς , με σκοπό την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων της «Αθήνας 2004», με την ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου σχεδίου περιβαλλοντικών δράσεων με κύριους μετόχους την Επιτροπή και τις διάφορες αρχές , κρατικές και τοπικές .¹⁰⁸

Η ανάληψη μιας τέτοιας δράσης και η προβολή της από τη ΑΟΕΟΑ ήταν αναγκαία καθώς στις αρχές του 2001 προέκυψε ένα μεγάλο πρόβλημα που αφορούσε στην κατασκευή ολυμπιακών εγκαταστάσεων στην περιοχή του Μαραθώνα . Εκπρόσωποι οικολογικών οργανώσεων , όπως της WWF Ελλάς , της Ορνιθολογικής Εταιρείας , της Εταιρείας Προστασίας της Φύσης και της Εταιρείας Προστασίας του Περιβάλλοντος και της Πολιτιστικής κληρονομιάς , συναντήθηκαν με την πρόεδρο της «Αθήνας 2004» στην προσπάθειά τους να βρεθεί μια λύση φιλική προς το

¹⁰⁶ Cynthia Banham , “No Australian personnel for Athens security” , Sydney Morning Herald , 29/9/2000 , op cit.

¹⁰⁷ Μανόλης Σταυρακάκης , «Η κούρσα των πρακτόρων ασφαλείας των Αγώνων» , Επενδυτής , 17-18/2/2001 , σελ. 30

περιβάλλον , χωρίς καταστροφή του υδροβιότοπου και αισθητική προσβολή της περιοχής από την κατασκευή του Ολυμπιακού Πάρκου Κωπηλασίας στο Σχοινιά .

Το έργο του Σχοινιά εμπίπτει στις αρμοδιότητες του υπουργείου Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και για αυτό οι ενδιαφερόμενες μη κυβερνητικές οργανώσεις ζήτησαν και την παρέμβαση του Έλληνα πρωθυπουργού και προσέφυγαν και στην Ευρωπαϊκή Ένωση .¹⁰⁹

Μετά από μία σειρά διαμαρτυριών και με την επίκληση ακόμη και ιστορικών λόγων πέρα από τις οικολογικές ανησυχίες - υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις ότι στην περιοχή του Σχοινιά είχε διεξαχθεί κατά την αρχαιότητα η Μάχη του Μαραθώνα κατά των Περσών - η Ευρωπαϊκή Επιτροπή , δια στόματος του αρμόδιου Επιτρόπου για θέματα Περιβάλλοντος , αποφάνθηκε ότι η περιοχή του Σχοινιά περιλαμβάνεται στον επιστημονικό κατάλογο των ιδιαιτέρως προστατευόμενων περιοχών σύμφωνα με την οδηγία 79/409 για την προστασία βιοτόπων των άγριων πτηνών και πληροί τις προϋποθέσεις για την ένταξή της στο Δίκτυο Φύση 2000 σύμφωνα με την οδηγία 92/43 για τη διατήρηση των οικοτόπων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος .¹¹⁰

Μπροστά σε αυτές τις εξελίξεις , και ενώ η Οργανωτική Επιτροπή δεν είχε κανένα πρόβλημα στην προώθηση μιας εναλλακτικής λύσης , με την προϋπόθεση ότι θα ήταν εγγυημένη η ορθή διεξαγωγή των Αγώνων , και καθώς επίσης το ενδεχόμενο της χωροταξικής αλλαγής δεν ενοχλούσε ούτε τη ΔΟΕ , η «**Αθήνα 2004**» απέδειξε τον υψηλό βαθμό της ετοιμότητάς της και προχώρησε το **Φεβρουάριο του 2001** στην έκδοση ενός **ενημερωτικού εντύπου** το οποίο επισήμαινε την αναβάθμιση της περιοχής του Σχοινιά χάρη στην κατασκευή του Κωπηλατικού Κέντρου. Το έντυπο αυτό το απέστειλε σε όλα τα ελληνικά και τα διεθνή ΜΜΕ , σε μέλη του Κοινοβουλίου και της Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Ένωσης , σε μέλη ελληνικών πολιτικών κομμάτων και σε διάφορες προσωπικότητες της Ελλάδας , και το συνόδευε με μία κασέτα βίντεο ανάλογου περιεχομένου . Επιπλέον προέβη και στην καταχώριση σχετικών διαφημίσεων σε όλες τις ελληνικές εφημερίδες σε συνεργασία με το ΥΠΕΧΩΔΕ και το υπουργείο Πολιτισμού , αλλά και στην προβολή του θέματος από την ηλεκτρονική της διεύθυνση .

¹⁰⁸ Σωτήρης Τριανταφύλλου , «Ολυμπιακοί και περιβάλλον» , *Sportime* , 6/3/2001 , σελ. 50

¹⁰⁹ Βαγγέλης Παπαδημητρίου , «Οι οικολόγοι ζήτησαν βοήθεια από τη Γιάννα» , *Επενδυτής* , 17-18/2/2001 , σελ. 28

¹¹⁰ Λούλη Σταυρογιάννη , «Από τα χαρτιά στον αέρα το κωπηλατοδρόμιο» , *Αυγή* , 25/2/2001 , σελ. 10

Η επικοινωνιακή «επίθεση» που εξαπόλυσε η «Αθήνα 2004» για ένα θέμα που την αφορούσε μεν , δεν μπορούσε να το ρυθμίσει μόνη της δε , είχε ευεργετικά αποτελέσματα για όλες τις πλευρές . Έτσι ενώ η ασφυκτική πίεση των διεθνών και ελληνικών μη κυβερνητικών οργανώσεων και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής απέδωσαν καρπούς ως προς το είδος των κατασκευών που θα γίνουν στην περιοχή , η Οργανωτική Επιτροπή και η κυβέρνηση πέτυχαν τη διατήρηση του αρχικού σχεδιασμού , χάρη στην καλά οργανωμένη εκστρατεία από την «Αθήνα 2004» .

Προκειμένου να ξεπεραστεί ο σκόπελος των αντιδράσεων επιλέχθηκε ως κίνηση καλής θέλησης η **λύση των ελαφρών κατασκευών** που δε θα επιβαρύνουν το περιβάλλον και θα διαφυλάξουν την πολιτιστική κληρονομιά της περιοχής . Πιο συγκεκριμένα οι κατασκευές που θα αφορούν στις κερκίδες στην περιοχή του Σχοινιά , θα γκρεμιστούν αμέσως μετά τη λήξη των Αγώνων και ο χώρος θα παραδοθεί στην αρχική του μορφή , ενώ μελετάται και το ενδεχόμενο ευπρεπισμού του χώρου με **δενδροφύτευση και καθαρισμό** ώστε να αναμορφωθεί αισθητικά η ευρύτερη περιοχή . ¹¹¹

Επιπλέον το ΥΠΕΧΩΔΕ ζήτησε την εκπόνηση διαχειριστικής μελέτης από τη μη κυβερνητική οργάνωση Επιμελητήριο του Περιβάλλοντος , πρόεδρος του οποίου είναι ο Κος Μιχαήλ Δεκλερής , πρώην πρόεδρος του Ε΄ Τμήματος του Συμβουλίου της Επικρατείας . Σκοπός αυτής της μελέτης είναι η επιτάχυνση των διαδικασιών για την ένταξη του Εθνικού Πάρκου του Σχοινιά στο ευρωπαϊκό πρόγραμμα **Natura 2000**. ¹¹²

4.5. Ο εθελοντισμός στην «Αθήνα 2004»

Ο εθελοντισμός , όπως φάνηκε και στην περίπτωση του Σύδνεϋ , αποτελεί καθοριστικό στοιχείο για την επιτυχή διοργάνωση των Ολυμπιακών Αγώνων . Οι **αναγκαίοι εθελοντές για την Αθήνα** αναμένεται να ανέλθουν στον αριθμό των **60000** . Η Οργανωτική Επιτροπή έχει αποδυθεί σε μια μεγάλη εκστρατεία προβολής της ανάγκης ύπαρξης εθελοντών το 2004 στην Αθήνα και προσέλκυσης όλων των ενδιαφερομένων .

¹¹¹ Βαγγέλης Παπαδημητρίου , «Οι ελαφρές κατασκευές προκρίνονται για το Σχοινιά» , Επενδυτής , 10-11/3/2001 , σελ. 29

¹¹² *ibid*

Σύμφωνα με την επίσημη πρόσκληση που απευθύνει η «Αθήνα 2004» στην ηλεκτρονική της σελίδα , και κάτω από το σύνθημα «*Ολυμπιακοί Αγώνες 2004 : Να είμαστε όλοι εκεί*» , τα ιδεώδη του Ολυμπισμού δεν μπορούν να πραγματοποιηθούν χωρίς τη συμβολή των πολλών . Και συνεχίζει χαρακτηριστικά : «Τα ιδεώδη δεν είναι κενές λέξεις . Η συνεργασία , η αναγνώριση , ο σεβασμός προς τους συνανθρώπους , η συμμετοχή , η ανιδιοτελής προσφορά και η απόλαυση του αγώνα , αποτελούν αξίες που πρέπει όλοι να τις προσεγγίσουν . Ο εθελοντισμός δίνει αυτή τη δυνατότητα σε όλους τους Έλληνες , σε όποια χώρα και αν ζουν , να μετάσχουν δηλαδή και να προσφέρουν στη μεγαλύτερη δοκιμασία , στη μεγαλύτερη ειρηνική πρόκληση που γνώρισε ποτέ η πατρίδα μας . Έτσι τα οράματα θα δοκιμαστούν στην πράξη και όλοι θα μπορέσουν να δώσουν το δικό τους αγώνα . Στη διάρκεια των Αγώνων , όλη η ανθρωπότητα θα έχει τα μάτια της στραμμένα στην Ελλάδα , στη χώρα του Ξένιου Δία . Η οικουμένη προσβλέπει στη συστράτευση όλων σε μια πανανθρώπινη εκδήλωση που θα ανοίξει νέους δρόμους για το μέλλον της» .¹¹³

Παρόμοιες στιγμές χαράς αναμένεται να ζήσει όλος ο κόσμος και στην Αθήνα το 2004

Για την επίτευξη αυτού του μεγάλου σχεδίου , με το οποίο η Ελλάδα φιλοδοξεί μέσα από την ίδια την Ολυμπιάδα του 2004 να κάνει μια νέα πρόταση ζωής και πολιτισμού σε όλη την υφήλιο , η Οργανωτική Επιτροπή ξεκίνησε από τον Ιανουάριο του 2001 το **Πρόγραμμα Εθελοντισμού** . Η αρχή έγινε με την πραγματοποίηση της Ημερίδας του Εθελοντισμού με τη συμμετοχή πολλών κρατικών , ιδιωτικών και εκκλησιαστικών φορέων . Εκεί αναγγέλθηκαν και οι «Αρχές του Ολυμπιακού Εθελοντισμού» και ανακηρύχθηκαν «Αγγελιοφόροι του Εθελοντισμού» όλοι οι

¹¹³ «Εθελοντισμός Αθήνα 2004» , Μάρτιος 2001 , στο www.athens.olympic.org

Έλληνες Ολυμπιονίκες , τους οποίους η Επιτροπή επιθυμεί να αξιοποιήσει σε πολλούς τομείς κυρίως της επικοινωνιακής της πολιτικής .¹¹⁴

Στην ηλεκτρονική διεύθυνση τέλος , της «Αθήνας 2004» υπάρχει και μία ειδική φόρμα-αίτηση για την υποβολή υποψηφιότητας εθελοντικής συμμετοχής στη διοργάνωση των Αγώνων από κάθε ενδιαφερόμενο . (βλ. Παράρτημα 9) Επιθυμία της ΑΟΕΟΑ είναι οι αιτούντες να παρέχουν και ειδικές πληροφορίες για τον εαυτό τους σχετικά με την τυχόν συμμετοχή τους σε συλλόγους ή την κατοχή κάποιας ειδίκευσης.¹¹⁵

¹¹⁴ *ibid*

¹¹⁵ *ibid*

IV . ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Οι **Ολυμπιακοί Αγώνες** σπάνια κατόρθωσαν να μείνουν μακριά από πολιτικά προβλήματα και επιρροές . Αυτές οι διοργανώσεις αντιπροσωπεύουν την **κορύφωση του κάθε αθλητή και της κάθε χώρας** και γι' αυτό αποτελούν πρώτης τάξεως γεγονότα για τα μέσα ενημέρωσης και είναι ένας τεράστιος οικονομικός παράγοντας σε παγκόσμιο επίπεδο . Έτσι αντανακλούν τη γενικότερη πολιτική , οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη των χωρών και συνιστούν ένα σημαντικό πολιτικό παράγοντα όπως αυτός διαμορφώνεται μέσω των αποφάσεων της ΔΟΕ και των υπαγόμενων σε αυτή ομοσπονδιών και συνομοσπονδιών. Συνεπώς καμία αθλητική διοργάνωση δεν μπορεί να προσδιοριστεί ως μια απολιτική κοινωνική δραστηριότητα . Οι πολιτικές , ιδεολογικές και οικονομικές διαφωνίες που συνδέονται με τέτοιες διοργανώσεις ήταν και είναι πολλές. Ειδικότερα για το Ολυμπιακό Κίνημα , το οποίο ούτως ή άλλως εμπνέει όλους τους διεθνείς αθλητικούς οργανισμούς , διαπιστώνεται ότι όσο και αν προσπάθησαν οι εκπρόσωποί του να το προστατεύσουν από πολιτικές επιρροές , στην πράξη δεν τα κατάφεραν σχεδόν ποτέ . Εξάλλου από την αρχή της ύπαρξής του το Ολυμπιακό Κίνημα περιλάμβανε , όπως φάνηκε πολιτικές σκέψεις .

Για όλους αυτούς τους λόγους ο αθλητισμός σε διεθνές και τοπικό επίπεδο πρέπει να βρίσκει τον τρόπο να αντιμετωπίζει πολιτικά ζητήματα και προβλήματα , τη στιγμή κατά την οποία και ο ίδιος ασκεί πολιτική επιρροή , με στενή και ευρεία έννοια , μέσα από τους σκοπούς του που δεν είναι άλλοι από την προσπάθεια να συμβάλλει στη δημιουργία ενός καλύτερου κόσμου .

Μέσα στη λογική αυτή η Οργανωτική Επιτροπή των Ολυμπιακών Αγώνων του Σύδνεϋ 2000 , επεδίωξε να διαμορφώσει την εικόνα της Αυστραλίας και να προβάλλει και την Ολυμπιάδα . Ανέδειξε σε κεντρικό στόχο της στρατηγικής της την επίτευξη της εθνικής απήχησης των Αγώνων στο εσωτερικό της χώρας , και επιτυγχάνοντας αυτή την τελευταία, τη χρησιμοποίησε ως το κύριο όπλο για τη διεθνή προβολή τους . Κοντά σε αυτή , το Σύδνεϋ 2000 προέβαλε τους Αγώνες με ένα νέο πρόσωπο , χάρη στην οικολογία και την πολιτιστική διαφορά και κατοχύρωσε την προβολή αυτή και την επιτυχία της Ολυμπιάδας με την ανεπανάληπτη κινητοποίηση της κοινωνίας των πολιτών (εθελοντισμός) , την άριστη οργάνωση των υπηρεσιών του τύπου και την άψογη λειτουργία της ασφάλειας . Έτσι κατόρθωσε να παρουσιάσει την Αυστραλία ως μια ανερχόμενη περιφερειακή δύναμη με διακρίσεις σε όλο το φάσμα της

ανθρώπινης δραστηριότητας . Χάρη στους Ολυμπιακούς Αγώνες η Αυστραλία δήλωσε σθεναρά «παρούσα» στον παγκόσμιο χάρτη .

Όσο αφορά στην «Αθήνα 2004» το μεγάλο στοίχημα , όπως ήδη φάνηκε , είναι η διοργάνωση μιας Ολυμπιάδας που θα κατορθώσει να επανασυνδέσει το Ολυμπιακό Πνεύμα με τη σύγχρονη εποχή . Σε αυτή την προσπάθεια όλη η Ελλάδα καλείται να συνεισφέρει με τα αποθέματα της παράδοσης και του πολιτισμού που διαθέτει .

Οι αρχαίες ιδέες του Μέτρου και της Αξίας και Αξιοπρέπειας του Ανθρώπου πρέπει να κυριαρχήσουν στους Ολυμπιακούς Αγώνες της Αθήνας , μέσα από τη συμμετοχή και τον ευγενή συναγωνισμό , την άμιλλα των αθλητών που θα συρρεύσουν σε αυτό το ειρηνικό κάλεσμα που τους απευθύνει η γενέτειρα του Ολυμπιακού Ιδεώδους . Γι' αυτό το λόγο θα είναι καθοριστικός ο ρόλος και της Πολιτιστικής Ολυμπιάδας , η οποία θα καταστεί όχημα και κοινωνός αυτών των πανανθρώπινων αξιών σε όλο τον κόσμο στην αυγή μόλις της νέας χιλιετίας , τρεις χιλιάδες χρόνια σχεδόν από την ημέρα που είδαν το φως της Ελλάδας !

